

FESTSPILLENE
I BERGEN

BERGEN
23. MAI — 06. JUNI
2018

2018
PROGRAM
FESTSPILLENE
I BERGEN

Vi jubler for Festspillene

Vi jubler for idrett og kultur.
Unike opplevelser. Slik du vil ha det.

dnb.no/jubl

DNB jubl

Mellom tro og tvil

Hva skal vi i en sekularisert verden tro på, og hva *kan* vi egentlig tro på? Daglig utsettes vi for manipulert informasjon og falske nyheter som får betydning for hvordan vi oppfatter verden. Uenigheter om sannheter og hvordan vi forholder oss til fakta er blitt en av de aller viktigste diskusjonene.

Kunsten er et mektig korrektiv til både etablerte og nonsjalante holdninger, fordi den peker på viktigheten av å legitimere tvilen, flertydigheten og kompleksiteten.

Verden endrer seg med rasende fart og vi opplever en teknologisk utvikling der kunstig intelligens vinner frem med forbløffende kraft og virkning. Midt i denne til tider uvirkelige virkelighet gjør vi individuelt og som samfunn eksistensielle valg med konsekvenser for oss selv og vår neste. Hvilke midler troen kan hjelpe i den globale virkelighet, må enhver avgjøre for seg selv. Vi håper det beste og frykter det verste. Angst, tvil og håp er grunnvilkår i ethvert menneskes liv, fordi menneskelivet i dypeste forstand er en gåte.

Kunsten tilbyr bilder og fortellinger om det å være menneske og måter å tenke på. Stundom kan vi søke trøst og forsoning i kunsten, andre ganger ansporer den til opprør og beveger oss i nye retninger. Festspillenes tema er i år *tro og tvil*. Den russiske komponisten Sofia Gubaidulina er Artist in Residence og festspillkomponist. Hennes musikk er dypt forankret i en religiøs tro og det spirituelle er en forutsetning for hele hennes skaperverk.

Det å tro og det å tvile er noe vi alle gjør, det er en del av livet. Det hører hjemme i religion, men også i politikk og kunst. Festspillene åpner gjennom kunstneriske uttrykk opp for å stille store spørsmål, filosofere og debattere.

Festspillenes store ambisjon er å forstyrre, begeistre og forvandle, og jeg inviterer deg til å ta for deg av vårt mangfoldige program. Midt i det levde liv mellom tro og tvil ønsker vi å skape et rom for det som er annerledes, et tilbud om en pause til tankens flukt og sinnets frie bevegelse. Med bergensk *schwung* feirer vi våren og det spirende, ufattelige liv som på ny dukker opp alle steder i maigrønn herlighet.

Velkommen!

Anders Beyer
Festspilldirektør

Innhold

Se også kalenderen bakerst i programmet.

- Konsertforestilling
- Musikk
- Teater
- Dans
- Opera
- Sirkus
- Familie
- Ute
- Samtale
- Film
- Utstilling

- 016** Sofia Gubaidulina – festspillkomponist og Artist in Residence
- 018** VR-lounge i Grieghallen
- 018** Bergen Digital Summit
- 019** Åpningsseremoni

Forstyrrelser

FANDENIVOLDSK OG
UTFORSKENDE

- MUSIKK**
- 022** Ulver
- 026** The Road Is Just a Surface
- 028** Nordvegen
- 030** Wheels within Wheels: Mouvance I-III
- 033** Crescendo: Fachwerk m/Geir Draugsvoll & Kremerata Baltica
- 034** Music for 18 Musicians av Steve Reich
- 035** Nordic Voices & NoXaS
- 036** Håkan Hardenberger & Colin Currie
- 037** Crescendo: PERCelleh & Colin Currie
- 038** Arctic Icemusic
- 039** Frankenstein
- TEATER**
- 040** Andvake
- 046** Birdie
- 050** White Nigger # Black Madonna
- 052** LYST#2
- 054** Babettes gjestebud
- 056** The Great Outdoors
- 057** Romeo og Julie

- DANS**
- 024** Avslutningsforestilling: Life is a Dream
- 042** Carte Blanche: Soufflette
- TEATER & INSTALLASJON**
- 044** Panini-BoysRoom av Vinge/Müller
- KONSERTFORESTILLING**
- 049** Landscape of Hate

Forbindelser

DET BESTE AV DET BESTE I DEN
KLASSISKE KUNSTTRADISJONEN

- MUSIKK**
- 060** Åpningskonsert: Berlioz – Grande messe des morts
- 064** Grieg & Gubaidulina m/Bergen Filharmoniske Orkester, Gidon Kremer & Ah Ruem Ahn
- 066** Charlie Siem
- 070** Sir Andrés Schiff
- 071** Randi Stene & Bengt Forsberg
- 073** Troldsalen: Crescendo: Johan Dalene & Sonoko Miriam Welde m/Kremerata Baltica
- 074** Troldsalen: Ann-Helen Moen & Liv Glaser
- 075** Troldsalen: Ellen Nisbeth & Bengt Forsberg
- 076** Troldsalen: Alice Di Piazza & Ivan Monighetti
- 077** Troldsalen: Janine Jansen & venner
- 078** Troldsalen: Tine Thing Helseth & Gunnar Flagstad
- 079** Troldsalen: Crescendo: Leif Ove Andsnes & Andreas Brantelid m/venner
- 080** Griegs villa: Ah Ruem Ahn
- 081** Griegs villa: To a Nordic Princess
- 081** Griegs villa: Ingrid Andsnes
- 082** Lysøen: Crescendo: Johan Dalene & Gunnar Flagstad
- 082** Lysøen: Catharina Chen & Jie Zhang
- 083** Lysøen: Ragnhild Hemsing & Tor Espen Aspaas
- 083** Lysøen: Eldbjørg Hemsing & Anna Fedorova
- 084** Siljustøl: Vinneren av Virtuoso
- 084** Siljustøl: Marina Kan Selvik
- 085** Landås Lystgård: Eldbjørg Hemsing & Ragnhild Hemsing
- 085** Landås Lystgård: Thomas Valeur
- 086** Bergen Domkor m/Andreas Brantelid
- 086** Schuberts messe i G – syng med! m/Bergen Domkor

- 087** Crescendo: Piazzolla m/Sonoko Miriam Welde & Kremerata Baltica
- 088** Kvar er du Gud? Kvar finn vi deg?
- 089** Stikk innom
- OPERA**
- 062** Sir Bryn Terfel
- 068** Joseph Calleja m/Vincenzo Scalera

- TEATER**
- 090** Episode

Fornøyer

UNDERHOLDNING OG
OVERRASKELSER

- MUSIKK**
- 094** Igudesman & Joo: Play it Again
- 100** Helsinki Songs
- 101** Marius Neset Quintet m/Andreas Brantelid & Leif Ove Andsnes
- 102** Eivør

- NYSIRKUS**
- 098** Paris de Nuit

- KONSERTFORESTILLING**
- 096** Meow Meow's Pandemonium
- 103** Trylleføyten – Impempe Yomlingo

- TEATER**
- 106** A Man of Good Hope

- DANS**
- 105** Jazz'n Rhythm

- FAMILIE (INNENDØRS)**
- 108** De unges festspilldag
- 108** De unges festspillforestilling
- 108** Dei unges festspelframsyning på Stord
- 110** Nr. 5
- 111** La balle rouge
- 112** Garage
- 113** Kling klang

- UTE**
- 109** Den store reisen
- 114** Familiedag på Siljustøl
- 115** Fløibanen 100 år
- 116** Festspillkvarteret
- 116** SRIB på FiB
- 116** Damsgårdsdagene
- 116** Staffan Mossenmark
- 117** MellomVerdener
- 118** UduL
- 119** Spill & spetakkel
- 120** Det utempererte klaver
- 120** The Atari Show
- 121** The Trip

Festspill hos våre samarbeidspartnere

- 126** Der går grensen!
- 127** Plutselig står jeg igjen med meg selv i hånden og ser utover byen
- 128** De Litterære Festspill
- 128** Mesterklasser på Rekstensamlingene
- 128** Mesterklassekonsert
- 129** Festspillutstillingen

Annet

- 122** Ordskifte
- 124** Skole- og barnehageforestillinger
- 124** Festspillkollektivet
- 131** Bli samarbeidspartner
- 132** Festspillene takker

- PRAKTISK INFORMASJON**
- 008** Billettinformasjon
- 010** Arenakart
- 012** Festspillspisesteder
- 014** Overnatting og transport

Alfabetisk oversikt

Se også kalenderen bakerst
i programmet.

A		H		R	
Ah Ruem Ahn	080	Helsinki Songs	100	Ragnhild Hemsing & Tor Espen Aspaas	083
Alice Di Piazza & Ivan Monighetti	076	Håkan Hardenberger & Colin Currie	036	Randi Stene & Bengt Forsberg	071
András Schiff, Sir	062	I		The Road Is Just a Surface	026
Andvake	040	Igudesman & Joo: Play it Again	094	Romeo og Julie	057
Ann-Helen Moen & Liv Glaser	074	Ingrid Andsnes	081	S	
Arctic Icemusic	038	J		Schuberts messe i G – syng med! m/Bergen Domkor	086
The Atari Show	120	Janine Jansen & venner	077	Sir Andrés Schiff	070
B		Jazz'n Rhythm	105	Sir Bryn Terfel	062
Babettes gjestebud	054	Johan Dalene & Gunnar Flagstad (Crescendo)	082	Skole- og barnehageforestillinger	124
Bergen Digital Summit	018	Johan Dalene & Sonoko Miriam Welde m/Kremerata Baltica (Crescendo)	073	Sofia Gubaidulina – festspillkomponist og Artist in Residence	016
Bergen Domkor m/Andreas Brantelid	086	Joseph Calleja m/Vincenzo Scaleria	068	Spill & spetakkel	119
Berlioz – Grande messe des morts (Åpningskonsert)	060	K		SRIB på FIB	116
Sir Bryn Terfel	062	Kling klang	113	Staffan Mossenmark	116
Birdie	046	Kvar er du Gud? Kvar finn vi deg?	088	Stikk innom	089
C		L		T	
Carte Blanche: Soufflette	042	La balle rouge	111	Thomas Valeur	085
Catharina Chen & Jie Zhang	082	Landscape of Hate	049	Tine Thing Helseth & Gunnar Flagstad	078
Charlie Siem	066	Leif Ove Andsnes & Andreas Brantelid m/venner (Crescendo)	079	To a Nordic Princess	081
Crescendo-konsserter	033, 037, 073, 079, 082, 087	Life is a Dream (Avslutningsforestilling)	024	The Trip	121
D		LYST#2	052	Tryllefloyten – Impempe Yomlingo	103
Damsgårdsdagene	116	M		U	
De Litterære Festspill	128	A Man of Good Hope	106	UduL	118
De unges festspilldag	108	Marina Kan Selvik	084	Ulver	022
De unges festspillforestilling	108	Marius Neset Quintet m/Andreas Brantelid	101	V	
Dei unges festspillframsyning på Stord	108	MellomVerdener	117	Vinneren av Virtuoso	084
Den store reisen	109	Meow Meow's Pandemonium	096	VR-lounge i Grieghallen	018
Der går grensen!	126	Mesterklassekonsert	128	W	
Det utempererte klaver	120	Mesterklasser på Rekstensamlingene	128	Wheels within Wheels: Mouvance I-III	030
E		Mouvance I-III (Wheels within Wheels)	030	White Nigger # Black Madonna	050
Eivør	102	Music for 18 Musicians av Steve Reich	034	Å	
Eldbjørg Hemsing & Ragnhild Hemsing	085	N		Åpningsseremoni	019
Eldbjørg Hemsing & Anna Fedorova	083	Nordic Voices & NoXaS	035		
Ellen Nisbeth & Bengt Forsberg	075	Nordisk Råds Musikkpris	085		
Episode	090	Nordvegen	028		
F		Nr. 5	110		
Fachwerk m/Geir Draugsvoll & Kremerata Baltica (Crescendo)	033	O			
Familiedag på Siljustøl	114	Ordskitte	122		
Festspillkollektivet	124	P			
Festspillkvarteret	116	Panini-BoysRoom av Vinge/Müller	044		
Festspillutstillingen	129	Paris de Nuit	098		
Fløibanen 100 år	115	PERCelleh & Colin Currie (Crescendo)	037		
Frankenstein	039	Piazzolla m/Sonoko Miriam Welde & Kremerata Baltica (Crescendo)	087		
G		Plutselig står jeg igjen med meg selv i hånden og ser utover byen	127		
Garage	112				
The Great Outdoors	056				
Grieg & Gubaidulina m/Bergen Filharmoniske Orkester, Gidon Kremer & Ah Ruem Ahn	064				

Nå blir det enklere for deg å kjøpe festspillbilletter på nett!

Festspillene har nytt billettsystem, og nå kan du blant annet
velge seter i nummerert sal, benytte deg av handlevognfunksjon,
få tilsendt billetter direkte til din mobil og betale med Vipps.

Vi anbefaler å kjøpe billetter på nett og velge print@home/PDF (gebyrfritt)
eller mobilbillett (kr 10) som leveringsform.

UNDER 30?

Er du under 30 år
betaler du maks kr 190,-
også for de beste plassene.

Billetter og priser

Ordinære priser

Ordinære priser er oppgitt for hvert arrangement.

Under 30 år

Maks kr 190 per billett dersom du er under 30 år på arrangementsdagen.

Barn

Maks kr 100 per billett. Se de enkelte arrangement for barne- og familieforestillinger med egen pris for barn under 16 år. Barn må løse billett selv om de skal sitte på en voksens fang.

Noen arenaer og arrangement har egne bestemmelser for babyer i salen. Les mer på fib.no/arenaer eller se det enkelte arrangementet.

Honnør

10 % rabatt per billett.

Ledsagerbillett

Gratis ledsagerbillett utstedes i Grieghallen, på den Nationale Scene, i Festspillenes billettbod og via fib.no/kjopbillett.

Tilgjengelighet

Festspillene benytter rundt 30 forskjellige arenaer. Noen av disse er svært gamle, og/eller har tidligere vært privatboliger. Derfor er dessverre ikke alle arenaer like godt tilrettelagt for personer med funksjonsvariasjoner.

For informasjon om tilgjengelighet, transport, parkering, toalett etc, se fib.no/arenaer.

Billettgebyr

På fib.no/gebyr finner du en oversikt over hvilke gebyr som tilkommer ved kjøp hos de ulike utsalgsstedene.

Kjøp billetter her

Vi anbefaler å kjøpe billett på nett og velge **print@home/PDF (gebyrfridd)** eller **mobilbillett (kr 10) som leveringsform**.

Kjøp billetter på nett via fib.no/kjopbillett

Festspillene i Bergen

Festspillene i Bergen har ikke eget salgskontor og kan dermed ikke booke billettene for deg, men vi hjelper deg gjerne igjennom kjøpsprosessen på nett.

E-post: billett@fib.no

Telefon: 55 21 06 30

Du kan også få hjelp via chatten på fib.no.

Grieghallens billettkontor

Man–fre kl 10:00–17:00

Tors kl 10:00–19:30

Lør kl 11:00–14:00

For utvidet åpningstid i festspillperioden, se www.fib.no/utsalg

E-post: post@revyogteater.no

Telefon: 55 21 61 50

Hotellpakker, telefon: 09901

Adresse: Edvard Griegs plass 1, 5015 Bergen.

Billettkontoret finner du i det røde tilbygget ved Grieghallens hovedinngang.

Den Nationale Scene

Man–fre kl 09:00–20:00

Lør kl 11:00–18:00

og én time før forestillingsstart. Grunnet overgang til nytt billettsystem kommer festspillbilletter i salg i DNS-billettkontoret først i løpet av våren.

E-post: dns@dns.no

Telefon: 55 60 70 80

Adresse: Engen 1, 5803 Bergen

Festspillenes billettbod

Festspillenes egen billettbod på Festplassen åpner cirka en uke før festivalstart.

Dørsalg

Resterende billetter selges på de fleste arenaer fra én time før arrangementsstart.

FiB Fordel

Et tilbud til deg som ønsker å gå på flere festspillarrangement.

- 30 % rabatt på billetter til og med 15. mars 2018.
- 20 % rabatt på billetter fra og med 16. mars 2018.
- 20 % rabatt på mat (ikke drikke) for to personer hos festspillspise-stedene i festspillperioden.
- 2 rabatterte billetter per arrangement
- Tilgang til forhåndskjøp før ordinær salgsstart.

Mer info på fib.no/fordel

Kjøp FiB Fordel på fib.no/kjopbillett.

Gi en festspill-opplevelse i gave

Nå er det raskt og enkelt å gi bort festspillgavekort!

- Velg beløp selv.
- Få gavekortet tilsendt på e-post.
- Skriv ut eller videresend gavekortet til den du vil glede.

Les mer på fib.no/gavekort.

Andre tilbud

Grupper

Grupper over 10 personer får 20 % rabatt. Kontakt Festspillene på 55 21 06 30, billett@fib.no eller Grieghallens billettkontor for programanbefalinger, billetttilbud, kontaktformidling for bordreservasjoner, leie av VIP-lokaler på arena og servering på festspillspise-stedene.

BT Fordel

25 % rabatt til forestillinger merket med BT Fordel. Maks to billetter per arrangement per BT-abonnement. Begrenset antall rabatterte billetter per forestilling.

DN Fordel

15 % rabatt til forestillinger merket med DN Fordel. Maks to billetter per arrangement per DN-abonnement. Begrenset antall rabatterte billetter per forestilling.

Morgenbladet-abonnement

Morgenbladet-abonnement gir 15 % rabatt på forestillingen *The Road is Just a Surface* (s. 26). Maks to billetter per abonnement. Begrenset antall rabatterte billetter.

Vilkår for rabatterte billetter

- Du må kunne fremvise gyldig legitimasjon ved kjøp og/eller inngang på arena.
- Rabatt gis på ordinærpris på billetter som koster mer enn kr 100.
- Rabatter gjelder ikke eventuelle gebyr, som alltid betales fullt ut.
- På enkelte forestillinger er det et begrenset antall rabatterte billetter tilgjengelig.
- Ved kjøp av rabatterte billetter for ansatte hos våre sponsorer må rabattkode benyttes. Henvend deg til bedriftens sponsorkontakt eller billett@fib.no for å få oppgitt kode.

Med forbehold om endringer og trykkfeil.

Arenakart

ARENAER

- 1 Bergen domkirke
- 2 Bergen Kunsthall
- 3 Bergen Internasjonale Kultursenter
- 4 Bergen Offentlige Bibliotek
- 5 Cornerteateret
- 6 Den Nationale Scene
Store Scene
Lille Scene,
Teaterkjelleren
- 7 Festplassen
- 8 Festspillkvarteret
- 9 Grieghallen
Griegsalen
Peer Gynt-salen
Grieghallens foajé, 1. etasje
Grieghallens foajé, 2. etasje
Klokkeklang
- 10 Håkonshallen

- 11 Jernbanestasjonen
- 12 Johanneskirken
- 13 Lille Ole Bull
- 14 Litteraturhuset i Bergen
- 15 Logen
- 16 Lysverket
- 17 Mariakirken
- 18 Sentralbadet
- 19 St. Jacobs Kirke
- 20 Studio Bergen
- 21 T-Michael
- 22 Torgallmenningen
- 16 Tårnsalen
- 23 Universitetsaulaen

SPISESTEDER UTENFOR KARTET

- Bekkjarkvartieret
- Cornelius Sjømatrestaurant

SPISESTEDER

- 1 Ácido
- 2 Amen Ramen
- 3 BARE i Børsen
- 4 BARE Vestland
- 5 Bien Centro
- 6 Colonialen Litteraturhuset
- 7 Enhjørningen Fiskerestaurant
- 8 Escalón Fløien
- 9 Escalón Veiten
- 10 Holbergstuen
- 11 Lysverket
- 12 Opus XVI
- 13 Pascal Mat & Vin
- 14 Potetkjelleren
- 15 Roast Restaurant & Bar
- 16 Royal Gourmetburger & Gin
- 17 To Kokker
- 18 Wesselstuen

Servering

Flere av våre arenaer serverer mat og drikke i pausen, før og etter forestilling. Hvis du forhåndsbestiller, unngår du kø.

Se også www.fib.no/bevertning.

- Turistinformasjon
- Parkeringsplass
- Billettutvalg
- Festspillkontoret
- Dreggekaien & båt til Lysøen
- Buss til komponisthjemmene
- Båt til Cornelius Sjømatrestaurant

Se også www.fib.no/arenakart.

ARENAER UTENFOR KARTET

- Bekkjarkvartieret**
Løo
Parken v/Bekkjarkvartieret Gjestgiveri
- Fana Kulturhus Fløyen**
Amfiet
Skomakerdiktet
- Grieg museum**
Troldsalen
Griegs villa
- Hotel Ullensvang Hulen**
Høgskulen på Vestlandet
Mimes brønn
- Knarvik kyrkje**
- Landås Lystgård**
- Laksevågparken**
- Moster Amfi**
- Museet Lysøen**
- Møhlenpris skole**
- Oseana Kunst- og Kultursenter**
- Rektensamlingene**
- Siljustøl museum**
- Solstrand Hotel & Bad**
Fjellhallen
- Stord Kulturhus**
- Universitetet i Bergen**
Fakultet for kunst, musikk og design

Grieghallen

I foajeen er det bar med servering for alle. Bevertning kan forhåndsbestilles i Grieghallens nettbutikk innen kl 12 på forestillingsdag eller innen fredag kl 12 for forestillinger i helgen. Grupper kan bestille servering i egne lokaler.

ÅPENT

1 time før forestilling

FORHÅNDSBESTILLING

www.grieghallen.no

BESTILLING AV LOKALER

elisabeth.hopsdal@grieghallen.no

Den Nationale Scene Kaféen i Teaterkjelleren

ÅPENT

Mandag–fredag
kl 18:00–22:00
Lørdag
kl 17:00–23:30

Teaterbaren i 2. etasje

I teaterbaren er det mulig å forhåndsbestille pausebevertning.

ÅPENT

30 minutter før forestilling

KONTAKT

atle@engengruppen.no

Håkonshallen

Se www.fib.no/bevertning

Studio Bergen

I tillegg til forfriskninger før og etter forestilling kan catering for små og store selskaper bestilles. Baren i Studio Bergen er drevet av Landmark Kafé.

ÅPENT

Før og etter forestilling

KONTAKT

post@landmarkbergen.no

Troldhaugen

I kaféen på Troldhaugen kan du nyte et enkelt måltid eller en kopp kaffe, før og etter konsert, med utsikt over Nordåsvannet.

ÅPENT

kl 10:00–17:30
Åpen til kl 20:00 på dager med festspillkonserter
Grupper kan forhåndsbestille lunsj og middag fra kr. 350,- per person.

KONTAKT

tlf. 55 92 29 92
troidhaugen@kodebergen.no

Lysøen

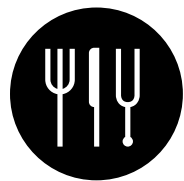
Lysøen har en koselig kafé som serverer nystekte vafler, is, brus, kaffe/te og mer. Kaféen tar imot forhåndsbestilte grupper til lunsj- og kaffeservering.

ÅPENT

I forbindelse med konserter og i museets åpningstid kl 11:00–16:00

KONTAKT

tlf. 56 30 90 77
mail@lysoen.no

Festspill- spisesteder

Kombiner kultur- og smaksopplevelser under Festspillene.

Festspillspisestederne ligger i tilknytning til våre arenaer, slik at alt ligger til rette for en helaften med utsøkte kulinariske og kulturelle opplevelser.

Her finner du et utvalg spisesteder med god mat, ulike prisklasser, og med variert menyprofil.

Festspillspisestederne tilbyr en egen festspillmeny, og med FiB Fordel får du 20 % rabatt på mat (ikke drikke) for to personer i festspillperioden. Kanskje får du også en musikalsk overraskelse mens du nyter måltidet ditt.

Se også www.fib.no/Festspillspisested

1 Ácido

Søramerikanske smaker møter lokale råvarer. Kom innom for en smaksreise litt utenom det vanlige med alt fra klassisk ceviche til smakfulle hovedretter. Dyktige bartendere serverer klassiske drinker, husets eget øl og signaturcocktails.

ÅPENT

Mandag–fredag kl 11:00–16:00, 18:00–24:00
Lørdag kl 13:00–24:00

ADRESSE/TLF

Øvre Ole Bulls plass 5. Tlf: 55 21 58 70
www.facebook.com/Acidobergen

2 Amen Ramen

Ramensjappe rett ved Bergen Kino.

ÅPENT

Mandag–søndag kl 15:00–24:00

ADRESSE/TLF

Neumannsgate 5. Tlf: 55 30 86 42
www.amenramen.no

3 BARE i Børsen

Bare er et moderne nordisk spisested. Uttrykket baseres på det beste Vestlandet og vårt langstrakte land har å by på av økologiske råvarer fra småskalaprodusenter.

ÅPENT

Tirsdag–lørdag kl 17:00–22:00
Søndag stengt.

Åpent mandager på forespørsel.

1 t utvidet åpningstid på forespørsel.

ADRESSE/TLF

Hotel Bergen Børs, Torgallmenningen 2.
Tlf: 40 00 24 55
www.barerestaurant.no

4 BARE Vestland

Tapasbar og restaurant med fokus på lokale, økologiske råvarer av høy kvalitet. Her finner du sesongens utsøkte smaker fra Vestlandet i tapasformat.

ÅPENT

Mandag–lørdag kl 12:00–22:00
Søndag kl 15:00–21:00

1 t utvidet åpningstid på forespørsel.

ADRESSE/TLF

Vågsallmenningen 1. Tlf: 400 02 455
www.barevestland.no

Bekkjarvik Gjestgiveri

Gjestgiveriet fra 1600-tallet befinner seg i en ny gullalder med familien Johannessen. Kokker og tvillingbrødre Ørjan og Arnt Johannessen har gull i Bocuse d'Or Lyon og Årets Kjøkkensjef på meritlisten. Menyen skapes av det havet, lyngheier og skogen byr på.

ÅPENT

Mandag–lørdag kl 12:00–22:00
Søndag kl 12:00–20:00

ADRESSE/TLF

Bekkjarvik. Tlf: 55 08 42 40
www.bekkjarvikgjestgiveri.no

5 Bien Centro

Ekte, napolitansk pizza bakt i vedfyrt ovn, deilig fersk pasta og Biens egne spesialiteter. En moderne restaurant basert på klassisk italiensk mat-tradisjon.

ÅPENT

Mandag–søndag kl 11:00–23:00

Lørdag og søndag åpner kjøkkenet kl 12:00

ADRESSE/TLF

Nordahl Brunsgate 9. Tlf: 55 59 11 00
www.bienbar.no/centro

6 Colonialen Litteraturhuset

Brasseri og kafé utmerker seg med sitt hyggelige rustikke og personlige preg. Den uformelle og inkluderende kafé er åpen fra tidlig morgen av, og serverer alt fra frokost til middag. Kjøkkenet byr på klassiske retter inspirert av nordiske og kontinentale tradisjoner. Colonialen har også et stort og rikt vinkart og kunnskapsrike vinkelere.

ÅPENT

Mandag–torsdag kl 09:00–23:00

Fredag kl 09:00–24:00

Lørdag kl 10:00–24:00

ADRESSE/TLF

Litteraturhuset, Østre Skostredet 5–7.
Tlf: 55 90 16 00
www.colonialen.no/litteraturhuset

Cornelius Sjømatrestaurant

Cornelius tilbyr det mest eksotiske den vestlandske skjærgården kan by på, med utsøkte sekundferske råvarer og sin berømte meteorologiske meny, inspirert av været og dagsformen til kjøkkenteamet. Nyskapende mat-kunst av kokker med genuin lidenskap for sjømat.

ÅPENT

Mandag til lørdag, med faste båtavganger fra Dreggekaien (Skur 8), vis à vis Bryggens museum.

Båtturen tar 25 minutter hver vei.

Forhåndsreservasjon nødvendig på

epost booking@cornelius-restaurant.no.

Lunsjavgang kl 11:30. Retur kl 14:30.

Middagsavgang kl 18:00. Retur kl 22:30.

ADRESSE/TLF

Holmen, Vestrepollen/Katlavika på Bjørøy.

Tlf: 56 33 48 80

www.corneliusrestaurant.no

7 Enhjørningen Fiskerestaurant

Befinner seg i det tradisjonsrike Bryggekvartalet. I disse lokalene, restaurert og tilbakeført til hansatiden, ønskes du velkommen til et av Norges mest særpregete restauranthus.

ÅPENT

Mandag–søndag kl 16:00–23:00

Matbestilling innen kl 22:30.

ADRESSE/TLF

Bryggen 29. Tlf: 55 30 69 50

www.enhjoeringen.no

8 Escalón Fløien

Bergens første tapasrestaurant ved Fløibanens nedre stasjon. En institusjon for mat-elskere i Bergen siden 1998.

ÅPENT

Søndag–fredag 15:00–23:00

Lørdag 14:00–23:00

ADRESSE/TLF

Vetrlidsallmenningen 21. Tlf: 55 32 90 99

www.escalon.no/restaurant-fløien.php

9 Escalón Veiten

Tapasrestaurant og bar. Stor uteservering mot teaterparken.

ÅPENT

Søndag–tirsdag 15:00–22:00

Onsdag–torsdag 15:00–23:00

Fredag–lørdag 13:00–23:00

ADRESSE/TLF

Veiten 3. Tlf: 55 32 90 99

www.escalon.no/restaurant-veiten.php

10 Holbergstuen

Siden 1927 har Holbergstuen hatt det gledelige formål å gi bergensere og besøkende det de vil ha, god mat og god drikke i en restaurant med nostalgisk og folkelig atmosfære.

ÅPENT

Mandag–tirsdag kl 11:00–21:00

Onsdag–torsdag kl 11:00–23:00

Fredag–lørdag kl 11:00–24:00

Søndag kl 14:00–21:00

ADRESSE/TLF

Torgallmenningen 6. Tlf: 55 55 20 55

www.holbergstuen.no

11 Lysverket

Lysverket tilbyr lunsj og middag av sjømat fra Vestlandet – og et godt utvalg av kjøtt- og vegetarretter. Til middag tilbys en lengre a la carte meny og to satte menyer, dermed er Lysverket perfekt for alt fra snacks, et glass i baren, en enkel middag – eller en helaften!

ÅPENT

Lunsj: tirsdag–søndag: 12:00–15:00

Middag: tirsdag–lørdag: 18:00–22:00

Mellom lunsj og middag tilbyr restauranten et godt utvalg av små og store retter

Baren holder åpent til 01:00 tirsdag–lørdag

For utvidede åpningstider under

Festspillene, se www.lysverket.no

ADRESSE/TLF

Rasmus Meyers allé 9. Inngang gjennom

KODE 4. Tlf: 55 60 31 00

www.lysverket.no

12 OPUS XVI

Byens nye sjømatrestaurant tilbyr lunsj og middag servert i ærverdige banklokaler like ved Fisketorget. Maten, levert av kjøkkensjef Colin Lee, er av høy kvalitet, med fokus på fisk, skaldyr og lokale råvarer. Egen vegetar- og veganmeny.

ÅPENT

Lunsj: Mandag–søndag kl 12:00–15:00

À la Carte: Mandag–søndag kl 17:00–22:00

ADRESSE/TLF

Vågsallmenningen 16. Tlf: 53 01 22 00

www.opusXVI.no

13 Pascal Mat & Vin

Hyggelig og uformelt spisested i bistrostil, hvor du vil oppleve god stemning, vennlig og effektiv service.

ÅPENT

Mandag–lørdag 11:30–23:00

Søndag 14:00–23:00

Matbestilling innen kl 22:00.

ADRESSE/TLF

Scandic Neptun, Valkendorfgate 8.
Tlf: 55 30 68 00
www.scandichotels.no/Hotels/Norge/Bergen/Neptun/

14 Potetkjelleren

Potetkjelleren er en folkelig gourmetrestaurant med historie tilbake til 1400-tallet. I stemningsfulle, hvitkalkede kjellerrom skaper personalet gode opplevelser med sin lidenskap for mat og drikke.

ÅPENT

Mandag–onsdag kl 16:00–22:00
Torsdag–lørdag kl 16:00–23:00

ADRESSE/TLF

Kong Oscars gate 1A. Tlf: 55 32 00 70
Mulighet for online booking
www.potetkjelleren.no

15 Roast Restaurant og Bar

I toppetasjen til Scandic Ørnen, med en fantastisk utsikt over byen, serveres sesongens beste råvarer: grillert kjøtt, fersk fisk og sjømat.

ÅPENT

Mandag–lørdag kl 17:00–22:00

ADRESSE/TLF

Scandic Ørnen, Lars Hilles gate 18.
Tlf: 55 37 50 00 (50)
www.roastfood.no/bergen

16 Royal Gourmetburger og Gin

I en hyggelig og uformell atmosfære serverer Royal gourmetburgere, og har Norges største utvalg i gin.

ÅPENT

Mandag–søndag kl 15:00–24:00

ADRESSE/TLF

Neumannsgate 2A. Tlf: 56 90 12 33
www.royalburger.no

17 To kokker

Menyen hos To Kokker er en kombinasjon av det tradisjonelle og det spesielle – ekte, tradisjonelle norske råvarer tilberedt på nye måter.

ÅPENT

Mandag–lørdag kl 17:00–23:00
Matbestilling innen kl 22:00.

ADRESSE/TLF

Bryggen 29. Tlf: 55 30 69 55
www.tokokker.no

18 Wesselstuen

Over 50 års tradisjoner med folkelig bevertning av bergensere og tilreisende. Menyen er basert på råvarer av høy kvalitet, forankret i både lokale og nasjonale mattradisjoner. Ekte bergensk!

ÅPENT

Mandag–onsdag kl 11:00–23:00
Torsdag–lørdag kl 11:00–24:00
Søndag kl 14:00–21:30

ADRESSE/TLF

Øvre Ole Bulls plass 6. Tlf: 55 55 49 49
www.wesselstuen.no

Overnatting og transport

Reise til Bergen

Forbindelsene til Bergen er mange. På VisitBergens nettsider finner du en fullstendig oversikt: www.visitbergen.com/praktisk-informasjon/bergen-lett-a-na.

På Avinors nettsider finner du informasjon om flytider, ruter og transport til og fra Bergen lufthavn, Flesland: www.avinor.no/bergen.

Bergensbanen mellom Oslo og Bergen har flere avganger per dag, se www.nsb.no. Du kan også reise til Bergen med buss og båt.

Overnatting

Bergen har mange hotell og ulike typer innkvartering for tilreisende, se: www.visitbergen.com/overnatting.

Scandic Hotels er Festspillenes offisielle hotellsamarbeidspartner. De har en rekke hotell i Bergen sentrum med gangavstand til de fleste av våre konsert- og teaterscener. For booking, ring 23 15 50 00 eller besøk www.scandichotels.no.

Festspilltaxi

Har du behov for taxi til og fra festspillarrangement? Ring vår partner Bergen Taxi på 07000.

Nordvegen

På www.fib.no/arenaer finner du en oversikt over transport-, parkerings- og overnattingsmuligheter i forbindelse med Nordvegen-konsertene i Ullensvang, Bekkjervik, Os og på Moster (s. 28).

Utvid festspillopplevelsen

Hvordan vil du oppleve Festspillene før og etter forestilling?

Liker du å se klipp på YouTube eller foretrekker du å lese bakgrunnsstoff og intervjuer med artistene? Vil du snakke med oss, eller helst finne frem selv? Har du kanskje lyst til å jobbe med oss? Det er mange måter å utvide festspillopplevelsen på – finn din favoritt, eller fortell oss hva du ønsker deg!

Les deg opp

- fib.no
- Digital katalog
- Festspillmagasin

Se og lytt deg opp

- Spillelister på Spotify, Tidal, YouTube og Facebook
- Introduksjoner til forestillingen, på arenaen og på fib.no
- Opptak av hele forestillinger på fib.no

Snakk med oss

- Chat på fib.no
- Telefon – billettbestilling: 55 21 61 50
- Telefon – andre spørsmål/grupper: 55 21 06 30
- Epost: info@fib.no
- Sms: Send en tekstmelding med kodeord FIB MENING etterfulgt av din mening til 2077 for å sende dine tilbakemeldinger.

Følg oss og prat med oss

- Facebook
- Instagram
- Snapchat
- LinkedIn
- Twitter
- Nyhetsbrev

Bli med oss

Lyst å være med?

Artist- eller publikumsvertskap? Produksjon- eller kontorassistent? Dette er noen av oppgavene de rundt 200 frivillige påtar seg under Festspillene, og som du kan ta del i. Hjelpen er av uvurderlig betydning for avviklingen av et av Norges største kulturarrangement. Som frivillig får du innsikt i festivalen på en helt ny måte, en inspirerende opplevelse sammen med andre frivillige, og gode erfaringer å ta med deg videre. Mer informasjon og påmelding på www.fib.no/frivillig.

Heng med oss

I ærverdige lokaler hos nyåpnede OPUS XVI (gamle Banco Rotto) på Vågsallmenningen blir det festival lounge hver kveld fra torsdag 24. mai til tirsdag 05. juni for publikum og alle som er involvert i Festspillene. Vi sees!

Sofia Gubaidulina

Festspillkomponist og Artist in Residence

CRESCENDO:
Fachwerk
m/Geir Draugsvoll
& Kremerata
Baltica

HÅKONSHALLEN

Fredag 25. mai
kl 19:30

Sofia Gubaidulina deltar i introduksjonen før konserten, se side 33.

Bergen Domkor
m/Andreas
Brantelid

BERGEN
DOMKIRKE

Søndag 27. mai
kl 15:00
Se side 86.

Grieg &
Gubaidulina
m/Bergen
Filharmoniske
Orkester,
Gidon Kremer &
Ah Ruem Ahn

GRIEGSALEN
GRIEGHALLEN

Søndag 27. mai
kl 19:30
Se side 64.

Alice Di Piazza &
Ivan Monighetti

TROLDHAUGEN
TROLDSALEN

Mandag 28. mai
kl 19:30
Se side 76.

ANNET

Sofia Gubaidulina er gjesteartist fra Festspillene i NordAccordions konsert tirsdag 29. mai kl 19:00 på Ole Bull Akademiet på Voss.

Musikken til russiske Sofia Gubaidulina er ikke til å komme unna når den først har satt seg fast. Klangens fortsetter å lyde inne i kroppen, der sanseintrykk samles og setter seg.

Det er nesten alltid ett eller annet som peker utover det rent musikalske i Gubaidulinas musikk. Det kan være en tekst, et rituale, en instrumentell handling eller en kristelig symbolikk. «Det å komponere er mer enn profesjon, et håndverk. Det er utslitende arbeid som krever store sjølelige krefter», sier den 86-årige grand lady.

Ofringen som bilde går igjen i komponistens verk, både som overordnet emne og selvbiografisk element. Under Festspillene oppføres fiolinkonserten *Offertorium*, som er skrevet til fiolinisten Gidon Kremer, som spiller verket med Bergen Filharmoniske Orkester (s. 64).

I det russiske musikk Tidsskriftet *Sovetskaja Muzyka* sier Gubaidulina, med bibelske undertoner: «Når jeg tenker på hvor vanskelig og komplisert mitt liv er, hvilken byrde jeg bærer på, så sier jeg til meg selv: Jeg har jo ikke bedt om noen annen skjebne. Jeg har ganske enkelt fått mer enn jeg bad om. Det er lykken.»

Gubaidulina omtaler seg selv som et troende menneske, hvor religionen konkret betyr gjenskapelsen av den enhet som er gått tapt i «livets stakkato». Med denne livsholdning blir det å komponere en religiøs akt, og hvert verk en ny vei mot «religionen».

I begynnelsen av Gubaidulinas karriere var Sjostakovitsj og Webern hovednavnene i hennes musikalske univers. Når hun ser tilbake på sin vei i musikken ved karrierens avslutning, sier komponisten at Bach står over alle som hennes store inspirasjonskilde, med guddommelig kraft og musikalsk styrke.

Det overgripende temaet for årets festspill er tro og tvil, og det er særlig valget av Gubaidulina som festspillkomponist som har farget tematikken. I en tid hvor samtidsmusikken ikke har noe felles prosjekt, har Gubaidulina sin egen røde tråd å følge og holde seg til, et overordnet prosjekt i en religiøs holdning:

«Jeg undergår nok en eller annen form for teknisk utvikling, men min måte å betrakte formen på er stadig den samme. Jeg går lengre og lengre inn i min sjels labyrint og finner hele tiden noe nytt. Jeg har nok funnet et eller annet underveis, men i det store og det hele følger jeg stadig den samme vei.»

SOFIA ASGATOVNA GUBAIDULINA

- Født 24. oktober, 1931 i Tsjjstopol, Russland
- Eksamen fra Kazans musikkhøgskole i 1949 med klaver, Kazans konservatorium 1954 med hovedfag i klaver, bifag i komposisjon. I 1959 eksamen fra Moskvas konservatorium med hovedfaget komposisjon.
- Har levd av å være komponist siden 1965.
- Medstifter av improvisasjonsgruppen Astreja i 1975
- Har oppholdt seg i Hamburg siden 1991 på grunn av politiske omstendigheter i Russland.

VR-lounge i Grieghallen

**GRIEGHALLEN
FOAJEEN I
1. ETASJE**

DATO/TID
Torsdag 24. mai–
fredag 01. juni og
søndag 03.–
onsdag 06. juni
kl 11:00–16:00

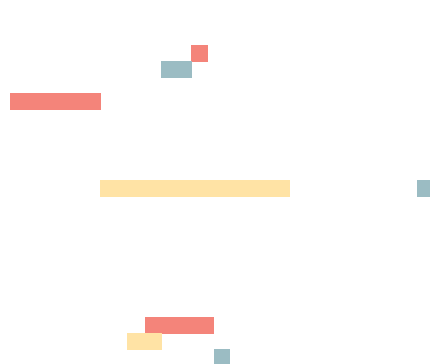
Gratis

Bli med inn i orkesteret og forestillingen!

Festspillene inviterer til to virtuelle kunstopp-
levelser i Grieghallens foajé – helt gratis!

Britiske Philharmonia Orchestra, ledet av sjef-
dirigent Esa-Pekka Salonen, satser på å nå et
publikum også utenfor den tradisjonelle konsert-
salen. I Grieghallen kan du oppleve orkesterets
første virtual reality-film, *The Virtual Orchestra*.
Med hodetelefoner og et sett VR-briller blir du
transportert til Southbank Centre i London og
backstage med musikerne og dirigenten, før du
blir plassert i sentrum av orkesteret mens de spil-
ler den siste satsen av Sibelius' femte symfoni.
Filmen har rørt selv kresne klassiskkjennere.
«Fiolinbuer så nært at du rykker till!», skrev avisen
Evening Standard.

My Name Is Peter Stillmann er en fire minutter
lang teaterforestilling inspirert av den
amerikanske forfatteren Paul Austers New
York-trilogi. Minestykket kombinerer håndtegnet
animasjon med banebrytende teknologi, og setter
publikummeren i sentrum av den besynderlige
fortellingen om Peter Stillmann. Opplevelsen er
laget av 59 Productions, som sto bak videodesign
og -produksjon under OL-åpningen i London i
2012. Noe å glede seg til, ifølge Twitter-universet:
«First VR experience. Blew my mind.»

Bergen Digital Summit

Kunst har i århundrer snudd verden på hodet. Kommer digitaliseringen til å snu kunsten på hodet?

Norge har kanskje verdens mest digitalt
modne innbyggere og i Bergen finnes en rekke
sterke miljøer innenfor digitalisering og inno-
vasjon. I år ønsker Festspillene å sette fokus på
digitalisering, både i møte med kunst og kultur,
men også som samfunnsfenomen.

Under årets festspill kan du for første
gang oppleve virtuell symfonisk musikk i
en egen VR-lounge i Grieghallen. Du kan
også sette deg ned rundt det digitale leir-
bålet i *The Great Outdoors* (s. 56), oppleve
multimediaprojektet *Landscape of Hate*
(s. 49) og bli med på et ordskifte om hev-
n-
porno og internettaktivisme (s. 123).

I forbindelse med årets festspill er også
Festspillene og Bergen kommune vertskap
for Bergen Digital Summit, hvor vi kommer til
å løfte frem høyaktuelle tema innenfor digitali-
sering, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.
Hjernerdugnad og festspillhackaton blir to av
ingrediensene.

Les mer på www.fib.no/digitalsummit

Produsert av Bergen kommune

**TORG-
ALLMENNINGEN**

DATO/TID
Onsdag 23. mai
kl 12:30

VARIGHET
1 t

ANNET
Åpningsseremoni-
en blir tegntolket.

Gratis

Åpnings- seremoni

Velkommen til den storslåtte åpningen av de 66. Festspillene i Bergen, i hjertet av byen!

Den offisielle åpningsseremonien byr på en
bred meny av smakebiter fra årets rikholdige
festspillprogram. «Husbandet» er spesielt satt
sammen for anledningen og ledes av saksofon-
virtuos Kjetil Møster. Hva som skal skje og
hvem som kommer holdes hemmelig til like
før den store dagen, men spennende artister

i mange ulike sjangre, taler og *Nystemten* står
definitivt på programmet.

Åpningsseremonien er gratis og åpen for alle.
Det blir satt opp stoler foran scenen, og det
er lurt å være tidlig ute dersom man ønsker
sitteplass.

H.M. Dronning Sonja vil være til stede under
åpningsseremonien. H.M. Kong Harald har
vært Festspillenes høye beskytter siden de
første Festspillene i Bergen i 1953.

Hjertelig velkommen til hver og især!

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet

Sponset av DNB

Redaksjon: Festspillene i Bergen / Design og konsept: ANTI Bergen / Trykkeri: Bodoni / Forside og profilbilder: Thomas Morel/ANTI Bergen / Fotografier: Hans Jørgen Brun (s. 3), Ellinor Rundhovde (s. 12), Gary Kramer (s. 15), F. Hoffmann La Roche Ltd (s. 17), Marina Vidor (s. 18), Thor Brødreskift (s. 19), Elisa Catozzi (s. 22), Nicola Selby (s. 25), Bjørn Opsahl (s. 26), Sem Johnsson (s. 28), Helge Skodvin (s. 29), Wheels within Wheels (s. 31), Paal Audestad/NMH (s. 34), Fredrik Arff (s. 35 t.v.), Marco Borggreve (s. 36), Lluís Calm Vidal (s. 37), Emile Holba (s. 38), stillbilde fra *Frankenstein* (1931) (s. 39), Heidi Fjell og Torkil Sandsund (s. 40), Helge Hansen, Carte Blanche (s. 43), Vinge/Müller (s. 44-45), Pasqual Corriz (s. 46), David Hall og Peter Dimitrakopoulos (s. 49), Sofie Amalie Klougart (s. 51), Karsten Piper (s. 52), Fortellingen om et Gæstebud (s. 55), Julieta Cervantes (s. 56), Janneke Strønen (s. 57), Selina De Maeyer / Trevillion Images (s. 61), Warren Orchard (s. 62), Fabian Stürtz (s. 64), Paolo Pellegrin, Magnum Photos (s. 65), Gilles Marie Zimmermann (s. 66), Ole Kaland (s. 67), Simon Fowler (s. 68), Priska Ketterer, Lucerne (s. 70), Isak Hoffmeyer (s. 71, t.v.) Moona Björklund (s. 71, t.h.), Helge Hansen (s. 72), Paolo Pellegrin, Magnum Photos (s. 73, t.v.), Stefan Blomberg (s. 73, m.), Nadia Norscott (s. 73, t.h.), Jan Alsaker (s. 74, t.v.), Nikolaj Lund (s. 75, t.h.), Erik Hanspers (s. 75, t.v.), Josep Molina (s. 76, t.h.), s. 77 fra øverst venstre: Marco Borggreve, Nadia Norscott, Steinar Dahl, Christopher Håstbacka, Nikolaj Lund, Stefan Blomberg, sandraliedhaga.com, Nikolaj Lund, Tom Henning Bratlie, Balazs Borocz (s. 77), Colin Bell (s. 78), Özgür Albayrak (s. 79, t.h.), Marios Taramides (s. 79, t.v.), Anti (s. 80, t.v.), Fabian Stürtz (s. 80, t.h.), Nikolaj Lund (s. 81, ø.h.), Erik Hanspers (s. 81 ø.v.), Tomas Moss (s. 81, n.), Anti (s. 82, nr. 1) Stefan Blomberg (s. 82, nr. 2), Tom Henning Bratlie (s. 82, nr. 3), Nikolaj Lund (s. 82, nr. 4), Hao Lin (s. 82, nr. 5), Cathrine Dokken (s. 83, nr. 1), Alikhan Photography (s. 83, nr. 3), Marco Borggreve (s. 83, nr. 4), Dag Fosse / KODE (s. 84, t.v.), Liv Karin Lund Thomassen (s. 85, t.v.), Nikolaj Lund (s. 85, m.), Cathrine Dokken (s. 85, m.), Montag studio (s. 85, t.h.), Tuva Åserud (s. 86), Paolo Pellegrin (s. 87, t.v.), Liv Øvland (s. 87, t.h.), Heidi J. Mongstad (s. 88), Thor Brødreskift (s. 89), Sara Mac Key (s. 91), Julia Wesely (s. 95), Magnus Hastings (s. 96), Attila Nagy (s. 99), Antonio Armentano (s. 100), Lisbeth Holten (s. 101), Sigga Ella (s. 102), Keith Pattison (s. 103), F. Gernyx (s. 105), Keith Pattison (s. 107), Thor Brødreskift (s. 108), Edwin van Kleef (s. 109), The Granger Collection / NTB Scanpix (s. 110), Harald Øren (s. 112), Haslien fotografene (s. 113), Janneke Strønen (s. 114), Sverre Hjørnevik (s. 115), Thor Brødreskift (s. 116), Ricardo Reis (s. 117), Manel Sala (s. 119), Magnus Skrede (s. 120, t.v.), Marcel Panne (s. 120, t.h.), Tombs Creatius (s. 121), Thor Brødreskift (s. 124), Overhaus (s. 126 og 127), Tor Stenersen (s. 128), Torbjørn Rødland, Anchor, 2017 (s. 129).

FOR- STYRREL- SER

FANDENIVOLDSK, FINURLIG OG UTFORSKENDE.
KUNSTNERISKE LANDSKAP UTEN GRENSER.

SIDE
020-057

Ulver

GRIEGHALLEN GRIEGSALEN

DATO/TID

Mandag 28. mai
kl 19:30

VARIGHET

1 t 30 min

BILLETT

Ordinær: 250–490
Under 30: 190

FiB Fordel:

Inntil 30 % rabatt

ORDSKIFTE

Ulv, ulv – historien gjentar seg

KODE 1

FESTSALEN

DATO/TID

Tirsdag 29. mai
kl 14:00

Les mer på s. 123.

Sjangerstreif for alle sansene.

På et kvart århundre har musikerkollektivet fra Oslo vært innom svartmetall, klassisk, improvisasjon, prog- og industrirock og litt til. Fjorårets album, *The Assassination of Julius Caesar*, er også et hamskifte: På sedvanlig uredt vis gikk bandet i studio og laget det de kaller sitt popalbum.

Platen er imidlertid langt fra enerverende radiomas og pastellfarget sukkertøy for øret, i Ulvers univers er «pop» mer en hedersbetegnelse som antyder umiddelbarhet og mulig kroppsbevegelse.

Bandet dykker ned i musikken fra sin egen oppvekst på 80-tallet, med mørke rytmer fra trommer, bass og synth og «proppet med finesse og smarte, subtile og utradisjonelle arrangementsmessige tvister som gir platen en kontemporær følelse», ifølge Dagbladet.

Ulver leker ustyrlig med myter, historie og populærkultur, og trekker linjer fra prinsesse Diana til gresk mytologi, via attentatforsøk på paven og satanisme på den siste platen. Bandet har alltid foretrukket å gjøre sin egen greie, og har blant annet spilt på Litteratur-

festivalen på Lillehammer, i Operaen, Queen Elizabeth Hall i London, Volksbühne i Berlin og i en gigantisk bambuslabyrint i Italia.

Ulver

Tore Ylvisaker keyboard
Kristoffer Rygg vokal, perkusjon
Ole Alexander Halstengård elektronikk
Ivar Thormodsæter trommer
Anders Møller perkusjon
Stian Westerhus gitar
Birk Nygaard laser, lys
Christopher Fullard lyd

**Skandinavia-
premiere****GRIEGHALLEN
GRIEGSALEN****DATO/TID**
Onsdag 06. juni
kl 18:00**VARIGHET**
1 t 20 min**ANNET**
Introduksjon ved
Annabel Guaita i
Grieghallens foajé
kl 17:15**BILLETT**
Ordinær: 250–850
Under 30: 190FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Avslutningsforestilling Life is a Dream

**En storslått internasjonal produksjon
som utforsker synergien mellom lyd,
bevegelse og bilder.**

Ta en prisbelønt dansk koreograf (Kim Brandstrup) og be ham om å gjøre en moderne tolkning av Pedro Calderón de la Barcas skuespill *Life is a Dream* fra 1600-tallet. La dansere fra et av verdens ledende kompanier – det britiske Rambert – fremføre tolkningen, som er skreddersydd til nettopp dem. La Bergen Filharmoniske Orkester fremføre musikken, skrevet av den polske komponisten Witold Lutosławski.

La så bildene til de amerikanske filmskaperne Quay Brothers forvandle scenerommet til en drømmeverden som tar publikum med fra nakne rom og urbane bybilder til magiske hager og barokkteatre. Hva får du så? Vel, en nordisk premiere og en avslutningsforestilling som du sent vil glemme.

«Hva hvis vår evne til å skape og nyte illusjoner er det som gjør oss til mennesker?»

– KIM BRANDSTRUP

Rambert**Kim Brandstrup** koreografi
Quay Brothers design
Jean Kalman lysdesign
Holly Waddington kostyme**Bergen Filharmoniske Orkester****Paul Hoskins** dirigent
Maria Angelika Carlsen fiolin
Christian Stene klarinett**WITOLD LUTOSŁAWSKI (1913–1994)**
Verksliste blir annonsert senere.

Bestilt av Festspillene i Bergen

Støttet av Yvonne og Bjarne Rieber v/AS Rika,
Trond Mohn og H. Westfal-Larsen og Hustru
Anna Westfal-Larsens Almennyttige Fond.

The Road Is Just a Surface

Anja Garbarek &
Jo Strømgren Kompani

Urpremiere

DNS
STORE SCENE

DATO/TID
Torsdag 24. mai
kl 21:00

Fredag 25. mai
kl 19:00

VARIGHET
1 t 10 min

BILLETT
Ordinær: 290–420
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Morgenbladet-
abonnement:
15 % rabatt

ORDSKIFTE

**Gal eller normal?
Om kunst,
kreativitet og
hjernen**

MUSIKKAVDELINGEN
BERGEN OFFENTLIGE
BIBLIOTEK

DATO/TID
Fredag 25. mai kl 16:00

Les mer på s. 122.

Har vi kjørt oss fast, må vi velge nye måter å reise på for å komme videre.

Anja Garbarek har siden debuten i 1992 utfordret det musikalske spenningsrommet mellom kunst og pop, med sine visuelle og teatraliske uttrykk og sjeldne detaljrikdom.

For første gang siden 2005 presenterer hun nå helt nytt materiale. Til urpremieren under Festspillene i Bergen har hun med seg koreograf og regissør Jo Strømgren, kjent for sin finurlige historieformidling og distinkte, fysiske humor.

Sammen presenterer de et musikkdramatisk bestillingsverk som utforsker opplevelsen av å være fanget i en emosjonelt fastlåst livssituasjon og lengselen etter å komme ut av denne.

På scenen møter vi Anja Garbarek selv, bratsjist Bergmund Waal Skaslien og danser Line Tørmoen.

Anja Garbarek konsept, musikk, lyddesign, tekst, vokal

Line Tørmoen dans

Bergmund Waal Skaslien bratsj

Jo Strømgren regi, koreografi

Åsmund Bøe videodesign

Stephen Rolfe lysdesign

Kristin Torp scenografi, kostyme

Aase Lund Mathisen sminke, maske

Anja Garbarek, Kåre Chr. Vestrheim

musikkproduksjon

Nils Jakob Langvik lyddesign, musikk

Mike Hartung, Kåre Chr. Vestrheim

lydmiks

Stein André Hovden live lydmiks

Samproduksjon med Jo Strømgren Kompani

Sponset av Morgenbladet

**BILLETPRIS
PER KONSERT**

Ordinær: 400
Under 30: 190
FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt
BT Fordel: 25 % rabatt

VARIGHET
1 t 30 min**ANNET**

Transport, parkering
og overnatting
www.fib.no/arenaer

**SOLSTRAND
FJELLHALLEN**

DATO/TID
Fredag 25. mai
kl 19:00

ANNET
Skolekonsert
i Oseana
fredag 25. mai
kl 12:00, se s. 124.

Samtale med Nanna
Løkka fra Telemarks-
forskning m.fl.
fredag 25. mai kl 17:00.

**BEKKJARVIK
LØO**

DATO/TID
Lørdag 26. mai
kl 19:00

ANNET
Aktiviteter for hele
familien fra kl 12:00.

**HARDANGER
HOTEL
ULLENSVANG**

DATO/TID
Fredag 01. juni
kl 18:30

**BØMLØ
MOSTER AMFI**

DATO/TID
Lørdag 02. juni
kl 18:00

ANNET
Aktiviteter for hele
familien fra kl 13:00

Nordvegen

Musikalsk seilas fra saga til samtid.

Til fjorårets festspill komponerte Einar Selvik og Ivar Bjørnson et verk med røtter solid plantet i vår norrøne fortid. Nå fortsetter de prisbelønte musikerne ferden langs Nordvegen, skipsleia som er opphavet til Norges navn.

I stemningsfulle, intime konserter på vestlandssteder med lang historie og sterk tilknytning til havet, beretter musikken om tusenårgamle tradisjoner og tanker som også har sterk klangbunn hos mennesker i dag.

Fra Færøyene kommer vokalist og komponist Eivør, kjent for sin sterke og samtidig skjøre stemme, for å bli med på reisen. Med bakgrunn i den musikalske arven fra hjemøyen, har hun skapt sin egen sjanger der elementer fra mange musikalske leirer har sin naturlige plass – slik som de også har i lydbildet til komponistduoen Selvik/Bjørnson.

Med Eivørs musikk drar Nordvegen lengre vestover, og tar også noen avstikkere innom det utvidede repertoaret til Einar Selvik og Ivar Bjørnson. Låter fra deres respektive band, Wardruna og Enslaved, og andre komposisjoner de har laget sammen gjenskapes i Nordvegens karakteristiske klang, der gamle og nye toner og instrumenter spiller sammen. Til sammen blir det en makeløs og melodøs historiefortelling som peker på hvem vi er og hvor vi kommer fra.

«En liten genistrek av fortid og nåtid i skjønn forening»

– BERGENS TIDENDE

Einar Selvik sang, kraviklyre, diverse historiske instrumenter

Ivar Bjørnson gitarer, effekter, sang
Ivar Sandøy trommer, perkusjon, sang
Silje Solberg hardingfele, sang
Stein David Baastad lyd

Eivør Pálsdóttir sang
Hogni Lisberg perkusjon
Mikael Blak bass
Hallur Jonson lyd

Et samarbeid med Agderforskning, Bekkjarvik Eiendom AS, Bekkjarvik Gjestgiveri, Hotel Ullensvang, Lysverket, Moster Amfi, Oseana Kunst- og Kultursenter og Solstrand Hotel & Bad, støttet av RFF Vestlandet.

Støttet av Hordaland fylkeskommune

LYSVERKET

DATO/TID
Mandag 28. mai
kl 17:00

VARIGHET
1 t 30 min

BILLETT
Ordinær: 400

Begrenset antall
rabatterte billetter
tilgjengelig.

Smak av Nordvegen

Tradisjonsmat med Lysverket-vri.

Einar Selvik, Ivar Bjørnson og Eivør møter kokk Christopher Haatuft til en uformell matprat inne i restauranten, mens gjestene får servert middag med Nordvegen-tvist fra Lysverkets kjøkken. Måltidet rundes av med musikalsk innslag.

Medvirkende **Ivar Bjørnson, Einar Selvik, Eivør, Christopher Haatuft** m.fl

Urfremføring

MARIAKIRKEN

Mouvance I

DATO/TID
Søndag 27. mai
kl 21:00

BILLETT
Ordinær: 190

T-MICHAEL

Mouvance II

DATO/TID
Mandag 28. mai
kl 19:00

BILLETT
Ordinær: 190

HÅKONSHALLEN

Mouvance III

DATO/TID
Tirsdag 29. mai
kl 19:30

ANNET

Introduksjon ved
Alwynne Pritchard,
Ruben Sverre
Gjertsen og Jostein
Gundersen, ledet av
Hans Knut Sveen
kl 18:45

VARIGHET
1 t

BILLETT
Ordinær: 290
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt
BT Fordel:
25 % rabatt

ORDSKIFTE

Formidling
av klassisk
musikk

BERGEN
OFFENTLIGE
BIBLIOTEK
AMALIES HAGE

DATO/TID
Mandag 28. mai
kl 17:00

Les mer på s. 123.

Wheels within Wheels

Mouvance I-III

Nye verk på gammelt vis – og omvendt.

Konsertserien *Mouvance I-III* avslutter et treårig kunstnerisk forskningsprosjekt ved Universitetet i Bergen. Prosjektet, som har tittelen *Wheels within Wheels*, har utforsket komposisjoner og fremføringspraksis fra sen middelalder på jakt etter nye tilnærminger til det å lage musikk. De kunstneriske resultatene er mangfoldige, og strekker seg fra musikernes improvisasjoner og tonesetting i senmiddelalderstil til performances og lydinstallasjoner inspirert av musikk fra samme periode. Prosjektet er ledet av Jostein Gundersen, og det internasjonale teamet inkluderer komponistene Alwynne Pritchard og Ruben Sverre Gjertsen i tillegg til ensemblet Currentes.

Mouvance I: Mass

Den første konserten består av musikk til messen for *Festen for den Hellige Treenighet*, som i 2018 faller på 27. mai. Noe av musikken som fremføres i Mariakirken er signert to av de mest bemerkelsesverdige komponistene i senmiddelalderen, Antonio Zacara da Teramo og Guillaume Dufay. Andre deler av programmet er utviklet av utøverne, som tilnærmer seg det stilistiske rammeverket til senmiddelalderen mens de samtidig gir plass til eksperimentering med klang og elektroakustiske innspill.

Ingvill M. Holter, Kristin Mulders, Kjetil Almanning, Tyler Ray vokal
Anna Danilevskaia, Hans Lub middelalderfidel
Jostein Gundersen blokkfløyter
Ruben S. Gjertsen elektronikk

Mouvance II: Intonation

Komponisten Alwynne Pritchards *Intonation* er en slags observasjonsøvelse, en etterforskning av forholdet mellom kropp, tekst, minne, berøring, syn og hørsel. Ved å gjendikte musikalsk materiale fra middelalderen tar også programmet i bruk ideer som er inspirert av huskehjelpemidler fra den tiden. Alle utøverne er involvert i konserten på ulike måter.

Alwynne Pritchard

Ingvill M. Holter, Kjetil Almanning vokal
Anna Danilevskaia, Hans Lub middelalderfidel
Hans Knut Sveen organetto
Jostein Gundersen blokkfløyter
Ruben S. Gjertsen elektronikk

Mouvance III: Distortion

Den tredje og siste konserten presenterer gjendiktninger og forvrenging av emblematiske middelalderverk, fra det gjenkjennelige til det abstrakte. Også Håkonshallen som arena utforskes gjennom eksperimentering med musikernes plassering og høyttaleroppsett med flerkanalslyd.

Musikerne bruker eksisterende middelaldermusikk og forestillingspraksis på ulikt vis: Som utgangspunkt for improviserte abstraksjoner, som et utgangspunkt for et nytt, detaljert utarbeidet verk av Ruben Sverre Gjertsen, og gjennom opptak av lydmateriale, prosessert og integrert i forestillingen. Du kan høre spor og rester av verk av Jacopo da Bologna, Guillaume Dufay, Johannes Ciconia og manuskriptet *Codex Faenza*.

Ingvill M. Holter, Alwynne Pritchard, Kjetil Almanning vokal
Anna Danilevskaia, Hans Lub, Mikko Perkola middelalderfidel
Hans Knut Sveen organetto
Ruben Sverre Gjertsen elektronikk
Jostein Gundersen blokkfløyter

Foto: Nadia Norskott, Audun Berdal, Thea Gunnes og Lluis Calm Vidal

- et mentorprogram for unge klassiske musikere

Crescendo er et historisk samarbeid mellom Barratt Due musikk institutt, Festspillene i Bergen og Oslo-Filharmonien med formål å legge til rette for koblinger mellom morgendagens unge, klassiske utøvere og høyt profilerte nasjonale og utenlandske solister og kammermusikere. Programmet skal styrke unge musikeres bevissthet rundt egen utvikling og kunstneriske identitet gjennom personlige møter, samspill og felles konsertopplevelser med mentorene, samt bistå med å bygge et godt nasjonalt og internasjonalt kontaktnett for Crescendo-musikerne.

Crescendo består av to delprogrammer: *Mentorprogrammet* for solister og kammergrupper og orkesterprosjektet *Ung Filharmoni*, i samarbeid med Oslo-Filharmonien.

Mentorprogrammet 2018:

Mentorer: Leif Ove Andsnes, Janine Jansen, Collin Currie og Gidon Kremer

Deltakere: Sonoko Miriam Welde, Johan Dalene og PERCelleh (Bjørn Christian Svarstad og Kristoffer Almås)

Prosjektet støttes av Trond Mohn, Bettina Ford Jebsen, Hans Peter Jebsen, Sparebankstiftelsen DNB, Dextra Musica og Talent Norge

CRESCENDO Fachwerk

m/Geir Draugsvoll &
Kremerata Baltica

HÅKONSHALLEN

DATO/TID
Fredag 25. mai
kl 19.30

VARIGHET
1 t 30 min,
inkl. pause

ANNET
Introduksjons-
samtale med
Sofia Gubaidulina,
Bodil Maroni Jensen,
Geir Draugsvoll og
Hans-Ulrich Duffek
kl 18:45

BILLETT
Ordinær: 420–450
Under 30: 190

Fib Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Musikalske stormestre i ekte samspill.

Kveldens komponister delte skjebne som undertrykte Sovjet-komponister gjennom tiår. Da de emigrerte på 80- og 90-tallet, ble alle fremtredende aktører på den internasjonale musikkscenen. Latvieren og fiolinisten Gidon Kremer, som selv forlot Sovjetunionen i 1980, har vært en viktig medspiller for å gjøre musikken deres kjent i Vesten.

Pärt er verdens mest fremførte nålevende komponist og *Fratres* et av hans mest spilte verk. Gjentakende, meditative toneformuler kretser rundt treklanger, og i bunnen en lang utholdt tone – som en evig referanse. I *Concerto grosso nr. 1* fører Schnittke forskjellige stilarter sammen, med ønske om å skape en helhet av seriøs musikk og underholdningsmusikk. Programmet avsluttes med *Fachwerk*, som er utviklet i tett samarbeid mellom Sofia Gubaidulina og den norske akkordeonisten Geir Draugsvoll.

– Jeg har vært fascinert av denne musikeren fra første stund. Uten overdrivelse kan jeg si at verket er vårt felles anliggende. Når komponist

og utøver er forbundet, som her, da kan det endelig, til slutt, bli ekte kunst, har Gubaidulina uttalt.

Den unge fiolinisten Sonoko Miriam Welde og perkusjonsduoen PERCelleh er deltakere i Crescendo, et program som går ut på at unge musikere får samarbeide med de beste av de etablerte – her fiolinisten Gidon Kremer og akkordeonisten Geir Draugsvoll. Kremerata Baltica er et tilsvarende initiativ, et eliteensemble av unge musikere fra de baltiske landene, oppkalt etter sin opphavsmann, Gidon Kremer.

Kremerata Baltica
Martynas Stakionis dirigent
Gidon Kremer fiolin
Sonoko Miriam Welde fiolin
Geir Draugsvoll bayan
PERCelleh perkusjon
Jarle Rotevatn preparert piano

ARVO PÄRT (1935–)
Fratres
ALFRED SCHNITTKKE (1934–1998)
Concerto Grosso nr. 1
SOFIA GUBAIDULINA (1931–)
Fachwerk

Norges musikkhøgskole

STEVE REICH (1936–)
Music for 18 Musicians

og en inspirasjonskilde til ny musikk på tvers av sjangre. Med inspirasjon fra ghanesisk og balinesisk musikk, har verket den effekt at det kan trekke utøvere, så vel som publikum, inn i en drømmelignende tilstand.

Music for 18 Musicians har vært gjort som et prosjekt over flere år ved Norges musikkhøgskole, med fremføringer på blant annet Øyafestivalen, en nedlagt kunstnerrestaurant og på Jernbanetorget T-banestasjon i Oslo.

Det er et stykke fra Indonesia til Vestlandet, men høyskolen fremfører en tilnærmet akustisk versjon med lenker til norsk folkemusikk i Håkonshallen. Ensemblet er sammensatt av sentrale musikere fra staben i samspill med deres dyktigste masterstudenter.

«Musikken (og gymnastikken involvert i å utføre Reich sin sisten-tilnærming til skiftarbeid) slo meg i gulvet. Forbløffende.»

– DAVID BOWIE om *Music for 18 Musicians*

HÅKONSHALLEN

DATO/TID
Torsdag 31. mai
kl 19:30

VARIGHET
1 t

ANNET
Introduksjon ved
Kjell Tore Innervik
kl 18:55

BILLETT
Ordinær: 320
Under 30: 190

FIB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

Ensemblet gjør også gratisopptredener på Jernbanestasjonen fredag 01. juni kl 11:30 og 14:30.

Music for 18 Musicians

av Steve Reich

Et landemerke i moderne musikkhistorie med studenter og ansatte ved Norges musikkhøgskole.

I perioden 1974–1976 skrev Steve Reich (1936–) et av sine største verk, *Music for 18 Musicians*. Verket speiler den minimalistiske stilen med en blanding av pulsering og repetitive rytmiske og melodiske mønstre i samklang med en enkel harmonikk.

I dag fremstår det timelange stykket som en sterk, egenartet lytteopplevelse for publikum

Sammen med saksofonkvartetten NoXaS står Nordic Voices også for kveldens andre urfremføring, *Six Orphic Amulets* av bergenske Ørjan Matre. Verket bruker tekstfragmenter fra antikke, bittesmå gull- og beinplater som stammer fra en gresk mysteriekult.

Ores og Matres nye verk får følge av barokkmusikk i saksofonutgave. NoXaS har i over ti år markert seg som et kvalitetsensemble med særegen klangrikdom og mesterlige tolkninger.

Nordic Voices

Tone Elisabeth Braaten sopran
Ingrid Hanken sopran
Ebba Rydh alt
Per Kristian Amundrød tenor
Frank Havrøy bariton
Rolf Magne Asser bass

NoXaS

Lars Lien sopransaksofon
Ida Kristine Zimmermann Olsen altsaksofon
Roger Andreas Holme tenorsaksofon
René Wiik barytonsaksofon

CECILIE ORE (1954–)

Vatikantrilogien
1. Dead Pope On Trial!
2. The Pregnant Pope!
3. The Fig Leaf Campaign!

Urfremføring

ØRJAN MATRE (1979–)

Six Orphic Amulets
for vokalsekstett og saksofonkvartett
Urfremføring bestilt av Nordic Voices og NoXaS
JOHANN SEBASTIAN BACH (1685–1750)
Clavier-Übung III 'German Organ Mass'.
Fughetta, super: Dies sind die heil'gen zehn Gebot, BWV 679
Clavier-Übung III "German Organ Mass". Kyrie, Gott Vater i Ewigkeit, BWV 669
Arr. Salvatore Sciarrino (NoXaS)

Støttet av Sparebankstiftelsen DNB

– Dextra Musica

Urfremføring

HÅKONSHALLEN

DATO/TID
Lørdag 02. juni
kl 19:30

VARIGHET
1 t 30 min
inkl. pause

ANNET
Samtale med
Cecilie Ore og
Ørjan Matre ledet
av Annabel Guaita
kl 18:55.

BILLETT
Ordinær: 400
Under 30: 190

FIB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

Nordic Voices & NoXaS

Urfremføringer om paver utenom det vanlige og en gresk mysteriekult.

En død pave på tiltalebenken, en pave som fødte midt under en kirkeprosjesjon og Vatikanets hemmelige lager av penisser fra kastrerte statuer er utgangspunktet for Cecilie Ores *Vatikantrilogien*. Korverket i tre deler får sin urfremføring av de seks sangerne i Nordic Voices. A cappella-gruppen er kjent for å kombinere musikk av ypperste klasse med stilfull fremføring og en god porsjon humor.

– Det er like spennende hver gang å jobbe med Nordic Voices. De har en unik evne til å kaste seg over nytt materiale og nye utfordringer, har Ore uttalt.

JOE DUDELL (1972–)

Catch, duo for trompet og marimba

KARLHEINZ STOCKHAUSEN (1928–2007)

Vibra-Elufa for solo vibrafon

TORU TAKEMITSU (1930–1996)

Paths for solo trompet

TOBIAS BROSTRÖM (1978–)

Dream Variations for trompet og perkusjon

CHRISTIAN MUTHSPIEL (1962–)

To and Fro, duo for trompet og perkusjon

ROLF WALLIN (1957–)

Realismos Mágicos for solo marimba

BRETT DEAN (1961–)

...the scene of the crime... duo for trompet og perkusjon

Norsk førstegangsforeføring, bestilt av Festspillene i Bergen, Musik i Syd for Malmö Chamber Music, Håkan Hardenberger og Colin Currie

**Førstegangs-
foreføring
i Norge**

**TROLDHAUGEN
TROLDHAUGEN**

DATO/TID
Søndag 03. juni
kl 19:30

VARIGHET
1 t 30 min

BILLETT
Ordinær: 420
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

TRANSPORT
Transport t/r inkl.
i billetten, se s. 72

Håkan Hardenberger & Colin Currie

**Tut og vigør med to virtuoser i
spesialskrevet program.**

Verkslisten for instrumentkomboen trompet og perkusjon fyller ikke mange bind, men det ordner Håkan Hardenberger og Colin Currie opp i selv. Flere verk på kveldens unike program er skrevet spesielt til toppmusikerne, inkludert Brett Deans nyskrevne «...the scene of the crime...» (2017) og Rolf Wallins «Realismos Mágicos» (2014), som begge har Festspillene som medbestiller.

De to artistene er store ambassadører og virtuoser for sine instrument. «Den beste trompetisten i galaksen», sier avisen The Times om svenske Hardenberger, og magasinet The Spectator har kalt skotske Currie «verdens beste og mest vågale perkusjonist».

Til sammen utgjør de en uvanlig og forfriskende kombo, i en konsert som er noe utenom det van-

lige både i konsept og utførelse. Hardenberger og Currie har en gnistrende musikalsk kjemi, og får publikum til å glemme at musikken er ny og ukjent – og bare lytte i stedet. Anmelderen til Hannoversche Allgemeine Zeitung sa det slik: «Ja, ny musikk kan faktisk være så spennende og så avslappende på én gang.»

Håkan Hardenberger trompet
Colin Currie perkusjon

Støttet av Sparebankstiftelsen DNB
– Dextra Musica og Anders Sveaas'
Almennyttige Fond

**UNIVERSITETS-
AULAEN**

DATO/TID
Mandag 04. juni
kl 18:00

VARIGHET
1 t

BILLETT
Ordinær: 320
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

CRESCENDO

PERCelleh & Colin Currie

**Slagkraftig duo blir trio
i mentormøte.**

Bjørn-Christian Svarstad fra Trondheim og Kristoffer Almås fra Mosjøen møttes som studenter ved Norges musikkhøgskole. Fra det øyeblikket har de vært et radarpar som inspirerer, utfordrer og gleder hverandre gjennom samspill, samarbeid og samvær. De står på for å utvikle duoen PERCelleh i ulike kunstneriske retninger, og for at slagverkets fantastiske verden skal nå ut til et større publikum.

PERCelleh leverer en hardtslående og utadventt musikalsk opplevelse, men samspillet er likevel raffinert og gjennomarbeidet. Uttrykksmessig sikter de både høyt og lavt, de er virtuose og røffe, fisefine og rocka.

I fjor ble duoen tatt opp i mentorprogrammet Crescendo, og har fått den skotske

perkusionisten Colin Currie som sin veileder. I Universitetsaulaen spiller svenn og læremester sammen, i et stemningsfullt og variert program. På spillelisten står blant annet et av Curries egne favorittverk, japanske Toru Takemitsus «Rain Tree», der man kan høre regndråpene falle i musikken.

Colin Currie perkusjon
PERCelleh
Bjørn-Christian Svarstad perkusjon
Kristoffer Almås perkusjon

IANNIS XENAKIS (1922–2001)
Okho
DAVE MARIC (1970–)
Shapeshifter
TORU TAKEMITSU (1930–1996)
Rain Tree
ROLF WALLIN (1957–)
Stonewave

Terje Isungset istromme, isofon, ishorn, isperkusjon
Beatrice Deer, Pauyungie Nutaraaluk, Radik Tyulyush (Huun-Huur-Tu) strupesang
Sara Marielle Gaup Beaska joik
Maria Skranes vokal, elektronikk, isperkusjon
Arve Henriksen trompet, vokal
Anders Jormin kontrabass
Anastasia Isachsen video, lysdesign
Atle Sekkingstad lyddesign

GRIEGHALLEN
PEER GYNT SALEN

Arctic Icemusic

DATO/TID
 Fredag 25. mai
 kl 21:00

VARIGHET
 1 t 10 min

BILLETT
 Ordinær: 450
 Under 30: 190

FIB Fordel:
 Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
 25 % rabatt

Isens milde klang.

Istrommer, ishorn, isbass, isofon. Helt siden drømmen om å inkludere is i instrumentsamlingen ble virkelighet i 1999, har Terje Isungset jobbet med å utforske isens gåsehudfremkallende lydbilde. På scenen har han med seg strupesang, joik, vokal og videoprojeksjoner som setter rammen for et innblikk i isens verden. Både instrumentene og musikken, fremført av artister fra Norge, Canada, Russland og Sverige, har vakt oppsikt internasjonalt.

Is har fått en større og større plass hos perkusjonisten og komponisten, og han har utviklet sitt særegne musikalske univers ved å bruke is fra innsjøer og elver for å lage instrumenter. Kunstig produsert is har ikke den samme rike lyden som naturlig is, forteller Isungset i et intervju med Financial Times.

Isungset har tidligere gjestet Festspillene med lyder av vann, motorsag, matlaging og kirkeklokker. Denne gangen har han fryseboksen full av instrumenter utformet med motorsag – men selv om instrumentene er av is spilles konserten i normal innetemperatur.

Europeisk førstegangs-fremføring

**TORG-
 ALLMENNINGEN**

DATO/TID
 Onsdag 23. mai
 kl 21:30

VARIGHET
 1 t 15 min

SPRÅK
 Engelsk tale med
 norsk tekst

Gratis

Frankenstein

Filmkonsert under åpen himmel.

Torgallmenningen blir Bergens største utekino og åstedet for den klassiske monsterfilmen *Frankenstein* (1931) akkompagnert av Dragefjellets Musikkorps med musikk av den amerikanske komponisten og dirigenten Michael Shapiro.

Det er 200 år siden Mary Shelleys gotiske debutroman, *Frankenstein, eller Den moderne Prometheus* (1818) ble utgitt anonymt. Romanen har inspirert en rekke filmer, men det er engelskmannen James Whales versjon fra 1931 som står igjen som selve Klassikeren. Fortellingen er velkjent: Dr. Frankenstein gir liv til et monster, og må forsøke å hankses med de tragiske hendelsene som følger i monsterets fotspor. Historien kjennes aktuell også i vår tid, hvor skapertrang fortsatt kan ha uante konsekvenser.

Filmen gjør lite bruk av stemningsskapende musikk, og lar i stedet dialogen snakke for seg selv. 70 år etter at filmen kom, skrev Shapiro et verk skreddersydd til den intense historien.

Hans filmmusikk fikk sin urfremføring året etter i Lincoln Centers filmsenter i New York, og filmkonserten i Bergen blir den europeiske førstegangs-fremføringen av verket.

“It is one of the strangest stories ever told. It deals with the two great mysteries of creation, life and death. I think it will thrill you. It might even shock you. It might even horrify you ...”
 – FRANKENSTEIN (1931)

Frankenstein (1931)
Europeisk førstegangs-fremføring av Michael Shapiros musikk
Michael Shapiro komponist, dirigent
Dragefjellets Musikkorps

I samarbeid med Bergen internasjonale filmfestival.

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet

Urpremiere

HORDALAND TEATER

DATO/TID

Onsdag 23. og
torsdag 24. mai
kl 19:00
Fredag 25 og
lørdag 26. mai
kl 18:00
Mandag 28. mai–
fredag 01. juni
kl 19:00
Lørdag 02. juni
kl 18:00
Mandag 04.–
onsdag 06. juni
kl 19:00

VARIGHET

3 t inkl. pauser

SPRÅK

Spilles på norsk.

BILLETT

Ordinær: 420
Student: 170

Billetter kjøpes på
www.hordalandteater.no
og www.fib.no.
Festspillenes priser
og rabatter er ikke
gjeldende.

Andvake

Trilogien av Jon Fosse

Ei av vår tid si mest markante litterære forteljingar i ein musikalsk sceneversjon av **Torkil Sandsund**.

Jon Fosse fekk Nordisk Råds Litteraturpris for trilogien *Andvake – Olavs draumar – Kveldsvævd*. Verket har trollbunde publikum over heile verda og blir no teater. Framsyninga tar oss gjennom alle tre romanane på tre timar.

Det er seinhaustes og Alida og Asle er kome til Bjørgvin for å finne ein stad å vere. Alida er høg-gravid, men ingen vil gi dei rom.

I trilogien følgjer vi parets kamp for å finne ein stad å føde og korleis dei på ulikt vis vert innhenta og stilt til ansvar for vala dei tek undervegs.

Andvake-trilogien er forteljinga om ung kjærleik i ei ugjestmild verd, om kjærleik som sprengjer sin eigen veg, og om kjærleik som overleverer sjølve livet.

Dette er ei klasseforteljing og eit tidsbilete som rommar den mystikken og musikaliteten som særmerkjer Fosse. Forteljinga vert tonesett av dei tidlegare festpelkunstnarane Trio Mediæval, og felespelaren Erlend Apneseth sørgjer for levande folkemusikk på scenen.

Det er duka for årets heilt spesielle musikalske teateroppleving når dette verket for første gong møter scenen.

Torkil Sandsund regi, dramatisering
Dordi Strøm scenografi, kostymedesign
Trio Mediæval, **Erlend Apneseth** musikk
Mathias Grønndal, **Torkil Sandsund** lyddesign
Arne Kambestad lysdesign

Erlend Apneseth, **Magne Håvard Brekke**,
Ragnhild Gudbrandsen, **Sigmund Njøs**
Hovind, **Susann Kambestad**, **Karl Vidar**
Lende med fleire medvirkende

Produsert av Hordaland Teater i samarbeid
med Den Nationale Scene

Urpremiere

STUDIO BERGEN

DATO/TID

Torsdag 24.–
lørdag 26. mai,
tirsdag 29. mai–
lørdag 02. juni,
mandag 04.–
tirsdag 05. juni
kl 20:00

VARIGHET

1 t

BILLETT

Ordinær: 320
Under 30: 190

FIB Fordel:

Inntil 30 % rabatt

DN Fordel:

15 % rabatt

Carte Blanche: Soufflette

Et historisk åndedrag fra den primitive begynnelse.

Se for deg en mørk og primitiv middelalder som er utsatt og rå. Her trer lyset frem, uten å være hverken blendende eller opplysende.

I dette lyset puster menneskeheten. Vi tar et åndedrag, holder på det og lar pusten jobbe seg gjennom kroppen før det kommer ut i en annen form. Et åndedrag som forsoner motsetningene mellom historie og nåtid, mellom våre forfedres drømmer og stemmer og vår moderne tid.

Denne gamle pusten omdanner kroppen til et alter hvor historie, samtid, kultur og natur blir koblet sammen og beruser og sjokkerer oss gjennom forestillingen.

I *Soufflette* drar den franske koreografen François Chaignaud gjennom århundrene sammen med danserne i Carte Blanche. Kroppens forvandling og bevegelser utforskes i en forestilling der sang og dans er i tett og blomstrende samspill med scenografi og kostymer. Musikken er skrevet av Jostein Gundersen.

Carte Blanche – Norges nasjonale kompani for samtidsdans

François Chaignaud koreograf

Jostein Gundersen komponist

Romain Brau scenografi, kostymedesign

Abigail Fowler lysdesign

Ole Martin Meland, Mathias Stoltenberg, Caroline Eckly, Dawid Lorenc, Noam Eidelman Shatil, Daniel Mariblanca, Olha Stetsyuk, Adrian Bartczak, Irene Vesterhus Theisen, Harald Beharie, Timothy Bartlett, Aslak Aune Nygård, Chihiro Araki, Anne Lise Rønne dansere

Samproduksjon med Carte Blanche

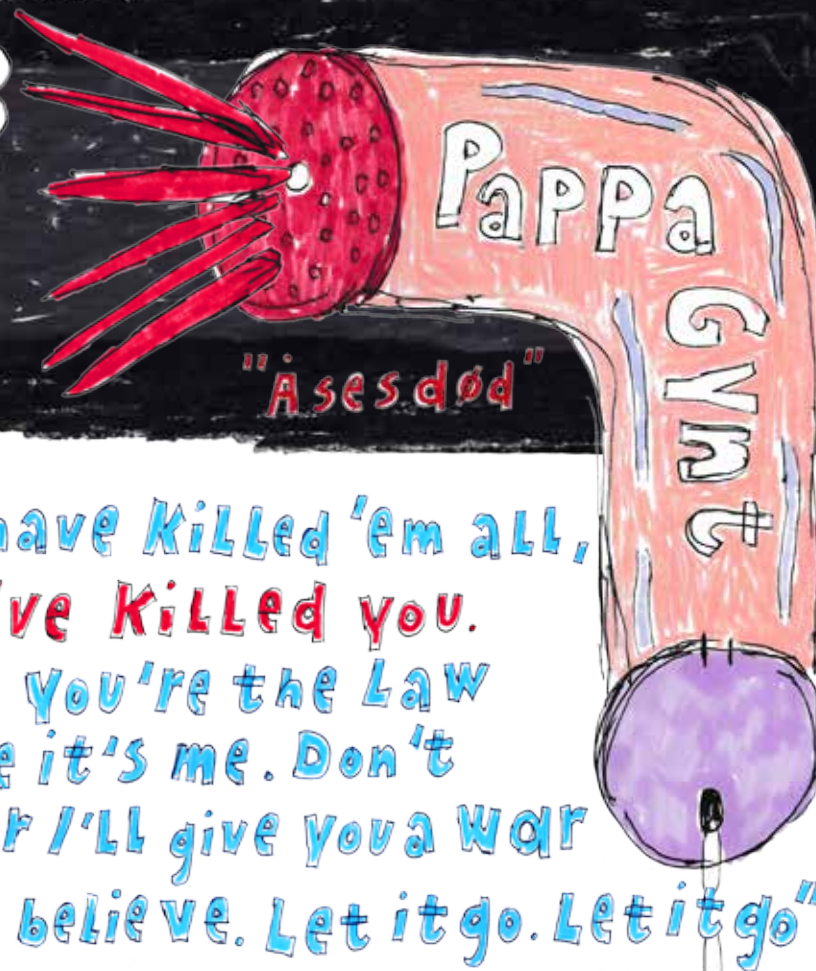

Den Totale og og Radikale Fiksjon

PEER GYNT

Hvitt Sjøppel

Part 8
of the
Ibsen
Saga

Urpremiere

SENTRALBADET

Forestilling

DATO/TID
Fredag 25. og
søndag 27. mai,
fredag 01. og
søndag 03. juni
kl 18:00

VARIGHET
6 t

BILLETT
Ordinær: 400
Under 30: 190

FIB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Utstilling

DATO/TID
Mandag 28. mai-
torsdag 31. mai og
mandag 04. juni-
onsdag 06. juni
kl 12:00-18:00

BILLETT
80

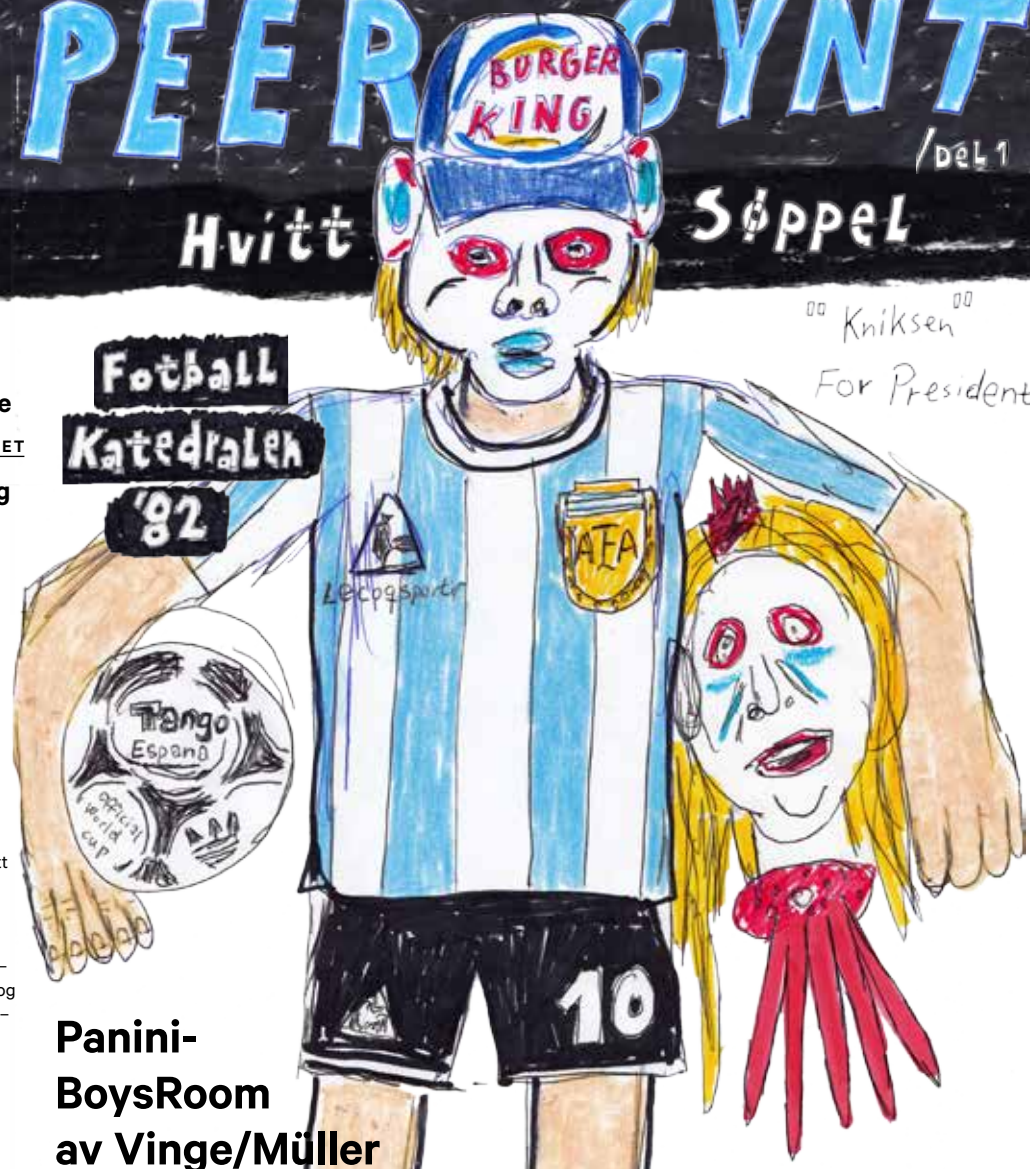
ORDSKIFTE

**Samtale med
Vinge/Müller**

LITTERATURHUSET
OLAV H. HAUGE

DATO/TID
Tirsdag 29. mai
kl 17:00

Les mer på s. 122

**Panini-
BoysRoom
av Vinge/Müller**

**En teaterinstallasjon
med fire forestillinger**

Teaterkompaniet Vinge/Müller reiser sitt eget byggverk inne i Sentralbadet, og setter opp en mellomting mellom en utstilling, en videoinstallasjon og en arena for levende kunstuttrykk – alt preget av kunstnerens karakteristiske, håndmalte estetikk.

Utstillingen står gjennom festspillperioden, og i tillegg blir det fire kvelder med fremføringer fra kompaniet og inviterte gjester.

Duoen har særlig markert seg på den internasjonale kunstscenen med sine versjoner av Henrik Ibsens teaterstykker, og ni år er gått siden regissør Vegard Vinge og scenograf Ida Müller presenterte sin kompromissløse utgave av *Vildanden* under Festspillene i Bergen.

"I could have killed 'em all,
I could've killed you.
In town you're the Law
out here it's me. Don't
push it or I'll give you a war
you won't believe. Let it go. Let it go"

Skandinavia- premiere

CORNERTEATRET

DATO/TID

Torsdag 24. og
fredag 25. mai
kl 20:00

VARIGHET

1 t

SPRÅK

Spilles på engelsk

BILLETT

Ordinær: 320
Under 30: 190

FiB Fordel:

Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:

25 % rabatt

ORDSKIFTE

Birdie – teaterets potensial for kritikk

AMALIES HAGE
BERGEN
OFFENTLIGE
BIBLIOTEK

DATO/TID

Fredag 25. mai
kl 12:00

Les mer på s. 122

Birdie

Hvis det er umulig å stoppe et elektron, hva er poenget med å bygge gjerder mot en fugleflokk?

To luftspeilinger. På den ene siden krig, tørke, massiv avskoging, forurensede kyster, slavarbeid, politisk uro, dårlige sanitærforhold, forfølgelse, tvangsdeportering, misbruk av naturressurser, utarmet grunnvann, matmangel ...

På den andre siden, fulle supermarkeder, trygge gater, stabilt familieliv, helsetjenester, frihet, betalt arbeid, respekt for menneskerettigheter, velferd, resirkulering og fornybar energi, velstand, sosial mobilitet ...

Og innimellom, en flokk med fugler. Tusenvis av trekkfugler som stadig tegner umulige former på himmelen. Bevegelse. Uendelig bevegelse. Fugler ... og videre, planter, asteroider, råmateriale, galakser, blod, celler, våpen, atomer, elektroner, reklame, kvarker, ideologi, frykt, ødeleggelse, håp. Liv. Intet i kosmos er stille. Stillhet er et fantasifoster. Det eneste som finnes er bevegelse.

Birdie er en multimedieforestilling med live video, rekvisitter, et gjensyn med Hitchcocks *Fuglene*, skalamodeller, 2000 dyr i miniatyr, krig, smuglere, en massiv migrasjon og tre utøvere som styrer denne rørete verden med vidd, kritikk og forpliktelse til menneskeheten.

Àlex Serrano

Pau Palacios

David Muñiz

Simone Milsdochter stemme

Støttet av Acción Cultural Española (AC/E)

Den beste delen av uken blir enda bedre med DN helg!

Gå inn på dn.no/abo og finn det abonnementet som passer deg best.

DN Dagens Næringsliv

Dagens Næringsliv er stolt sponsor av Festspillene i Bergen

**Europa-
premiere**

CORNERTEATRET

DATO/TID
Lørdag 26. mai
kl 19:00

VARIGHET
2 t

SPRÅK
Spilles på engelsk

ANNET
Konsertforestillingen innledes med en paneldebatt.

BILLETT
Ordinær: 320
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

Landscape of Hate

Konfrontasjon og improvisasjon i nettrollenes ødeleggende verden.

Landscape of Hate er et multimedieprosjekt som har satt seg det hårete målet å fremme og oppmuntre den offentlige stemmen, i en tid og virkelighet der hevnporno, nettmobbing og hatprat er blitt hverdagsord. Prosjektet rammes inn av et mangfold av dialoger som tar opp hvordan ulike former for hat kan overvinnes.

De første *Landscape of Hate*-arrangementene fant sted i Canada i fjor, og kombinerte debatter og kunstutstillinger med improvisasjonsbaserte konsertforestillinger. Her mikses elektroniske originalkomposisjoner med lydseksempler, strømmer fra sosiale medier, lydlandskap og video-prosjeksjoner. Råmaterialet er data hentet fra det åpne internett, research-intervjuer og andre offentlige kilder, og er unike for hver forestilling.

Ved Festspillene i Bergen vil *Landscape of Hate*-teamet i samarbeid med Høgskulen på

Vestlandet holde en todagers workshop for å skape multimediemateriale, visuell kunst og lydlandskaper som brukes i selve forestillingen. Det blir også en kunstutstilling med tegneserier fra norsk-dansk-eritreiske Josef Yohannes og hans *The Urban Legend* – verdens første afrikanske superhelt i tegneserieform – og det kanadiske prosjektet *Learning to Hate* av Jason Wallin og Jessie Beier.

Kvelden begynner med en diskusjon ledet av *Landscape of Hate*-skaper Vivek Venkatesh, som også er i formannskapet for en UNESCO-komité for forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme. I panelet er tegneserieskaperen Josef Yohannes, den danske menneskerettighets- og nettaktivisten Emma Holten og den kanadiske ambassadøren til Norge, Artur Wilczynski.

Vivek Venkatesh komponist, kurator, vokal, improvisert støy, innhenting av lydklipp fra sosiale medier, naturopptak, lydlandskap
David Hall visuell kunst
Jason Wallin, Owen Chapman, DJ softcoresoft, DJ anabasine komponist, DJ, improvisasjon

Norges-
premiere

CORNERTEATRET

DATO/TID

Torsdag 31. og
Fredag 01. juni
kl 21:00

VARIGHET

1 t 15 min

BILLETT

Ordinær: 320
Under 30: 190

FiB Fordel:

Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:

25 % rabatt

ORDSKIFTE

**Merkelapper
og identitets-
politikk**

MUSIKK-

AVDELINGEN

BERGEN

OFFENTLIGE

BIBLIOTEK

DATO/TID

Fredag 01. juni
kl 15:00

Les mer på s. 123.

White Nigger # Black Madonna

«Gud er hvit, men Gud er død.
Fremtiden er svart.»

Den hvite kvinne lever sitt hvite liv. (Det er trygt, det er godt, det er kjedelig). Den hvite kvinne går ned til stranden og ser horisonten bli svart av mennesker på vei over havet. (Et vakkert, et forførende, et fryktinngydende syn). Den hvite kvinne blir redd. Den hvite kvinne vil ikke lenger være hvit. (Hvit er døden. Svart er livet.) Den hvite kvinne forvandler seg til Beyoncé og begynner å synge. Det er fett! Hun forvandler seg til Martin Luther King og taler til verden. Det virker! Hun forvandler seg til The Black Madonna. Hun blir en helgen, en kriger, hun kjemper de svartes kamp. (Forræder!) Rasenes krig bryter ut. I din by.

Dette nye, raseutslettende stykket har sin urpremiere i København i april, og her ryker både den fjerde og den femte veggen helt inn i det offentlige rom og de sosiale medier. Madame Nielsen, dansk forfatter, performance-kunster og *dame extraordinaire*, lover egne svarte sanger, virale musikkvideoer og mye mer. Madammen har vokst ut av det multimediale livsverk som startet som Claus Beck-Nielsen og siden har tatt form av blant annet Das Becwerk og nå altså Sister Nielsen.

Dramatiker og instruktør Christian Lollike leder teateret Sort/Hvid, og har gjestet Festspillene med flere kontroversielle produksjoner de siste årene.

Madame Nielsen, Christian Lollike

idé, konsept

Madame Nielsen tekst, musikk

Christian Lollike instruksjon

Ida Marie Ellekilde scenografi

Madame Nielsen medvirkende

Samproduksjon med Sort/Hvid og

The Nielsen Movement

Norges- premiere

BERGEN SENTRUM

For spillested,
se www.fib.no/lyst

**BILLETTPRIS PER
FORESTILLING**
190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

**ANBEFALT
ALDER**
Fra 17 år

SPRÅK
Spilles på dansk

En-til-en- forestilling

DATO/TID
Fredag 25. –
torsdag 31. mai
15:00, 16:00, 17:00,
19:00 og 20:00

VARIGHET
30 min

Forestilling for gruppe

DATO/TID
Lørdag 02. og
søndag 03. juni
kl 18:00

VARIGHET
1 t 30 min

ORDSKIFTE

Sannheter om sexkjøp

LITTERATUR- HUSET

DATO/TID
Lørdag 02. juni
kl 15:00

Les mer på s. 123.

LYST#2

Privat performance om kjøpesex.

– Jeg utfordrer deg til å se forskjell på en naken prostituert og en hvilken som helst annen naken kvinne.

Med disse ordene setter den danske kunstneren Eja Due sin egen kropp på spill i performanceforedraget *LYST#2* – en interaktiv og særdeles intim forestilling bygget på dyptgående research om prostitusjon i Norden og Europa, også i Bergen.

Forestillingen kan oppleves i to utgaver under Festspillene: I et én-til-én-møte med Due, der én publikummer av gangen inviteres inn i det private, intime rom hvor prostitusjon foregår, eller som en del av en liten publikumsgruppe.

På et sted i Bergen sentrum tar Due både forestillingen og diskusjonen ut i det offentlige rom, der våre normative konstruksjoner ofte kolliderer med virkeligheten som den som selger kroppen sin lever i. Kunstneren spør: Hva består likhetene og forskjellene mellom henne selv og den prostituerte i? I *LYST#2* får publikum selv delta i debatten om kjøpesex, prostitusjon og sugar dating.

Eja har i løpet av de siste fire årene fulgt den politiske debatten tett, snakket med et bredt utvalg sexarbeidere i Danmark og andre land og er i stadig dialog med forskere, debattanter og organisasjoner som jobber med temaet.

«*LYST#2* er grensesøkende teater, hvor jeg som publikum rykkes 100 km ut av min komfortsone og plutselig skal inngå i en dialog med artisten. (...) en annerledes og interessant opplevelse, som huskes lenge etterpå.»

– FRA ANMELDELSEN TIL BLOGGEN
SCENEKANTEN

Eja Due konsept, medvirkende
Henrik Vestergaard Friis kunstnerisk og
dramaturgisk konsulent
Lene Kreilgaard medvirkende

Urpremiere**LANDÅS
LYSTGÅRD****DATO/TID**

Søndag 27. mai og
søndag 03. juni
kl 18:00

VARIGHET

3 t 30 min

SPRÅK

Spilles på norsk

ANNET

Besøk
www.fib.no/babette
for å søke om å
bli en av gjestene
ved bordet
søndag 03. juni.
Publikum i salen
kjøper ordinær
billett.

BILLETT

Ordinær: 320
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Babettes gjestebud

Velkommen til bords!

Med Karen Blixens kjente historie «Babettes gjestebud» i hånden, inviterer vi publikum til et festmåltid på Lystgården på Landås.

Mens vi spiser og drikker, gjenopplives historien om den fremmede mesterkokken Babette, som bringer nytt liv til et lite, lukket samfunn i Nord-Norge. Vi byr 12 personer med til bords, og ber dem representere de gjestene som Blixen beskriver i sin historie. Rundt bordet hos Babette sitter både den hovmodige og den barmhjertige, men også gamle stridende, sladretanter og andre markante personligheter finner veien til gjestebudet – og alle vekkes til liv i løpet av måltidet.

I tillegg til 12 deltakende plasser rundt bordet, overværes gjestebudet av et lite publikum, som også dras inn i fortellingen og får smaksprøver underveis.

Den interaktive forestillingen ledes av Henrik Birch, kjent fra tv-seriene *Borgen*, *Norskov*, *Badehotellet* og *Forbrytelsen*, Agnes Vevle Tvinnereim, som har vært sentral i gjenoppbyggingen av Lystgården og er kveldens vert,

og historiefremviseren og lingvisten Vibeke Koehler, som er kveldens forteller.

Det blir to gjestebud på Lystgården; første gang er gjestene ved bordet spesialplukket. Andre gangen er plassene mer åpne, og alle som vil fylle rollene kan nominere seg selv på www.fib.no/babette.

Louise Beck idé

Egill Palsson regi

Miriam Frandsen dramaturgi

Vibeke Flesland Havre cast

Henrik Birch toastmaster

Agnes Vevle Tvinnereim vert

Vibeke Koehler forteller

Samproduksjon med OPE-N

Skandinavia- premiere

TÅRNSALEN

DATO/TID

Torsdag 24. mai
kl 19:00
Fredag 25. og
lørdag 26. mai
kl 19:00 og 21:00

VARIGHET

1 t

SPRÅK

Spilles på engelsk

BILLETT

Ordinær: 320
Under 30: 190

FIB Fordel:

Inntil 30 % rabatt

ORDSKIFTE

Kampen om sannheten

MUSIKK- AVDELINGEN BERGEN OFFENTLIGE BIBLIOTEK

DATO/TID

Lørdag 26. mai
kl 13:00

Les mer på s. 122.

The Great Outdoors

Er den digitale verden menneskehetens nye planet?

I denne kjærlighetserklæringen til en virkelighet i stadig endring tar den amerikanske regissøren Annie Dorsen sin lek med algoritmer til nye høyder. Hun lar publikum stige inn i et oppblåsbart planetarium, en slags hellig hvelving, som for å motta fremtidens nåde. Manus fremføres av et menneske, men er generert fra det uendelige reservoaret av kommentarer fra sosiale fora på nettet.

Som stjernene på himmelen har utsagnene en mening i seg selv, samtidig som de kanskje betyr noe helt annet i konstellasjon med andre. Dorsen inviterer publikum til å forestille seg internetts endeløse muligheter, hvor kommentarene fungerer som utemmede og anonymiserte identitetsmarkører.

Mens verden sakker ned, samles vi rundt et digitalt leirbål under en datastyrt nattehimmel. Kanskje har dette landskapet samme potensiale for storslagenhet som naturen. Begge kan tross alt være overveldende, ukontrollerbare og minne oss om hvor skjøre vi er i møte med alt der ute.

Annie Dorsen konsept, regi
Annie Dorsen, Ryan Holsopple
stjerneshowdesign

Sébastien Roux musikk- og lyddesign

Ryan Holsopple videoprogrammering
Marcel Schwittlick, Miles Thompson
tekstprogrammering
Onome Ekeh dramaturgi
Kaija Matiss fremføring
Alexandra Rosenberg ledelse

Samproduksjon med BIT Teatergarasjen, Crossing the Line Festival/French Institute Alliance Française og Noorderzon/Grand Theatre Groningen.

Presenteres i samarbeid med KODE.

Romeo og Julie

Urpremiere

MØHLENPRIS SKOLE

DATO/TID

Tirsdag 05. juni
kl 19:00

VARIGHET

1 t 15 min

SPRÅK

Spilles på norsk

ANNET

Samtale med
artistene i
etterkant av
forestillingen.

BILLETT

Ordinær: 250
Under 30: 190

FIB Fordel:

Inntil 30 % rabatt

Kjærlighetshistorien som kan redde verden!

Med sin kjærlighet og død, skaper Romeo og Julie endring. Deres kamp for å være sammen, vinner over all makt, all tradisjon og feilslåtte menneskelige konvensjoner, og over krigen. Kjærligheten overvinner alt – også døden, og ungdommens renhet stiller voksenverdens forsteinede tradisjoner og dumskap til veggs. Kompani 13s nye oppsetning av historien er skapt med tanke på unge i alderen 13–16 år, ungdommer som faktisk er like gamle som Romeo og Julie var. Slik tangeres ungdommenes virkelighetsoppfatning og publikum inviteres til diskusjon og refleksjon om disse temaene og deres forhold til verden i dag.

I tillegg til lukkede arrangement på ungdomsskoler i bergensområdet (se s. 124), gjør det

bergensbaserte scenekunstkompaniet en åpen forestilling på Møhlenpris skole. Kompani 13 ønsker å utforske grensene for teateret ved å spille på en arena som ikke er tilrettelagt for teater – nemlig klasserommet! På ungdommenes egen hjemmebane blir det rom for å skape en annen og nærrere kunstopplevelse, der samspillet med publikum blir en del av forestillingen.

William Shakespeare (1564–1616)

opprinnelig manus

Steinar Thorsen idé, konsept

Jorunn Lullau, Steinar Thorsen manusutvikling

Lars Åkerlund/Teater Allena regi

Jan Holden figurer

Kompani 13 sceniske løsninger

Mathias Grønndal mediale løsninger

Jorunn Lullau, Steinar Thorsen medvirkende

Samproduksjon med Kompani 13

FOR- BINDEL- SER

FORESTILLINGER OG KONSERTER MED HISTORISKE RØTTER.
DET YPPERSTE AV DEN KLASSISKE KUNSTTRADISJONEN.
DYBDE OG REFLEKSJON.

SIDE
058-091

Åpningskonsert

Berlioz

Grande messe des morts

GRIEGHALLEN GRIEGSALEN

DATO/TID
Onsdag 23. mai
kl 18:45

Torsdag 24. mai
kl 19:30

VARIGHET
1 t 20 min

ANNET
Introduksjon ved
Gunnar Danbolt i
Grieghallens foajé:
Onsdag 23. mai
kl 18:00
Torsdag 24. mai
kl 18:45

BILLETT
Ordinær: 250–850
Under 30: 190

FIB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel, 24. mai:
25 % rabatt

Berlioz' grandiose rekviem veksler mesterlig mellom det dramatiske og det intime.

Hector Berlioz slo på stortrommen da han skulle skrive sin messe til minne om Frankrikes falne under revolusjonen i 1830. Komponisten økte antallet paukister fra én til ti, og la til fire grupper med messingblåsere plassert rundt i rommet. Verket krever tre kor og flere forsterkede instrumentgrupper, og med enorme orkesterkrefter sprenger det grenser for både rekviem og kirkemusikk.

Så fort strømmet ideene til komponisten at han måtte finne en ny og raskere måte å notere på. Berlioz bruker apokalypsens voldsomme dramatik og mektige lydbilde til å fremheve de roligere delene. En ensom tenorsolist symboliserer den enkeltes sjel.

Bergen Filharmoniske Orkester og Eikanger-Bjørsvik musikklag ledes av Edward Gardner under Festspillenes åpningskonsert. «Å dirigere Berlioz' Rekviem er en bragd, og Gardner gav sitt livs opptreden med *tour de force*,» skrev det klassiske nettstedet Bachtrack sommeren 2016.

Korkreftene i denne samproduksjonen med Musikkelskapet Harmonien og Bergen Nasjonale Opera består av Edvard Grieg Kor, Bergen Filharmoniske Kor, Collegium Músicúm og Royal Northern College of Music Choir, ledet av Håkon Matti Skrede. Den unge tenoren Bror Magnus Tødenes har gjort stor suksess på Festspillene tidligere, og har allerede rullet å vinne flere priser.

Åpningskonserten vil bli utgitt på plate.

«Hvis jeg ble truet med ødeleggelsen av alle mine verk foruten ett, ville jeg be om nåde for Rekviem.»

– HECTOR BERLIOZ

Bergen Filharmoniske Orkester
Eikanger-Bjørsvik Musikklag
Edward Gardner dirigent

Edvard Grieg Kor
Bergen Filharmoniske Kor
Collegium Músicúm Kor
Royal Northern College of Music Choir
Håkon Matti Skrede kormester

Bror Magnus Tødenes tenor

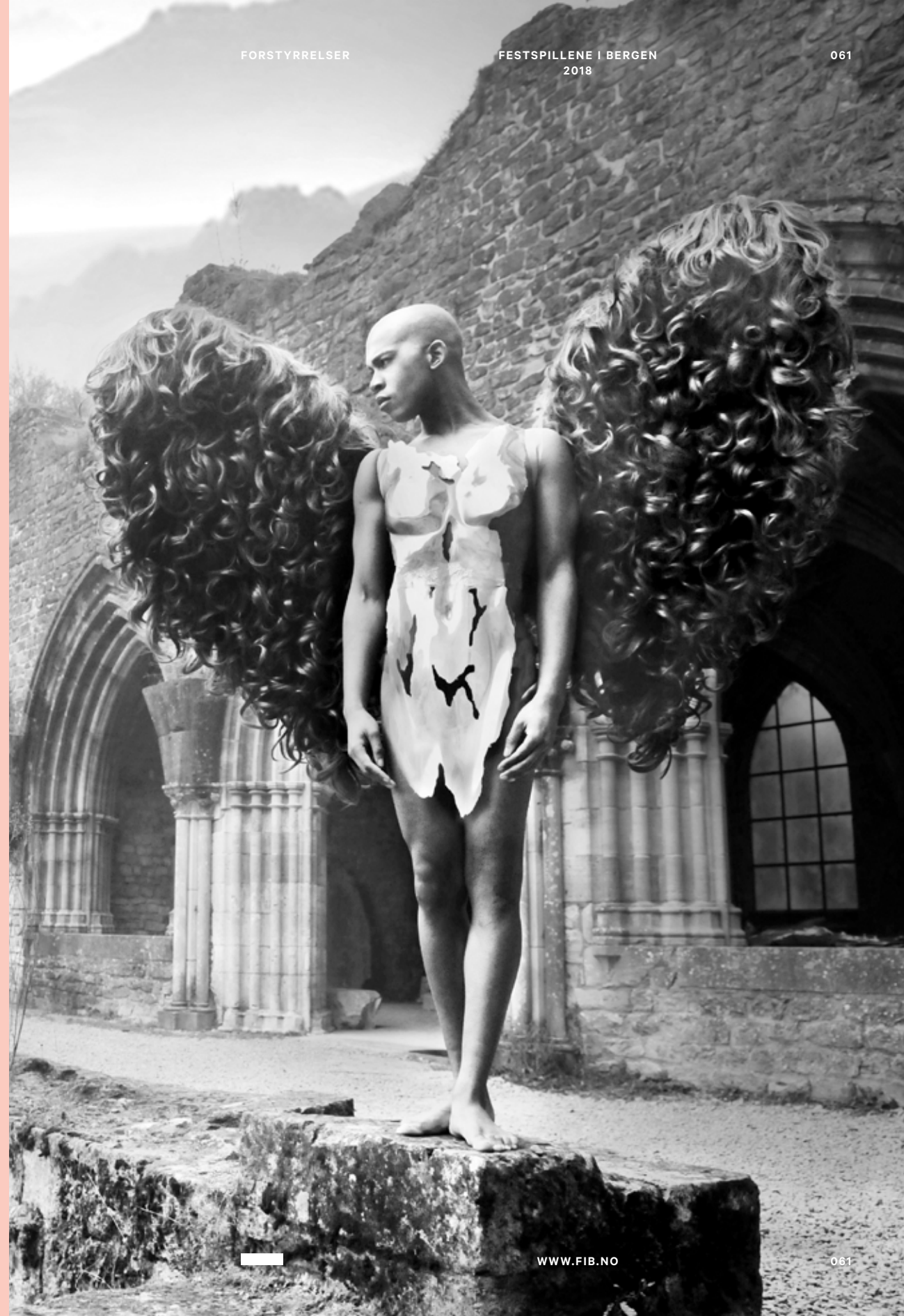
Rick Fisher lysdesign

HECTOR BERLIOZ (1803–1869)
Grande messe des morts, op. 5

1. Requiem et Kyrie
2. Dies iræ; Tuba Mirum
3. Quid sum miser
4. Rex tremendae
5. Quærens me
6. Lacrimosa
7. Offertorium
8. Hostias
9. Sanctus
10. Agnus Dei

Presentert av Festspillene i Bergen,
Musikkelskapet Harmonien og
Bergen Nasjonale Opera.

Sponset av DNB

**GRIEGHALLEN
GRIEGSALEN**

DATO/TID

Fredag 25. mai
kl 19:30

VARIGHET

2 t
inkl pause

BILLETT

Ordinær: 250–750
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Sir Bryn Terfel

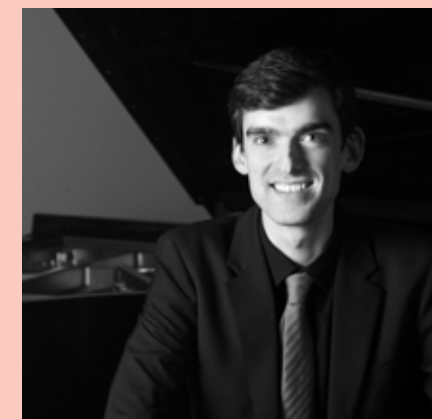
Operaens storsjarmør og superstjerne.

Uimotståelig stemmekraft. Ekte skuespillerkarisma. Misunnelsesverdige repertoar. Og ikke minst – sjarm som rekker langt forbi bakerste rad. Er det noe sir Bryn Terfel ikke kan?

Bassbarytonen fra Wales er blitt kalt et ekte scenedyr, og veksler uanstrengt mellom det mektige, demoniske og det betagende vakre når han opptrer. I flere tiår har han vært en ettertraktet gjest på verdens største scener, og en publikumsfavoritt hvor enn han drar.

Repertoaret hans inneholder alt fra store operaroller signert Wagner til musikalteater, walisiske sangskatter og kirkemusikk. Etter å ha solgt millioner av plater og mottatt utmerkelse som Grammy og Gramophone, ble Terfel adlet i 2017 for sitt arbeid i musikkens tjeneste.

På Festspillene har han tidligere spilt Mefisto i *Fausts fordømmelse* og sunget sammen med Sissel Kyrkjebø i Nygårdsparken. På denne konserten sammen med Terfels faste pianist Caradog Williams, er det bassbarytonens stemme som står i fokus i et håndplukket soloprogram.

Sir Bryn Terfel bassbaryton
Caradog Williams piano

Programdetaljer annonseres senere.

Muliggjort av Aud Jebsen

Grieg & Gubaidulina

m/Bergen Filharmoniske Orkester, Gidon Kremer & Ah Ruem Ahn

GRIEGHALLEN GRIEGSALEN

DATO/TID
Søndag 27. mai
kl 19:30

VARIGHET
1 t 50 min
inkl. pause

ANNET
Introduksjon ved
Annabel Guaita i
Grieghallens foajé
kl 18:45.

BILLETT
Ordinær: 250–590
Under 30: 190

FIB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

ORDSKIFTE

Et møte med Gidon Kremer

AUDITORIET LITTERATUR- HUSET

DATO/TID
Lørdag 26. mai
kl 17:00

Les mer på s. 122

Signaturverk fra Gubaidulina og Grieg: *Offertorium* og a-mollkonserten.

Da *Offertorium* ble urfremført i Wien i 1981, var det knapt noen i Vesten som kjente Sofia Gubaidulinas navn. Partituret var blitt smuglet ut fra Moskva, til kveldens solist Gidon Kremer, som nettopp hadde hoppet av fra Sovjet. Verket plasserte Gubaidulina blant samtidsmusikkens betydeligste komponister og åpnet for en eventyrlig karriere med bestillinger fra utøvere over hele verden.

Offertorium bygger på det majestetiske temaet i Bachs *Das Musikalische Opfer*. Gjennom en rekke variasjoner forsvinner flere og flere toner i temaet, inntil det bygges opp igjen i speilvendt form. Verket er en meditasjon over det å ofre og gi for å skape noe nytt, og for Gubaidulina symboliserer det også den religiøse død og oppstandelse.

Pianisten Ah Ruem Ahn fra Sør-Korea vant Edvard Grieg Internasjonale Pianokonkurransen i 2016. Hun vant også publikumsprisen, og er solist på Griegs pianokonsert i a-moll – Festspillenes signaturverk. Bergen Filharmoniske Orkester er under sjefdirigent Edward Gardners stødige ledelse.

Bergen Filharmoniske Orkester Edward Gardner dirigent

Gidon Kremer fiolin

Ah Ruem Ahn piano

SOFIA GUBAIDULINA (1931–)
Offertorium
RALPH VAUGHAN WILLIAMS (1872–1958)
Tallis Fantasi
EDVARD GRIEG (1843–1907)
Pianokonsert i a-moll, op. 16

Ah Ruem Ahn presenteres i samarbeid
med KODE.

GRIEGHALLEN
GRIEGSALEN

DATO/TID

Tirsdag 29. mai
kl 19:30

VARIGHET

2 t
inkl. pause

BILLETT

Ordinær: 250–650
Under 30: 190

FIB Fordel:

Inntil 30 % rabatt

ANNET

I samarbeid med
NRK Hovedscenen.
Konsernten tas opp
av NRK TV.

**Live-utgave av Hovedscenen
med fiolinist Charlie Siem og
formidler Arild Erikstad.**

Charlie Siem har optrådt i konserthus og med orkestre verden over og har også figurert i kampanjer hos de største motehusene. Den britisk-norske artisten har spilt fiolin siden han var tre år, da han ble inspirert av å ha hørt Yehudi Menuhin spille Beethovens fiolinkonsert. Han er sønn av forretningsmannen Kristian Siem, og vokst opp i England, der han også fikk sin utdannelse av blant andre fiolinistjerner som Itzhak Rashkovsky og Shlomo Mintz.

På scenen møter han programleder og redaktør for NRKs Hovedscenen, Arild Erikstad, som skal lage en levende utgave av det klassiske programmet. Erikstad er kjent som en allsidig og engasjert formidler av klassisk musikk og har intervjuet det meste av internasjonale toppmusikere gjennom en lang karriere.

Gjennom en uhøytidelig samtale ønsker programlederen å bli bedre kjent med personen Siem, og samtidig gi publikum større forståelse for både det å lytte til musikk og innsikt i utøverens rolle i formidlingen av de store mesterverkene som står på programmet. Debussy, Ysaÿe og Brahms får også selskap av utvalgte virtuose verk som annonseres fra scenen.

Charlie Siem

Charlie Siem fiolin
Itamar Golan piano
Arild Erikstad vert

CLAUDE DEBUSSY (1862–1918)

Sonate for fiolin og piano, L 140

EUGÈNE YSAÏE (1858–1931)

Fiolinsonate nr. 6, fra op. 27 (Manuel Quiroga)

JOHANNES BRAHMS (1833–1897)

Sonate for fiolin og piano nr. 2 i A-dur, op. 100

Presenteres i samarbeid med
NRK Hovedscenen

**GRIEGHALLEN
GRIEGSALEN**
DATO/TID

Tirsdag 05. juni
kl 19:30

VARIGHET

2 t
inkl. pause

BILLETT

Ordinær: 250–700
Under 30: 190

FIB Fordel:

Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:

25 % rabatt

Joseph Calleja

m/Vincenzo Scalera

Lyrisk tenor med en stemme fra operaens gullalder.

Joseph Calleja sammenlignes jevnlig med ikoner som Caruso, Björling og Pavarotti. Den populære maltesiske tenoren med fløyelsstemmen forelsket seg i opera som tenåring, og tilbrakte timevis med å lytte til sprakende opptak av gamle stjernesangere. Kanskje det er derfor stemmen hans hylles for sin varme klang, ynde og, ifølge La Scala-dirigent Riccardo Chailly, «en kvalitet som jeg trodde var tapt for lenge siden».

I dag synger han med verdens store operakompanier ved siden av konsertkarrieren. Giuseppe Verdi er en sentral komponist for Calleja – i februar i år kom albumet Verdi, der han utforsker helte- og skurkeroller i den italienske komponistens verden.

I Grieghallen skal han blant annet synges her-tugens fengende «Questa o quella» fra Verdis Rigoletto og «É lucevan le stelle» fra Puccinis Tosca, som er en av Callejas signatormelodier og regnes blant de vakreste av ariene på tenorrepertoaret.

Den italiensk-amerikanske pianisten Vincenzo Scalera har opptrådt med Calleja en rekke ganger, og er blitt en kjær akkompagnatør for tenoren. Scalera har også akkompagnert stjernesangere som Andrea Bocelli, Montserrat Caballé og José Carreras, og gjestet Festspillene allerede i 1987.

Joseph Calleja tenor Vincenzo Scalera piano

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Dies Bildnis ist bezaubernd schön,
fra Tryllefløyten, K.620

GAETANO DONIZETTI (1797–1848)

Tombe degl'avi miei fra Lucia di Lammermoor

GIUSEPPE VERDI (1813–1901)

Questa o quella fra Rigoletto

JULES MASSENET (1842–1912)

Pourquoi me réveiller fra Werther

GIACOMO PUCCINI (1858–1924)

E lucevan le stelle fra Tosca

PJOTR ILJITSJ TSJAJKOVSKIJ (1840–1893)

Niet tolka tot kto znal

(None but the Lonely Heart) fra op. 6

FRANCESCO PAOLO TOSTI (1846–1916)

Ideale

'A vucchella

JOSEPH VELLA (1942–)

Il-Kebbies tal-Fanali

VINCENZO DE CRESCENZO (1915–1987)

Rondine al nido

RUGGERO LEONCAVALLO (1857–1919)

Mattinata

Muliggjort av Aud Jebsen

■
FELIX MENDELSSOHN (1809–1847)
 Fantasi i fiss-moll, op. 28
LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)
 Sonate i Fiss-dur, op. 78
JOHANNES BRAHMS (1833–1897)
 8 klaverstykker, op. 76
 7 fantasier, op. 116
JOHANN SEBASTIAN BACH (1685–1750)
 Engelsk suite nr. 6 i d-moll, BWV 811

Sir András Schiff

HÅKONSHALLEN

DATO/TID
 Søndag 27. mai
 kl 19:30

VARIGHET
 2 t 10 min
 inkl. pause

ANNET
 Introduksjon ved
 Gunnar Danbolt
 kl 18:55

BILLETT
 Ordinær: 450–490
 Under 30: 190

FiB Fordel:
 Inntil 30 % rabatt

Karismatisk og kompromissløs mesterpianist.

Ungarsk-britiske sir András Schiff har vært genierklært lenge. «En klaverets Aladdin», skrev VG allerede i 1978, og store deler av musikkverdenen sang et samstemt hal-leluja da han kom ut med en komplett innspilling av Beethovens pianosonater på 2000-tallet.

Samtidig er hans tolkningsvalg balansekunst på en knivsegg. Er klangen distinkt, klar og skarp eller er den klirrete og hard? Lar den forsiktige pedalbruken ham spille flerstemt med usedvanlig tydelighet eller gjør det lyden endimensjonal og kjedelig?

Som pianist er Schiff dristig og kompromissløs, og kunne enkelt tatt snarveier for å få enda flere til å like ham bedre. At han ikke gjør det,

er desto mer grunn til å ta ham på alvor og la seg fascinere.

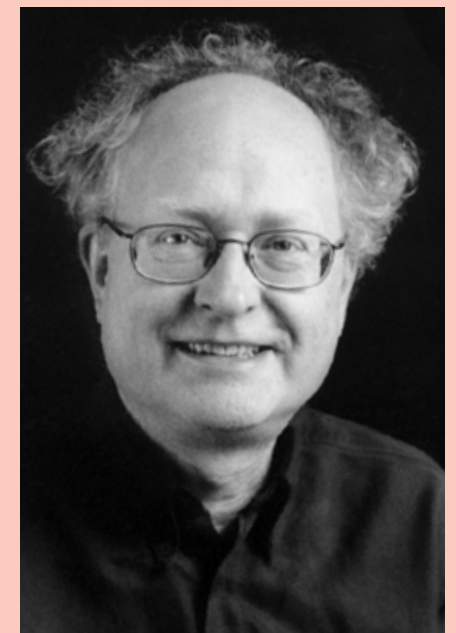
I Håkonshallen fremfører han verk av musikkens giganter, på Steinway-flygelet han innviet under Festspillene for to år siden.

«Festspillenes desiderte høgdepunkt ...»

– DAG OG TID OM ANDRÁS SCHIFF
 UNDER FESTSPILLENE 2016

Sir András Schiff piano

Muliggjort av Aud Jepsen

Randi Stene & Bengt Forsberg

HÅKONSHALLEN

DATO/TID
 Mandag 28. mai
 kl 19:30

VARIGHET
 2 t
 inkl. pause

BILLETT
 Ordinær: 420–450
 Under 30: 190

FiB Fordel:
 Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
 25 % rabatt

– Det litt mørke og sentimentale er musikalske kvaliteter som alltid har tiltalt meg. Sibelius byr på mye av det, sier Norges store mezzo.

Randi Stene har satt Sibelius' sanger sammen med verk av Grieg, Rachmaninov og Korngold i det hun selv kaller et drømmeprogram.

– Repertoaret til denne konserten gjenspeiler der jeg er nå. Det er et program der jeg kan bruke erfaringen jeg har fått, sier Randi Stene, som fikk sitt internasjonale gjennombrudd ved Châtelet-operaen i Paris i 1993.

Mezzosopranen er tidligere festspillmusiker, professor ved Norges musikkhøgskole og mangeårig fast medlem av Den Kongelige Opera i Københavns solistensemble. Repertoaret favner både klassiske mezzoroller og nyskrevne verker, og som konsertsolist har hun blant annet sunget på Festspillene i Salzburg og Edinburgh.

I Håkonshallen opptreer hun sammen med pianist Bengt Forsberg, kjent blant annet for sitt mangeårige samarbeid med en annen mezzosopran, svenske Anne Sofie von Otter.

Randi Stene mezzosopran
Bengt Forsberg piano

■
 Verk av
JEAN SIBELIUS (1865–1957)
SERGEJ RACHMANINOV (1873–1943)
ERICH W. KORNGOLD (1897–1957)
NIKOLAJ MEDTNER (1880–1951)
EDVARD GRIEG (1843–1907)

Se programdetaljer på www.fib.no.

Støttet av Sparebankstiftelsen DNB
 – Dextra Musica

Velkommen til komponisthjemmene!

Stor akustikk for små formater

Festspillene fortsetter storsatsingen på arrangement i hjemmene til byens komponister, og legger et nytt hus til listen: Lystgården på Landås.

Lystgården var Edvard Griegs sommerhus gjennom hele oppveksten, og et samlingspunkt for hele familien Grieg. For første gang kan du gå på festspillkonsert i det gamle huset. (Les mer om Lystgården på s. 85).

Til sammen er det 26 konserter hjemme hos Grieg, Bull og Sæverud under årets festspill.

Den største serien finner sted i Troldsalen, som ligger like ved Griegs villa og har utsikt til hans berømte komponisthytte. Salen er kjent for å ha meget god akustikk for kammermusikk og gir publikum mulighet til

å komme tett på artistene. I løpet av 10 konserter presenteres unge, fremadstormende musikere sammen med noen av vår tids største stjerner som Janine Jansen, Håkan Hardenberger, Colin Currie og våre egne Tine Thing Helseth og Leif Ove Andsnes.

Kveldskonserterne i Griegs egen stue og formiddagsturene til Ole Bulls eventyrslott er kjære og populære poster på programmet, og på Siljustøl gjør unge musikere sin festspilldebut.

Konsertene er kuratert av professor og fiolinist Peter Herresthal og festspilldirektør Anders Beyer.

Støttet av Sparebankstiftelsen DNB – Dextra Musica og Anders Sveaas' Almennyttige Fond.

Gratis transport

Transport til de følgende arenaene er inkludert i festspillbilletten til den enkelte konsert. Vennligst merk at alle avganger går gratis.

Troldsalen/Troldhaugen med buss

Bussturen tar ca. 30 min.

KONSERT KL 18:00

Avreise fra Turistinformasjonen kl 17:00
Retur fra Troldhaugen kl 19:30

KONSERT KL 19:30

Avreise fra Turistinformasjonen kl 18:30
Retur fra Troldhaugen kl 21:30

KONSERT KL 20:00

Avreise fra Turistinformasjonen kl 19:00
Retur fra Troldhaugen kl 21:30

Griegs villa/Troldhaugen med buss

Bussturen tar ca. 30 min.

KONSERT KL 22:30

Avreise fra Turistinformasjonen kl 21:45
Retur fra Troldhaugen kl 24:00

Lysøen med båt

Båtturen tar ca. 1 time.

KONSERT KL 11:30

Avreise fra Dreggekaiaen kl 10:00
Retur fra Lysøen kl 14:00

KONSERT KL 14:30

Avreise fra Dreggekaiaen kl 12:45
Retur fra Lysøen kl 16:15

Siljustøl med buss

Bussturen tar ca. 30 min.

KONSERT KL 15:00

Avreise fra Turistinformasjonen kl 14:00
Retur fra Siljustøl kl 16:30

Det er ikke transport til Landås Lystgård eller familiedagen på Siljustøl 27. mai

Har du behov for taxi til og fra festspillarrangement? Ring vår partner Bergen Taxi på 07000.

CRESCENDO

Johan Dalene & Sonoko Miriam Welde

m/Kremerata Baltica

TROLDHAUGEN TROLDSALEN

DATO/TID

Torsdag 24. mai
kl 19:30

VARIGHET

1 t 25 min

BILLETT

Ordinær: 420
Under 30: 190

FiB Fordel:

Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:

25 % rabatt

TRANSPORT

Transport t/r inkl.
i billetten, se s. 72

Fiolinkonserter av Mendelssohn og Bach.

Fiolinist Gidon Kremer er en av årets nye mentorer i Crescendo, programmet som setter erfarne musikere sammen med unge instrumentalister. Til denne konserten har norsk-svenske Johan Dalene studert Mendelssohns syngende fiolinkonsert i d-moll sammen med sin læremester. Kremers egen innspilling av verket fra 1989 er blitt stående som den definitive favoritten hos mange musikkelskere.

Kremerata Baltica, det unge kammerensemblet som Gidon Kremer startet som en 50-års gave til seg selv, står for orkesterkraftene og fremfører også to verk fra de baltiske landene.

Konserten avsluttes med Bachs dobbelkonsert, et av komponistens mest berømte og sublime verk, der solistrollene fylles av Crescendo-musikerne Sonoko Miriam Welde og Johan Dalene. Welde har i flere år vært en favoritt hos festspillpublikummet, og har tidligere vunnet Virtuos-konkurransen og Statoils talentstipend i klassisk musikk.

Kremerata Baltica

Johan Dalene fiolin

Sonoko Miriam Welde fiolin

LEPO SUMERA (1950–2000)

Symphoné for strykere og perkusjon

FELIX MENDELSSOHN (1809–1847)

Fiolinkonsert i d-moll, MWV 03

JĚKABS JANćEVSKIS (1992–)

Lignum

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685–1750)

Dobbelkonsert i d-moll, BWV 1043

Støttet av Sparebankstiftelsen DNB

– Dextra Musica og Anders Sveaas'

Almennyttige Fond.

Crescendo er et mentorprogram for unge klassiske musikere i regi av Festspillene i Bergen, Barratt Due musikk institutt og Oslo Filharmonien. Prosjektet støttes av Trond Mohn, Bettina Ford Jebsen, Hans Peter Jebsen, Sparebankstiftelsen DNB, Dextra Musica og Talent Norge.

Ann-Helen Moen & Liv Glaser

Hun debuterte i 1960, og allerede to år senere avsluttet hun Festspillene i Bergen med Griegs pianokonsert i a-moll. Hun er fremdeles en aktiv utøver og pedagog.

Ann-Helen Moen sopran
Liv Glaser piano

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Sehnsucht nach dem Frühling, K. 598
Das Kinderspiel, K. 598
Das Veilchen, K. 476
Das Lied der Trennung, K. 519
An Chloë, K. 524
Der Zauberer, K. 472
Als Louise, K. 520
Adagio h-moll, K. 540 (piano solo)
Oiseaux, si tous les ans, K. 307
Dans un bois solitaire, K. 308
Abendempfindung, K. 523

EDVARD GRIEG (1843–1907)

Fra Barnlige sange, op. 61
Havet
Sang til juletre
Lok
Fiskervise
Kveldssang for Blakken
De norske Fjelde
Fædrelands-Salme
Drømmesyn, op. 62 (piano solo)
Sechs Deutsche Lieder, op. 48

Støttet av Sparebankstiftelsen DNB
– Dextra Musica og Anders Sveaas' Almennyttige Fond.

Livslange vennskap med Mozart og Grieg.

Sopranen Ann-Helen Moen og pianisten Liv Glaser er begge vokst opp med Mozart og Grieg, og komponistene har fulgt dem gjennom liv og karriere. Programmet i Troldsalen favner både det barnlige og det voksne sinn.

– Spennet kan ses som et bilde på vår egen musikalske utvikling, sier Ann-Helen Moen.

Sopranen er kjent for sin formidlingsevne, både i opera- og konsertformatet, og som en betydelig Mozart-tolker.

– Da jeg for tre år siden fikk dykke ned i Mozarts sanger sammen med Liv, var det noe som helt enkelt stemte, sier hun.

– Vi fikk begge samtidig intense glimt av et univers vi følte vi bare måtte forske videre i, legger Glaser til.

I løpet av året skal de gjøre en innspilling med Mozart-lieder.

– Og Mozarts klaverstykket Adagio i h-moll, K. 540 i kveldens program er et av hans fineste enkeltstykker. Ikke en tone, ikke en pause er overflødig, sier pianisten.

TROLDHAUGEN TROLDSALEN

DATO/TID
Fredag 25. mai
kl 19:30

VARIGHET
1 t 35 min
inkl. pause

BILLETT
Ordinær: 420
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

TRANSPORT
Transport t/r inkl.
i billetten, se s. 72

Ellen Nisbeth & Bengt Forsberg

TROLDHAUGEN TROLDSALEN

DATO/TID
Lørdag 26 mai
kl 19:30

VARIGHET
1 t

BILLETT
Ordinær: 420
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

TRANSPORT
Transport t/r inkl.
i billetten, se s. 72

Sanger og romantikk for bratsj og piano.

Svenske Ellen Nisbeth og Bengt Forsberg fremfører her et naturinspirert program med verk av Tsjajkovskij, Sibelius og Sjostakovitsj.

– Jeg nærmer meg alltid musikken med en følelse av naturen og mennesket i naturen, sier Nisbeth.

De romantiske miniatyrene til Tsjajkovskij følger årets tolv måneder på den nordlige halvkule, og ble opprinnelig skrevet for piano som en månedlig spalte i et magasin i St. Petersburg. Flere av småstykkene ble svært populære, særlig den milde, vuggende *Barcarolle* som representerer juni. I Troldsalen får *April*, *Mai* og *Juni* selskap av blant annet Sibelius' sanger *Säv, säv, susa* og *Diamanten på Marssnön* og andre verk signert den finske komponisten. Konserten avsluttes med Sjostakovitsj' bratsjsonate, som var det aller siste verket han skrev.

Bratsjisten Ellen Nisbeth har mottatt både den svenske og den nordiske solistprisen, og turnerer denne sesongen Europa som en Rising Star i regi av organisasjonen ECHO. Hennes

debutalbum *Let Beauty Awake* ble utgitt i fjor. Bengt Forsberg er en etterspurt pianist kjent for sin bredde som utøver. I 2016 ga han ut *Neglected Works for Piano*, med kun kvinnelige komponister. Under årets festspill opptrer de også i Griegs villa (s. 81).

“What a night! What bliss all about!
I thank my native north country!
From the kingdom of ice and snow,
how fresh and clean May flies in!”
– AFANASY FET
(FORORD TIL TSJAJKOSKIJS MAI)

Ellen Nisbeth bratsj
Bengt Forsberg piano

Verk av
PJOTR ILJITSJ TSJAJKOVSKIJ (1840–1893)
JEAN SIBELIUS (1865–1957)
DMITRIJ SJOSTAKOVITSJ (1906–1975)

Støttet av Sparebankstiftelsen DNB
– Dextra Musica og Anders Sveaas' Almennyttige Fond.

**TROLDHAUGEN
TROLDSALEN**

DATO/TID
Mandag 28. mai
kl 19:30

VARIGHET
1 t 25 min

BILLETT
Ordinær: 420
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

TRANSPORT
Transport t/r inkl.
i billetten, se s. 72

Alice Di Piazza & Ivan Monighetti

Grieg og musikk fra Sovjet-tiden – med den italiensk-russiske duoen Alice Di Piazza og Ivan Monighetti.

Hun var ansett som vidunderbarn på klaver, Sofia Gubaidulina, men det var komponist hun ønsket å bli. Fra hun var 22 år gammel har hun viet seg fullstendig til komponeringen.

Chaconne for piano er det eneste verket fra studietiden i Moskva hun har beholdt på verklisten. Uttrykket er brått omskiftelig, fra det majestetiske til det barnslige, også med en aning forbudt jazz underveis, skrevet av en som behersker instrumentet. «En åpenbaring», har Gubaidulina kalt pianist Alice Di Piazzas fremføring av stykket.

Støttet av
Sparebank-
stiftelsen DNB
– Dextra Musica
og Anders Sveaas'
Almennyttige
Fond.

I preludiene for cello springer uttrykket ut fra forskjellige spilleteknikker. Miniaturene viser Gubaidulinas trang til å utforske et instruments klanglige muligheter og åpenhet for det ukonvensjonelle. Heller ikke det var noe de sovjetiske kulturmyndighetene satte pris på.

Flere av verkene til Sergej Prokofjev ble svartelistet av den sovjetiske komponistkongressen i 1948. Når han året etter skriver Cellosonaten i C-dur, tar han nødvendige hensyn, men uten å miste særegenheten og den musikalske gleden.

Di Piazza har spilt sammen med cellist og samtidsmusikkspesialist Ivan Monighetti siden 2011. «De har invitert publikum til å oppleve musikk ikke bare som et symbol på skjønnhet, men som et levende vitnesbyrd om menneskeheten», skrev en sveitsisk kritiker om duoen.

Alice Di Piazza piano
Ivan Monighetti cello

EDVARD GRIEG (1843–1907)
Intermezzo i a-moll for cello og piano
To brune øjne arrangert for cello og piano, op. 5 nr. 1
SOFIA GUBAIDULINA (1930–)
Ti etyder for solo cello
Chaconne for piano
SERGEJ PROKOFJEV (1891–1953)
Cellosonate i C-dur, op. 119

**TROLDHAUGEN
TROLDSALEN**

DATO/TID
Onsdag 30. mai
kl 19:30

VARIGHET
1 t 30 min

BILLETT
Ordinær: 420
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

TRANSPORT
Transport t/r inkl.
i billetten, se s. 72

Støttet av
Sparebank-
stiftelsen DNB
– Dextra Musica
og Anders Sveaas'
Almennyttige
Fond.

Janine Jansen & venner

Strykerfest med stjernelag.

«Hva skjer når norske strykertalent spiller med verdensnavn? Møte mellom likeverdige musikere.» Slik begynte Dagbladet sin rosende omtale av fjorårets festspillmøte mellom det nederlandske fiolinesset Janine Jansen og unge norske instrumentalister, og anmelderen måtte tørke tårer underveis.

Nå er Jansen er tilbake i Troldsalen med sin Stradivarius på utlån fra Dextra Musica, og leder et topplag av norske og svenske strykkere. Fiolinisten er ikke bare anerkjent for sin strålende klang og lidenskap – hun har også ord på seg som en særlig oppmerksom og lyttende artist, egenskaper som alltid kommer hennes medspillere til gode.

Sammen med sine kollegaer starter hun konserten med «solskinnskomponisten» Moritz Moszkowski og hans dramatiske og melodiske Suite for to fioliner og piano. Han ble i sin tid regnet som Chopins naturlige arvtaker, men er ikke så ofte

spilt i dag. På programmet står også Sjostakovitsj' populære, sørgmodige kvartett, og Tsjajkovskijs sekstett Souvenir de Florence, en kjærlig hyllest til et land og en by som komponisten elsket.

I samarbeid med Crescendo og Dextra Musica.

Janine Jansen fiolin
Johan Dalene fiolin
Sonoko Miriam Welde fiolin
Guro Kleven Hagen fiolin
Eivind Holtmark Ringstad bratsj
Michael Grolid bratsj
Thorleif Thedéen cello
Sandra Lied Haga cello
Amalie Stalheim cello
Gunnar Flagstad piano

MORITZ MOSZKOWSKI (1854–1925)
Suite for to fioliner og piano i g-moll, op. 71
DMITRIJ SJOSTAKOVITSJ (1906–1975)
Strykekvartett nr. 8 i c-moll, op. 110
PJOTR ILJITSJ TSJAJKOVSKIJ (1840–1893)
Souvenir de Florence, strykesekstett i d-moll, op. 70

Tine Thing Helseth & Gunnar Flagstad

Tine Thing Helseth & Gunnar Flagstad I

GEIRR TVEITT (1908–1981)

Velkomne med æra

EDVARD HAGERUP BULL (1922–2012)

Perpetuum mobile

DMITRIJ SJOSTAKOVITSJ (1906–1975)

Fire romanser, op. 46

ASTOR PIAZZOLLA (1921–1992)

Café 1930

EDVARD GRIEG (1843–1907)

Haugtussa, op. 67

KURT WEILL (1900–1950)

Nannas Lied

Youkali

Je ne t'aime pas

Tine Thing Helseth & Gunnar Flagstad II

EDVARD GRIEG (1843–1907)

Sanger, op. 48

BÉLA BARTÓK (1881–1945)

Rumenske danser

PAUL HINDEMITH (1895–1963)

Sonate for trompet og piano

ENNIO MORRICONE (1928–)

Cinema Paradiso

JONI MITCHELL (1943–)

Both Sides Now

ASTOR PIAZZOLLA (1921–1992)

Liebertango

Tine Thing Helseth trompet
Gunnar Flagstad piano

Dobbelkonsert med Norges trompetess.

Tine Thing Helseth har en CV som kan ta pusten fra de fleste. Allerede som 30-åring har trompetisten rukket å selge til gullalbum, vinne mange stipendier og priser, deriblant Spellemannprisen, debutert på The Proms, vært solist med en imponerende rekke topporkestre, skapt ensemblet tenThing som hun har turnert verden over med, og laget en egen festival.

Karrieren tok av da hun som 18-åring stakk av med andrepris i Eurovision Young Musicians Competition. Ved sin side på disse to konsertene i Troltsalen har hun pianisten Gunnar Flagstad, en akkompagnatør av rang. Han har turnert land og strand, og spilt på radio og tv for dem som ikke har vært så heldige å være der Flagstad var.

På den første konserten er det transkriberte sanger som står i sentrum, med melodisk utforming på sitt vakreste. Det blir sterke historiefortellinger i musikk hentet fra forskjellige klassiske sjangere, samt tango og berlinerkabaret fra mellomkrigstiden.

Programmet på konsert nummer to viser en bredde ved trompeten som de færreste kjenner. Her er det klassisk sang, rumenske danser og krevende modernisme. Helseth og Flagstad spiller også tango, tirrer våre indre synssanser med Morricones *Cinema Paradiso*, og tegner Joni Mitchells lyriske mesterverk *Both Sides Now*.

TROLDHAUGEN
TROLDSELEN

Tine Thing Helseth & Gunnar Flagstad I

DATO/TID

Fredag 01. juni
kl 18:00

Tine Thing Helseth & Gunnar Flagstad II

DATO/TID

Fredag 01. juni
kl 20:00

VARIGHET

1 t

BILLETT

Ordinær: 420
Under 30: 190

FIB Fordel:

Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:

25 % rabatt

TRANSPORT

Transport t/r inkl.
i billetten, se s. 72

Støttet av

Sparebankstiftelsen
DNB – Dextra
Musica og
Anders Sveaas'
Almennyttige Fond.

Sponset av DNV GL

CRESCENDO Leif Ove Andsnes & Andreas Brantelid

m/venner

TROLDHAUGEN
TROLDSELEN

Leif Ove Andsnes & Andreas Brantelid m/venner I

DATO/TID

Lørdag 02. juni
kl 18:00

Leif Ove Andsnes & Andreas Brantelid m/venner II

DATO/TID

Lørdag 02. juni
kl 20:00

VARIGHET

1 t

BILLETT

Ordinær: 420
Under 30: 190

FIB Fordel:

Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:

25 % rabatt

TRANSPORT

Transport t/r inkl.
i billetten, se s. 72

Dobbelkonsert med unge og etablerte tonekunstnere.

The New York Times har kalt Leif Ove Andsnes «en pianist med myndig eleganse, kraft og innsikt». Med sin imponerende teknikk og nyskapende tolkninger har den berømte pianisten vunnet anerkjennelse over hele verden.

Pianisten er hovedmentor i Crescendo-programmet, som kobler yngre og erfarne musikere i konserter og en lang rekke personlige og musikalske møter i løpet av året.

Gjennom to konserter i Troltsalen leder Andsnes fiolinistene Sonoko Miriam Welde og Johan Dalene i et variert program, sammen med cellist Andreas Brantelid og pianist Gunnar Flagstad.

Bergensk-japanske Welde har en sterk personlig stemme i sitt fiolinspill, og har fortryllet publikum i inn- og utland i flere år. Norsk-svenske Dalene vant i fjor sommer en stor internasjonal konkurranse i USA, og fikk hoveddommeren til å uttale at han hadde ventet i 60 år på å høre Tsjajkovskij fremført slik. Sammen spiller de to fiolinistene en rekke av Bartóks duetter, preget av harmonisk og rytmisk frihet. Resten av programmet gjøres i ulike konstellasjoner mellom mentorer og morgendagens utøvere.

Leif Ove Andsnes piano
Gunnar Flagstad piano
Sonoko Miriam Welde fiolin
Johan Dalene fiolin
Andreas Brantelid cello

Leif Ove Andsnes & Andreas Brantelid m/venner I

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Pianotrio i h-moll, K. 502

BÉLA BARTÓK (1881–1945)

Duetter nr. 44, 19, 16, 28, 43, 46, 21 & 42

EDVARD GRIEG (1843–1907)

Fiolinsonate nr. 1 i F-dur, op. 8

Leif Ove Andsnes & Andreas Brantelid m/venner II

EUGÈNE YSAÏE (1858–1931)

Solosonate nr. 3

Ballade

ARVO PÄRT (1935–)

Fratres

JEAN SIBELIUS (1865–1957)

Fra Seks stykker for fiolin og piano, op. 79:

1. Souvenir

5. Tanz-Idylle

6. Berceuse

DMITRIJ SJOSTAKOVITSJ (1906–1975)

Pianotrio nr. 2 i e-moll, op. 67

Støttet av Sparebankstiftelsen DNB
– Dextra Musica, Anders Sveaas'
Almennyttige Fond

**TROLDHAUGEN
GRIEGS VILLA****BILLETT**Ordinær: 530
Under 30: 190**TRANSPORT**Transport t/r inkl.
i billetten, se s. 72**FiB Fordel:**

Inntil 30 % rabatt

Griegs villa

Opplev atmosfæren i Edvard Griegs dagligstue

Støttet av Sparebankstiftelsen
DNB – Dextra Musica, Anders Sveaas'
Almennyttige Fond

Ah Ruem Ahn

DATO/TID
Fredag 25. mai
kl 22:30**VARIGHET**
1 t**Fyrverkeri i Griegs stue.**

Som vinner av Edvard Griegs internasjonale pianokonkurranse i 2016 er sør-koreanske Ah Ruem Ahn kjent for bergenspublikummet. Hun har litt av en musikerpersonlighet, og vant også publikumsprisen i samme tevling.

Anmeldere har karakterisert hennes tolkninger som myndige og sterke, men også nydelige og åpne. En ettertenksom spillestil med en varm og innsmigrende klang passer perfekt til Griegs *Poetiske tonebilder*, og hun har en letthet i de virtuose løpene til Liszts krevende etyde *Ricordanza*. I Schuberts mørke Sonate i c-moll kombinerer hun de mange klanglige verktøyene for å reise det monumentale byggverket som sonaten er.

Konserten avsluttes med et fyrverkeri, og Rachmaninovs arrangement av Kreislers *Liebesleid* er nesten alene grunn nok til å gå på konserten. Det er et privilegium bare å få lov til å tre inn i stuen til familien Grieg, og Ahn er en av de som kan få det unike flygelet til å synges med sitt fulle potensiale.

Ahn er også solist på Griegs a-moll-konsert med Bergen Filharmoniske Orkester (s. 64).

Ah Ruem Ahn piano**FRANZ SCHUBERT (1797–1828)**
Sonate i c-moll, D.958**FRANZ LISZT (1811–1886)**
Transcendental etyde nr. 9
Ricordanza**EDVARD GRIEG (1843–1907)**
Poetiske tonebilder, op. 3**FRITZ KREISLER (1875–1962)**
Liebesleid (arr. Rachmaninov)

I samarbeid med KODE

To a Nordic Princess

DATO/TID
Lørdag 26. mai
kl 22:30**VARIGHET**
1 t**Skandinavisk kjærlighet i
Griegs hjem.**

9. august 1928 spilte pianist og komponist Percy Grainger for et fullsatt Hollywood Bowl. På slutten av konserten fremførte han *To a Nordic Princess* – brudevisen til hans elskede svenskfødte Ella Viola Ström. De to giftet seg på scenen den dagen foran et publikum på 20 000.

Bratsjist Ellen Nisbeth og pianist Bengt Forsberg, begge fra Sverige, fremfører her et program sentrert rundt verdensstjernen som i Norge er særlig kjent for

Ingrid Andsnes

DATO/TID
Fredag 01. og
lørdag 02. juni
kl 22:30**VARIGHET**
1 t**Tysk romantikk fra tre sterke
personligheter.**

Da Johannes Brahms spilte sine egne komposisjoner for pianist-komponistekteparet Clara og Robert Schumann, ble det starten på et kunstnerisk

sin innspilling av Griegs pianokonsert i a-moll.

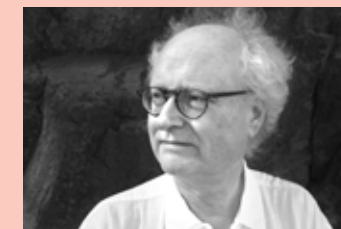
– Percy Grainger hadde en forkjærlighet for det skandinaviske, og ble venner med blant annet Edvard Grieg. Det er fantastisk å tenke på forskjellen mellom den enormt berømte Percy, kledd opp i sine egendesignede klær blant stjerner som Duke Ellington og George Gershwin, og mannen som gikk tur med Edvard Grieg i fjellene og satt foran pianoet i trehuset hans. I Percys eget rangeringssystem over komponister, finner du Bach på toppen, og Duke Ellington, Frederick

samarbeid og et av musikkhistoriens mest berømte trekantforhold.

I Griegs villa presenterer Ingrid Andsnes, pianist og formidler av rang, musikk fra disse tre markante kunstnere som fikk stor betydning for den tyske romantiske klavermusikken – og enorm innflytelse hos hverandre.

Clara Schumann var en av Europas viktigste pianister på 1800-tallet, og hun gjorde mye for at Robert Schumanns musikk ble spilt i de store europeiske konsertsalene. Hun ble også anerkjent som komponist i sin samtid.

Johannes Brahms kom til det schumannske hjem som ung og vakker komponist i startgropen av sin karriere. Paret Schumann ble umiddelbart betatt av ham, både som person og komponist. Han ble snart en naturlig del av hjemmet deres, også som

Delius og ham selv på 9. plass, forteller Ellen Nisbeth.

Her blir vi kjent med Percy Grainger, omgitt av vennene hans.

Ellen Nisbeth bratsj**Bengt Forsberg piano**

Verk av

PERCY GRAINGER (1882–1961)
FREDERICK DELIUS (1862–1934)
DUKE ELLINGTON (1899–1974)
JOHANN SEBASTIAN BACH (1685–1750)
EDVARD GRIEG (1834–1907)

forelsket beiler og ikke minst støtte for Clara, da Robert ble syk og døde. Clara Schumann og Johannes Brahms hadde livet ut et tett og spesielt vennskap, og søkte ofte råd og støtte hos hverandre.

Ingrid Andsnes piano**CLARA SCHUMANN (1819–1896)**
Deuxieme scherzo i c-moll, op. 14
Larghetto fra Pièces fugitives, op. 15
**CLARA SCHUMANN OG
JOHANNES BRAHMS (1833–1897)**
Variationen über ein Thema
von Robert Schumann
ROBERT SCHUMANN (1810–1856)
Papillons, op. 2
Arabesque, op. 16
Gesänge der Frühe nr. 5
JOHANNES BRAHMS (1833–1897)
Fire stykker for piano, op. 119

MUSEET LYSØEN

BILLETT

Ordinær: 630
Under 30: 190

TRANSPORT

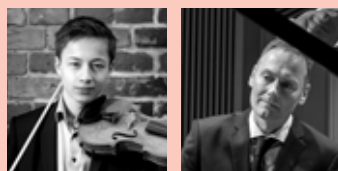
Transport t/r inkl.
i billetten, se s. 72FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Ole Bulls Lysøen

Ole Bulls sommervilla på Lysøen ligger der som et eventyrslott, med sitt løkkuppeltårn og sine sirlige ornamenteringer. Kombinasjonen av båtturen og konserten i den særpregede stuen er en kjær tradisjon for mange.

Støttet av Sparebankstiftelsen
DNB – Dextra Musica og
Anders Sveaas' Almennyttige Fond

CRESCENDO Johan Dalene & Gunnar Flagstad

DATO/TID	VARIGHET
Lørdag 26. mai kl 11:30 og 14:30	1 t

Fengslende og nostalgisk fra en fiolinist i rivende utvikling.

«Hans delikate forming, klarhet i tonene og dynamiske kontroll var en glede å høre», har musikkmagasinet The Strad skrevet om norsk-svenske Johan Dalene.

Fiolinisten er fortsatt i tenårene, men har allerede vunnet ni internasjonale konkurranser og ble tatt opp som Crescendo-musiker i fjor. Her har han Janine Jansen, Leif Ove Andsnes og Gidon Kremer som sine mentorer, og får prege årets festspillprogram sammen med dem på flere konserter (s. 73, 77, 79). Dette er Dalenes første egne konsert på Festspillene, og debuter i Carnegie Hall og med flere store orkestre står for tur.

Med seg har han pianist Gunnar Flagstad, som har en egen evne til å gjøre komponistenes tanker og verk levende og relevant i dag.

I Ole Bulls egen konsertsal på Lysøen er det Bull som står først på programmet. Deretter fremfører duoen Pärts fengslende *Fratres*, nostalgiske utdrag fra Sibelius' stykker for fiolin og piano, og til slutt avsluttes konserten med Prokofjevs fiolinsonate, som ender i en lykkelig, høy tone.

Johan Dalene fiolin
Gunnar Flagstad piano

Catharina Chen & Jie Zhang

DATO/TID	VARIGHET
Søndag 27. mai kl 11:30 og 14:30	1 t

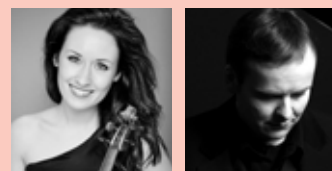
Virtuost og vakkert på stemningsfull søndagskonsert.

Skal vi tro kritikerne, er Catharina Chen og Jie Zhang virtuoser uten nevneverdige tekniske hindre. Det passer godt i et program som eksponerer mulighetene i deres instrumenter, fiolin og piano.

Ole Bull var mer enn de raske tonene. Han var også den lyriske mesteren av smektende melodier, og Liszt utvidet klaverets muligheter i vakker klang, raske løp og dristige akkorder. På programmet står også William Kroll, som oversatte banjospill til fingerspill på fiolin i et heseblesende verk, og Mozart, som i moll er som en annen komponist med en forunderlig dybde. Til sist hører vi 24 miniatyrer der musikerne på et sekund må finne nye karakterer og relasjoner til sine instrumenter.

Norskfødte Chen har vært solist med orkestre over hele verden, og hun er til daglig konsertmester i Den norske opera og ballett, en posisjon hun fikk som 28-åring. Etter at Jie Zhang kom til Norge i 2003 har hun rukket å være solist med en rekke av landets orkestre og hun har vunnet flere førstepriser.

Catharina Chen fiolin
Jie Zhang piano

Ragnhild Hemsing & Tor Espen Aspaas

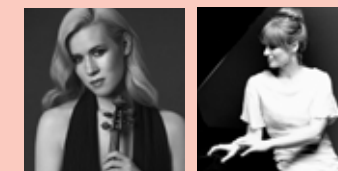
DATO/TID	VARIGHET
Lørdag 02. juni kl 11:30 og 14:30	1 t

Fra hjertet av europeisk kunstmusikk til hjemlige røtter.

Musikkmagasinet The Strad hyller Ragnhild Hemsing for den emosjonelle dybden i spillet, og BBC Music Magazine blir fortryllet av lydverdenen hun skaper i Lasse Thoresens komposisjon *Yr*.

Hemsing har vunnet pris for sine Beethoven-tolkninger i hjembyen til komponisten, og det første verket på programmet plasserer denne konserten i kjernen av den europeiske kunstmusikken. Med seg har hun pianisten Tor Espen Aspaas, som ikke bare har spilt og spilt inn Beethoven. Hans treårige kunstneriske forskningsprosjekt ved Norges Musikkhøgskole handlet om kreative prosesser hos den store komponisten.

De spiller også et lite impresjonistisk verk av Lili Boulanger, som døde kun 24 år gammel, samt den impresjonistiske mesteren Debussys underfundige og nærmest rare fiolinsonate. Til sist vender de tilba-

Eldbjørg Hemsing & Anna Fedorova

DATO/TID	VARIGHET
Søndag 03. juni kl 11:30 og 14:30	1 t

Melodisk fyrverkeri.

Eldbjørg Hemsing gjorde sin debut som solist med Bergen Filharmoniske Orkester allerede som 11-åring. Denne våren lanserer hun sin første plate som solist, og en til kommer allerede til høsten. Hun har blant annet samarbeidet med komponisten Tan Dun, og den store fiolinisten Pinchas Zukerman har beskrevet henne slik: «For en vakker klang! Eldbjørg er en utmerket musiker med utmerket musikalsk teft».

Med seg på Lysøen har hun fremadstormende Anna Fedorova. Hennes spektakulære fremføring av Rakhmaninovs andre pianokonsert i selveste Concertgebouw i Amsterdam er blitt sett over 15 millioner ganger på YouTube.

Sammen spiller de Griegs mest «kontinentale» sonate, som også er noe inspirert av hardingfela. Det blir tre sangtranskripsjoner av Schubert, og noe både fra Hemsings og Fedorovas kulturelle arv: Først en vakker melodi av Tsjajkovskij, og deretter sørgemusikk av Ole Bull som avsluttes med et virtuost fyrverkeri.

Eldbjørg Hemsing fiolin
Anna Fedorova piano

SILJUSTØL

BILLETT
Ordinær: 390
Under 30: 190

TRANSPORT
Transport t/r inkl.
i billetten, se s. 72

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Siljustøl

Harald Sæveruds vakre hjem

Støttet av Sparebankstiftelsen DNB – Dextra Musica, Anders Sveaas' Almennyttige Fond og Norwegian Hull Club

Marina Kan Selvik

DATO/TID
Søndag 03. juni
kl 15:00

VARIGHET
1 t

Festspilledebut for norsk-russisk pianist.

Bare sju år gammel var Marina Kan Selvik solist med et symfoniorkester for første gang. Nå får den russisk-fødte pianisten som NRK Hordaland har kalt «et talent som kan måle seg på et internasjonalt nivå» sin solodebut på Festspillene. I Harald Sæveruds særegne hjem spiller hun flere av hans verk, samt musikk av Händel, Schubert, Liszt og Stravinskij.

Selvik har eksamen fra Tsjajkovskij-konservatoriet i Moskva med høyeste karakter i alle disipliner, og har også mastergrad fra Norges musikkhøgskole. Som første norske pianist vant hun Nordic Piano Competition i Malmø, og hun ble tildelt den prestisjetunge Marmortaste-prisen i München.

Selvik har gitt solokonsert og spilt med orkestre i mer enn 20 land, deriblant Frankrike, Japan, Armenia, Portugal og Italia. I Norge har hun gitt konserter med Bergen Filharmoniske Orkester, Trondheim Symfoniorkester og KORK, og opptrådt for H.M. Dronning Sonja på Trolldhaugen. Hun har nylig utgitt sin første plate, med musikk av Brahms, Schumann og Schumann.

Marina Kan Selvik piano

Verk av
GEORG FRIEDRICH HÄNDEL (1685–1759)
FRANZ SCHUBERT (1797–1828)
HARALD SÆVERUD (1897–1992)
FRANZ LISZT (1811–1886)
IGOR STRAVINSKIJ (1882–1971)

Landås Lystgård

Edvard Griegs sommerhus

Gjennom hele sin barndom og ungdom tilbrakte Edvard Grieg opptil fire måneder i året i Lystgården på Landås. Komponisten sa selv at inntrykkene fra barneårene kom til å bety mye for ham resten av livet, både som menneske og kunstner, og han lengtet stadig tilbake til Landås. Her var han nær naturen og fant både ro og musikalske gleder.

Moren Gesine arrangerte ofte selskapseligheter der musikken sto i sentrum, og da unge Edvard syntes det ble for mye besøk, innredet hun et stabbur med piano, bøker og noter – hans aller første komponisthytte. Det var også på Landås Edvard Grieg og Ole Bull møttes første gang.

Huset har røtter tilbake til 1600-tallet. Det ble solgt av Grieg-familien i 1873, og fredet i 1927. I dag har Bærekraftige liv startet Stiftelsen Lystgården, som skal åpne huset for Bergens befolkning og skape et bærekraftig mat- og kultursenter. Under Festspillene huser Lystgården to konserter og forestillingen *Babettes gjestebud* (s. 54).

Eldbjørg Hemsing & Ragnild Hemsing

LANDÅS LYSTGÅRD

DATO/TID
Torsdag 31. mai
kl 18:30

VARIGHET
1 t 20 min

BILLETT
Ordinær: 390
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

De to fiolinistøstrene fra Valdres har dype røtter i den norske folkemusikken, som var en av Edvard Griegs viktigste inspirasjonskilder, og innvier med denne konserten Lystgården som festspillarena.

Både Hemsing & Hemsing har etablert seg som internasjonale solister, med framifrå kritikker for konsertopptredener, innspillinger, og sammen er de kunstneriske ledere for Hemsingfestivalen. Dette er en sjelden anledning til å oppleve fiolinistene spille sammen. Under årets festspill gjør de også hver sin konsert på Lysøen (s. 83).

Arrangementet åpner med offentliggjøring av de nominerte til Nordisk Råds Musikkpris.

Thomas Valeur

LANDÅS LYSTGÅRD

DATO/TID
Fredag 01. juni
kl 19:00

VARIGHET
1 t

BILLETT
Ordinær: 290
Under 30: 190

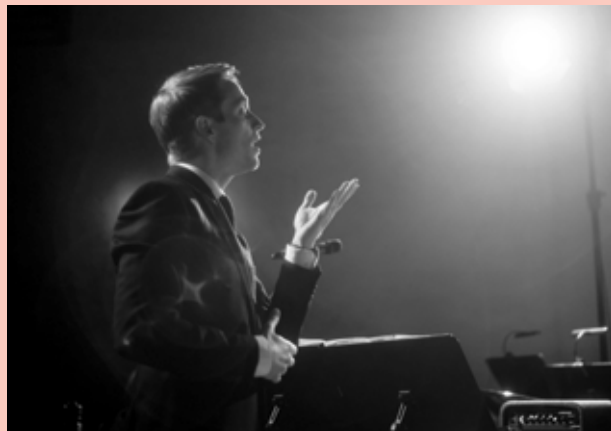
FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Thomas Valeur byr på en rundtur i gitarens verden, med start hos Edvard Grieg og videre til Spania, Latin-Amerika og Skottland.

Han er utdannet som klassisk gitarist, men tolker like gjerne Mozart som Metallica og elsker å eksperimentere med sjangre og forskjellige gitarer. Gitaristen har opptrådt på radio og tv ved flere anledninger, og har samarbeidet med teaterregissør Tore Vagn Lid for blant annet forestillingen *Vår ære/vår makt*. Raffinert teknikk, lidenskap og spilleglede kjennetegner alle hans opptredener.

Med seg har han perkusjonist Hans Christian Dalgaard, som sørger for latinske rytmer.

Bergen Domkor

m/Andreas Brantelid

**BERGEN
DOMKIRKE**

DATO/TID
Søndag 27. mai
kl 15:00

VARIGHET
1 t 10 min

BILLETT
Ordinær: 290
Under 30: 190
FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

**BERGEN
DOMKIRKE**

DATO/TID
Søndag 03. juni
kl 11:00

VARIGHET
1 t 30 min

ANNET
Messen fremføres som en del av gudstjenesten søndag 03. juni. Fellesøving i Bergen domkirke kl 09:45.

Gratis

Sonnengesang er også skrevet som en hyllest til cellisten Mstislav Rostropovitsj og tilegnet ham i anledning 70-årsdagen i 1997. Her er det den 30 år gamle dansk-svenske Andreas Brantelid som har cellistens musikkdramatiske rolle, i et klangrom med slagverkslyder fremført av Bergen Filharmoniske Orkesters Manuel Hofstätter og Gard Garshol. Bergen Domkor, et kirkemusikalsk kraftsenter på Vestlandet, står for stemmeprakten.

Johann Sebastian Bach er Gubaidulinas største forbilde. Musikken hans inspirerer henne med sin «uopnåelige fullkommenhet», sier hun. Bach-motetten *Fürchte dich nicht* er en intrikat konstruksjon der tekster fra Jesajas bok i Bibelen og salmedikteren Paul Garhardt fra 1600-tallet flettes i hverandre.

Bergen Domkor

Kjetil Almanning dirigent

Andreas Brantelid cello

Manuel Hofstätter, Gard Garshol perkusjon

Sigurd Melvær Øgaard orgel

SOFIA GUBAIDULINA (1931–)

Sonnengesang

Frans av Assisi Solsang for cello, kor og perkusjon

JOHAN SEBASTIAN BACH (1685–1750)

Fürchte dich nicht, BWV 228

Preludium og fuge i f-moll, BWV 534

I Bergen domkirke søndag 03. juni blir messen fremført som en integrert del av gudstjenesten, med Bergen Domkor, orkester, solister og muligens deg?

I forkant av gudstjenesten blir det fellesøving i Domkirken. Bli med og syng! Gratis noter finner du på www.fib.no/syngmed.

Bergen Domkor

Kjetil Almanning dirigent

Bergen Barokk

FRANZ SCHUBERT (1797–1828)

Messe nr. 2 i G-dur

CRESCENDO

Piazzolla

m/Sonoko Miriam Welde & Kremerata Baltica

KNARVIK KYRKJE

DATO/TID
Søndag 27. mai
kl 13:00

VARIGHET
1 t 10 min

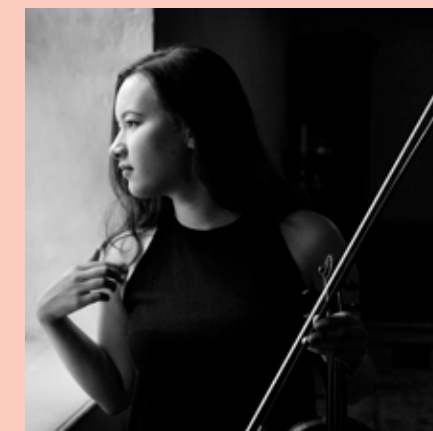
BILLETT
Ordinær: 290
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Opplev årtidene i Buenos Aires.

Fiolinist Sonoko Miriam Welde og strykeorkesteret Kremerata Baltica drar til Knarvik kyrkje med et forrykende musikalsk program.

Det unge orkesteret spiller verk av den litauiske komponisten og renessansemennesket Mikalojus Konstantinas Ciurlionis, som i løpet av sitt korte liv rakk å skape nesten 400 musikalske verk og like mange malerier. Programmet fortsetter med Mendelssohns Oktett i Ess-dur, som er blitt kalt ett av 1800-tallets musikalske mirakler, og til sist kommer Astor Piazzollas *Cuatro Estaciones Porteñas*, også kjent som «Buenos Aires' fire årstider». Piazzolla, den moderne tangoens stormester, kombinerte tangoens gnistrende lidenskap med den klassiske musikkens uttrykksfullhet. «Årtidene» regnes som et av hans mest ambisiøse verk.

Kremerata Balticas innspilling av Piazzollas verk, utgitt for 18 år siden, er fortsatt toneangivende. Sonoko Miriam Welde er solist i «Årtidene», og sentral i årets festspillprogram både som Crescendo-musiker og en av Norges mest markante unge instrumentalister.

Kremerata Baltica

Sonoko Miriam Welde fiolin

MIKALOJUS KONSTANTINAS CIURLIONIS (1875–1911)

Dainelė, op. 11 nr. 2

Preludium, op. 7 nr. 2

Preludium, op. 12 nr. 1

FELIX MENDELSSOHN (1809–1847)

Oktett i Ess-dur, op. 20

ASTOR PIAZZOLLA (1921–1992)

Cuatro Estaciones Porteñas, arrangert av Leonid Desyatnikov

Støttet av Sparebankstiftelsen DNB – Dextra Musica

Crescendo er et mentorprogram for unge klassiske musikere i regi av Festspillene i Bergen, Barratt Due musikk-institutt og Oslo Filharmonien. Prosjektet støttes av Trond Mohn, Bettina Ford Jebsen, Hans Peter Jebsen, Sparebankstiftelsen DNB, Dextra Musica og Talent Norge.

Kvar er du Gud? Kvar finn vi deg?

ST. JAKOB KIRKE

DATO/TID
Torsdag 24. mai
kl 18:00

VARIGHET
1 t

ANNET
Les mer om
De litterære festspill
og Edvard Hoem
på s. 128.

BILLETT
Ordinær: 290
Under 30: 190

FIB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Salmer fra festspilldikter Edvard Hoem.

Edvard Hoems salmetekster spenner fra himmel til jord, mellom det hverdagslige og det høytidelige, i et tilgjengelig og poetisk språk om troens mysterier. På denne konserten får publikum høre, og syng med, på et utvalg av de 11 salmer Hoem har i Norsk salmebok.

Den første salmen Hoem skrev kom i 1983. «Den fattige Gud» var en bestilling fra hans sønn – eller rettere sagt et spørsmål fra fjerdeklassingens lærer – om eleven ville be sin forfatterfar skrive en julesalme til klassen. Utfordringen gjorde stort inntrykk på Hoem, som i lang tid hadde vært borte fra sin barnetro. Rett før jul var hans første salme klar, og med den kom også hans tro tilbake. Allerede dagen etter hadde Henning Sommerro satt melodi til.

Siden den gang har det blitt flere salmer, blant dem «No stig vår song», skrevet til kong Haralds

70-årsdag. Med Håkon Berges melodi er den en ny klassiker, en salme av vår tid.

Festspilldikteren kaller seg aldri «salmedikter», han er en dikter som også skriver salmer. I sjarmerende St. Jakob kirke – Bergens kulturkirke for unge – forteller han mer. Mellom salmene, som ledes an av Ole Bull Kammerkor, skal poet Erlend O. Nødtvedt også fremføre et langdikt skrevet på bestilling av Norsk forfattersentrum.

Ole Bull Kammerkor Jon Flydal Blichfeldt dirigent

Sigurd Melvær Øgaard orgel
Edvard Hoem festspilldikter
Erlend O. Nødtvedt opplesning
Kjetil Almanning kunstnerisk leder

En samproduksjon med
Norsk forfattersentrum Vestlandet

GRIEGHALLENS FOAJÉ

DATO/TID

Torsdag 24. mai
kl 12:00 og 15:00

Fredag 25. mai
kl 12:00 og 15:00

Lørdag 26. mai
kl 12:00 og 15:00

Søndag 27. mai
kl 12:00 og 15:00

Mandag 28. mai
kl 12:00 og 15:00

Tirsdag 29. mai
kl 15:00

Onsdag 30. mai
kl 12:00 og 15:00

Torsdag 31. mai
kl 12:00 og 15:00

Fredag 01. juni
kl 12:00 og 15:00

Søndag 03. juni
kl 12:00 og 15:00

Mandag 04. juni
kl 12:00 og 15:00

Tirsdag 05. juni
kl 12:00 og 15:00

VARIGHET
1 t

BILLETT
80
Billetter selges
kun i døren.

JOHANNESKIRKEN

DATO/TID

Tirsdag 29. mai
kl 12:00

VARIGHET
1 t

Konserten i
Johanneskirken
er gratis.

Stikk innom

Uformelle konserter med lav terskel og høy kvalitet.

Studenter ved Griegakademiet inviterer til store musikkopplevelser på dagtid. Stikk innom-konsertene har lenge vært en kjær tradisjon og et populært innslag på festspillprogrammet, og hvert eneste år blir billettselgerne våre spurt om programheftet lenge før det er ferdig. I Grieghallens foajé og i Johanneskirken har du sjansen til å lytte til unge, dyktige studenter, ofte i samspill med sine lærere.

– Festspillene ønsker å gi unge musikere som har valgt å satse på musikken en levende og synlig plattform for utøvelse tidlig i karrieren, for å bidra til å inspirere og rekruttere de fremste talentene, sier festspilldirektør Anders Beyer.

Serien vil presentere verk fra et bredt musikkalsk spekter, og stemningen er like uformell og avslappet som alltid.

Programdetaljer for alle konserter vil bli tilgjengelig på www.fib.no/stikkinnom i mai. Her vil du også finne tidspunkt for flere konserter som finner sted i Gunnar Sævig's sal.

I samarbeid med Griegakademiet
– Institutt for musikk ved Universitetet
i Bergen

Episode

Norges- premiere

DNS
STORE SCENE

DATO/TID
Fredag 01. juni
kl 19:30

Lørdag 02. juni
kl 18:00

VARIGHET
1 t 20 min

SPRÅK
Spilles på svensk

BILLETT
Ordinær: 390–490
Under 30: 190

FIB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Et hus er hjertet i dette humoristiske og rørende stykket av Lars Norén.

På en visning møter vi seks personer på ulike stadier i livet. Eierne av huset som vil selge for å forsøke å legge sorg og stillstand bak seg. De middelaldrende ektemakene som trenger et nytt prosjekt for å finne igjen gnisten i forholdet. Det unge paret som akkurat har startet sin tilværelse sammen. Liv som rører hverandre en kort stund og rokker ved godt optråkkede spor. Hva gjør vi fordi vi vil og hva gjør vi fordi vi tror at vi må?

I *Episode* byr den svenske dramatiker og teaterregissøren Lars Norén på ømme beskrivelser av våre klumsete forsøk på å nå hverandre og streben etter å finne en måte å leve sammen på. Norén har skrevet et hundretalls stykker, og er Nordens største dramatiker ved siden av Jon Fosse.

Regissør Sofia Jupithers oppsetninger av både Noréns og Fosses verk har ført til både Svenska Dagbladets Thaliapris og Heddaprisen.

Episode har urpremiere på Malmö Stadsteater i april.

Jupither Josephsson Theatre Company

Lars Norén manus

Sofia Jupither regi

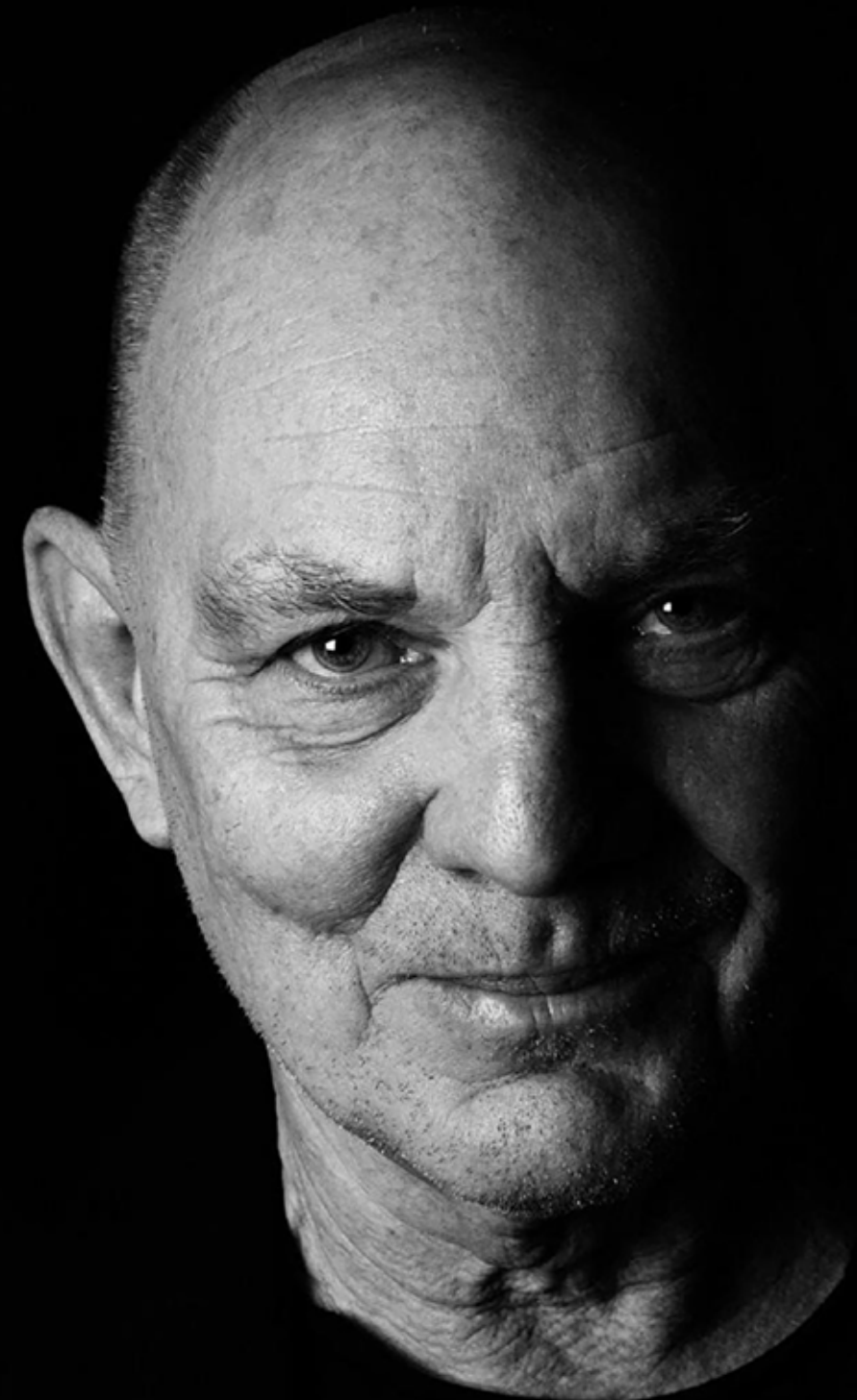
Erlend Birkeland scenografi

Ellen Ruge lys

Cecilia Lindqvist, Åsa Persson, Mitja Sirén,

Jonas Sjöqvist, Elisabeth Wernesjö,

Jörgen Thorsson medvirkende

FOR- NØYEL- SER

UNDERHOLDNING OG OVERRASKELSER FOR LITEN OG STOR.
LEKENDE OPPTRINN INNE OG UTE.
OPPLEVELSER FOR HODE, HJERTE OG FØTTER.

SIDE
092-121

Igudesman & Joo: Play it Again

**GRIEGHALLEN
GRIEGSALEN**

DATO/TID
Lørdag 26. mai
kl 18:00

VARIGHET
2 t
inkl. pause

BILLETT
Ordinær: 250–550
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Har du noen gang ønsket at konserten begynner med ekstranummeret?

Det var nemlig akkurat det denne musikalske komikerduoen tenkte da de laget *Play it Again*, som like godt starter bakfra.

Hvem skulle tro at en russisk fiolinist og koreansk pianist skulle finne hverandre som tolvåringer, forenes i fascinasjonen over Monty Python og gjøre en hel karriere ut av det?

Vel, det var det som skjedde med Aleksey Igudesman og Hyung-ki Joo. Nå spiller de for utsolgte konserthus verden over, mens videoene på YouTube-kanalen deres har blitt sett 40 millioner ganger. Forklaringen: Bak latteren ligger der tårer og en uvanlig musikalsk følsomhet som gjør de to virtuosene høyt elsket og dypt respektert i en musikkverden uten sjangerskiller.

«Kombinasjonen av klassisk musikk og komedie, ispedd popkulturelle referanser, slapstick, og genuin, blendende virtuositet. Det er den siste ingrediensen som tilfører den smittsomme magien.»

–NEW YORK TIMES

Igudesman & Joo: Play it Again
Aleksey Igudesman fiolin
Hyung-ki Joo piano
Philipp Treiber lyd

Sponset av Dagens Næringsliv

Meow Meow's Pandemonium

Skandinavia- premiere

**GRIEGHALLEN
GRIEGSALEN**

DATO/TID
Onsdag 30. mai
kl 19:30

VARIGHET
1 t 20 min

SPRÅK
Fremføres på
engelsk

BILLETT
Ordinær: 250–650
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Orkestrert kaos med vill og utsøkt musikk.

Den australske postmoderne divaen og kabaret-artisten Meow Meow har hypnotisert, inspirert og overrasket publikum i fullsatte saler verden over med sine unike kreasjoner, og kommer rett fra kritikerroste sesonger med London Philharmonic Orchestra og Sydney Symphony Orchestra. Nå står Festspillene for tur, og sammen med Bergen Filharmoniske Orkester vil Meow Meow skape en særegen kveld med sang og musikk som er morsom, tragisk og vakker på en og samme tid.

Meow Meow spesialiserer seg i fransk chanson og repertoar fra den tyske kabarets scenen i mellomkrigstiden. Det blir Piazzollas tangoer, musikk av Weill, Brecht, Brel – til og med Radiohead – side om side med originale sanger av Meow Meow, Iain Grandage og Thomas M. Lauderdale fra Pink Martini. New York Post har kalt vokalisten en «diva av den høyeste orden», mens Berliner Zeitung beskriver henne som «Dronningen av chanson».

Meow Meow vokal

Bergen Filharmoniske Orkester
Guy Noble dirigent

Ben Dawson piano
Alon Ilisar trommer
Chris Hill bass

Støttet av Herman Friele

Skandinavia- premiere

GRIEGHALLEN
GRIEGSALEN

DATO/TID

Fredag 01. juni
kl 19:30

Lørdag 02. juni
kl 13:00 og 18:00

VARIGHET

1 t 10 min

ANBEFALT ALDER

Fra 7 år

ANNET

Vær oppmerksom på at salkartet for denne forestillingen skiller seg fra andre arrangement i Grieghallen. Det blir enkelte sitteplasser ved bord på og foran scenen.

BILLETT

Ordinær, i salen:
250–590
Ordinær, på/foran
scenen: 700

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

Paris de Nuit

La deg synke inn i nattelivets fengslende skygger.

Da kunstnerisk leder Bence Vági startet nysirkuskompaniet Recirquel i 2012, bestemte han seg for å bringe den stolte ungarske sirkustradisjonen til nye høyder. Med 22 utsolgte forestillinger og strålende kritikker under fjorårets Edinburgh Fringe Festival bak seg, gjester kompaniet nå Norge for første gang.

I *Paris de Nuit* samler Vági dansere, sirkusakrobater og jazzmusikere for å gjenskape kabarets scenen i 1930-tallets Paris, med all dens skjønnhet, begjær og forbløffende artisteri. Forestillingen er inspirert av bildene til den ungarske fotografen Brassai, som fanget dristige øyeblikk fra livene til prostituerte, kriminelle og andre mennesker fra samfunnets lyssky side.

Seks av Ungarns beste musikere serverer dampende jazzmelodier live på scenen. Musikken er spesialskrevet for *Paris de Nuit* av den ungarske komponisten Péter Sárík.

Det blir noen publikumsplasser på og foran scenen, svært tett på artistene. Så tett at du kan sanse adrenalin som pumper gjennom blodet til akrobatene som tar håndstående på bordet ditt.

Vær forberedt på en spektakulær aften med stemning hentet fra en røykfull bule og en ypperlig demonstrasjon i smidig akrobatikk og rørende tillit artistene imellom.

«Fra begynnelse til slutt er dette et forrykende show som forlanger å bli sett og virkelig fortjener å bli det.»

– BROADWAY BABY

Recirquel Company Budapest

Müpa Budapest produsent

Bence Vági manus, koreografi, regissør

Péter Sárík musikk

Árpád Iványi scenografi

Kriszta Berzsenyi kostymedesigner

Zsolt Kiss lys

Böbe Ócsai akrobatikktrener

Tamás Vladár teknisk leder

Szilvia Ipacs sminke

Ádám Marton hår

Judit Czígány vokal

Lászlo Farkas, Richárd Herczeg, Renáto Illés,

Alexander Kulakov, Leonetta Lakatos, Áron

Pinter, Erika Vasas, Zsanett Veress, Csilla

Wittmann, Gábor Zsíros akrobater

HÅKONSHALLEN

DATO/TID

Onsdag 30. mai
kl 21:00

VARIGHET

1 t 20 min

BILLETT

Ordinær: 420
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

Helsinki Songs

Jazzkvartett med vind fra øst.

Trygve Seim har på mange måter alltid sett mot øst; fra tett samarbeid med den finske jazzstjernen Edward Vesala på 90-tallet, via Rumis gamle Persia og til den indiske, armenske og arabiske musikkarven. Andre ganger har han stoppet allerede på Finnskogen. Med kvartetten Helsinki Songs befinner Seim seg et sted midt mellom disse stedene.

Det meste av musikken til Helsinki Songs er komponert under Seims mange skriveopphold i den finske hovedstaden. Dessuten danner adressene til kvartetten medlemmer – Tallin, Eidsvoll, Helsinki og Oslo – en geografisk akse med Helsinki som et slags midtpunkt.

Trygve Seim har jobbet med både store og små ensembler og er en musiker som stadig

finner nye veier. Han har satt sitt preg på nyere norsk jazzhistorie med grupper som Airamero, Oslo 13 og The Source, og ikke minst med sitt eget Trygve Seim Ensemble. I 2016 kom spellemannsprisnominerte *Rumi Songs* med sangeren Tora Augestad.

Bandet leverer moderne kvartettjazz med en poetisk kjerne og et streif av melankoli, der medlemmene får god plass til å brodere på Seims originallåter. Og bakom synger skogene.

Trygve Seim saksofon, komposisjon
Kristjan Randalu piano
Mats Eilertsen kontrabass
Markku Ounaskari trommer

Marius Neset Quintet

Marius Neset saksofon
Ivo Neame piano
Jim Hart vibrafon, marimba
Petter Eldh kontrabass
Anton Eger trommer

Andreas Brantelid cello

Leif Ove Andsnes piano

HÅKONSHALLEN

DATO/TID

Fredag 01. juni
kl 21:00

VARIGHET

1 t 30 min

BILLETT

Ordinær: 420–450
Under 30: 190

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

DN Fordel:
15 % rabatt

Marius Neset Quintet

m/Andreas Brantelid og Leif Ove Andsnes

Fremtidsjazz med klokkespill og cello.

For saksofonist og komponist Marius Neset har det uventede en viktig plass. Musikken hans inspireres av saksofonister som Wayne Shorter og Michael Brecker – men i høy grad også av komponister som Stravinskij – og er på terskelen mellom jazz og klassisk.

Det nyeste albumet, *Circle of Chimes* (2017), består av musikk som Neset komponerte for en utsolgt nyttårskonsert på Kölner Philharmonie, og albumet ble spilt inn allerede dagen etterpå. Jazzinorge omtaler albumet som «varierte, virtuost spilt musikk fra noe som må være en av jazzens for tida friskeste kilder», og beskriver det

musikalske møtet med Andreas Brantelid slik: «Neset lar to rørklokketoner legge det melodiske premissene, etter hvert utviklet med blant annet et dramatisk, men varmt melodistatement fra Brantelids cello.»

Til Håkonshallen kommer også pianist Leif Ove Andsnes, og urfremfører en ny versjon av verket *Prague's Ballet* fra platen, sammen med Neset og Brantelid. Andsnes fremfører også utdrag fra Debussys *Estampes*.

Neset mottok i 2017 den prestisjetunge tyske musikkprisen Echo Jazz for albumet *Snowmelt* med London Sinfonietta, og ble nominert til Spellemannsprisen i 2018 for *Circle of Chimes*.

Eivør

HULEN

DATO/TID
Onsdag 30. mai
kl 21:00

VARIGHET
1 t 30 min

BILLETT
Ordinær: 320
Under 30: 190

FIB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Den sterke, vare stemmen fra Færøyene finner musikk overalt.

Vokalisten, instrumentalisten og komponisten fra det majestetiske øyriket har en stemme med en sjelden skjønnhet og kraft – mild, gripende og overnaturlig.

Konsertdebuten til Eivør Pálsdóttir var i en hule på hjemøyen som purung 15-åring, og allerede året etter kom det første soloalbumet. 11 plater senere har musikken hennes blitt brukt i tv-serier, filmer og spill som *Game of Thrones*, *The Last Kingdom*, *Deep Water Horizon*, *Silence* og *Metal Gear Survive*.

Kjærligheten til Færøyenes kultur og natur er dypt forankret i Eivør. Etter hvert har hun utvidet sin musikalske base i folkemusikken med jazz, country folk, big band, klassisk og trip hop-rock og samlet det i sin egen sømløse folktronica-stil. I Norge har hun gjort seg bemerket gjennom sitt mangeårige samarbeid med Vamp, og under årets festspill er hun også gjesteartist i konsertserien *Nordvegen* (s. 28).

Fjorårets engelskspråklige utgave av albumet *Slør* førte til to utsolgte turneer i Storbritannia og en europaturné nå i vår. Eivør er kjent for fengslende live-opptredener med et varmt og levende nærvær, og er klar til å opptre i en ny hule – denne gangen i Bergen sentrum.

Eivør Pálsdóttir vokal
Høgni Lisberg perkusjon
Mikael Blak bass
Hallur Jonson lyd

Skandinavia-premiere

**OSEANA
KUNST- OG
KULTURSENTER**

DATO/TID
Torsdag 31. mai
kl 19:00

VARIGHET
2 t inkl. pause

SPRÅK
Fremføres på
engelsk m.m.

BILLETT
Ordinær: 400
Under 30: 190

FIB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

Billetter selges
også hos Oseana
kunst- og kultur-
senter.

Tryllefløyten – Impempe Yomlingo

Cape Town-ensemblet Isango gjør Mozarts eventyropera til en eksplosjon av glede.

I festspillkonserten *Tryllefløyten – Impempe Yomlingo* er Wolfgang Amadeus Mozarts uimotståelige musikk omskrevet for et marimbørkester og solid plassert i det afrikanske lydbildet.

Artistene i det sør-afrikanske teaterkompaniet Isango Ensemble er fra township-ene utenfor Cape Town, og har spesialisert seg på å forvandle og aktualisere klassiske verk ved å flytte dem til afrikanske omgivelser. Ensemblet har høstet priser og stående ovasjoner verden over for sine forestillinger, og kommer til Oseana med konsertversjonen av *Impempe Yomlingo* («tryllefløyten» på det sørafrikanske språket xhosa).

Heftig perkusjon og fyldige vokalharmonier gir Mozarts makeløse syngespill en ny, eksplosiv puls, og gjør *Nattens dronning* og de andre

udødelige melodiene fra operaen til en unik musikalsk opplevelse. Ensemblet har gjort stor suksess med stykket i Londons West End, Paris og Tokyo. Under årets festspill opptre Isango Ensemble også på Den Nationale Scene med *A Man of Good Hope* (s. 106).

«Etterlater deg med en sjelden følelse av livsbejaende glede»

– SUNDAY TIMES

«Nok energi til å drifte et par statlige strømnett, og nok desibel til å løfte flerfoldige tak»

– THE TIMES

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)
Tryllefløyten

Mark Dornford-May regi
Mandisi Dyantyis arrangement

Isango Ensemble

**GODE FESTSPILL-OPPLEVELSER
MED BT FORDEL!**

25% rabatt

For flere forestillinger, se bt.no/fordel under FIB 2018

Gode opplevelser med store besparelser.

bt.no/fordel

**Jazz'n
Rhythm**

**Norges-
premiere**

**OSEANA
KUNST- OG
KULTURSENTER**

DATO/TID
Lørdag 02. juni
kl 19:00

VARIGHET
1 t

BILLETT
Ordinær: 390
Under 30: 190

FIB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

Billetter selges også
hos Oseana kunst-
og kultursenter.

**Jazz og flamenco i gyllen
sammensmeltning.**

Den prisbelønte flamencodanseren og koreografen Selene Muñoz sjarmerte osingene i senk da hun besøkte Festspillene for to år siden. Nå har hun med seg to generasjoner danske jazztrommeslagere i Niclas Bardeleben og Jonas Johansen, samt den cubanske kontrabassisten Yasser Pino.

Sammen har de fire kunstnerne skapt sin egen fusjon mellom flamenco, jazz og verdensmusikk, med et streif av Cuba og New Orleans. Repertoaret byr på et levende rytmeunivers, fyrrig temperament og musikalske overraskelser i en forestilling der alle artistene utfordrer hverandre og arbeider utenfor sin komfortsone.

Selene Muñoz' forestillinger karakteriseres av stor musikalitet, slående kostymer og interkulturelle samarbeid, og hun tar også gjerne opp instrumentene selv på scenen, som her på Oseana.

Selene Muñoz dans, koreografi
Jonas Johansen, Niclas Bardeleben
trommer, perkusjon
Yasser Pino kontrabass
By Luna kostyme

Skandinavia-
premiere

DNS
STORE SCENE

DATO/TID
Mandag 28. –
onsdag 30. mai
kl 19:00

VARIGHET
2 t 30 min
inkl. pause

SPRÅK
Fremføres på
engelsk

ANNET
Isango Ensemble
opptrer også med
sin konsertversjon
av *Tryllefløyten –
Impempe Yomlingo*
torsdag 31. mai,
se s. 103.

BILLETT
Ordinær: 390–490
Under 30: 190

FIB Fordel: Inntil
30 % rabatt

DN Fordel:
15 % rabatt

A Man of Good Hope

Sørafrikansk musikal om et liv på flukt.

Asad er en ung somalisk flyktning, med vond fortid, mirakuløst hell og en briljant teft for forretninger. Etter å ha bodd årevis i en flyktningeleir og lært å sno seg på Etiopias tøffe gater, legger han ut på reisen mot Sør-Afrika – det lovede land. Men vel fremme oppdager han den voldelige virkeligheten som er livet i Johannesburgs townships – og eventyret begynner for alvor.

Det sterke stykket skildrer noen av vår tids største utfordringer; kriminalitet, menneskehandel, migrasjon, fattigdom og fremmedfrykt i en storslagen afrikansk saga.

Forestillingen er basert på Jonny Steinbergs fascinerende bok fra 2015, og forteller Asads historie gjennom uforglemmelig marimbamusikk og sangprestasjoner fra Isango Ensemble som går rett til hjertet. Ensemblet på 24 personer består av både klassisk utdannede og utrente sangere fra Cape Towns townships.

Forestillingen har rørt publikummere og kritikere på tre kontinenter. Den britiske avisen The Guardian sa det slik: «Halveis mellom en

brechtiansk fabel og en popopera, sier det mye om menneskelig utholdenhet og viser kompaniets berusende virtuositet.»

A Man of Good Hope

Basert på Jonny Steinbergs bok
Mark Dornford-May regi

Tilrettelagt av Isango Ensemble

Mandisi Dyantiyis m/ensemblet musikk

Mandisi Dyantiyis, Pauline Malefane

musikalsk ledelse

Lungelo Ngamlana bevegelse

Mannie Manim lys

Lesley Nott Manim tale, dialog

Claire Béjanin produksjon

Støttet av H. Westfal-Larsen og Hustru
Anna Westfal-Larsens Almennyttige Fond

Sponset av Morgenbladet

**GRIEGHALLEN
PEER GYNT-
SALEN**

DATO/TID
Onsdag 30. mai
kl 18:00

VARIGHET
1 t 30 min

**ANBEFALT
ALDER**
Passer for alle

BILLETT
Ordinær: 150
Barn: 100

BT Fordel:
25 % rabatt

De unges festspillforestilling

**Festforestilling med utvalgte
unge talenter.**

På *De unges festspillforestilling* får du se og høre artister som kan være med å prege kulturlivet på Vestlandet og i Norge i årene fremover. På scenen står dansere, sangere og instrumentalister som er håndplukket blant elevene på kulturskolene i Hordaland. *De unges festspillforestilling* er et årlig innslag i festspillprogrammet, og publikum går vanligvis både imponert og rørt ut av konsertsalen. Musiker og programleder Heidi Marie Vestrheim er konferansier og regien er ved Solvei Stoutland.

I samarbeid med Norsk kulturskoleråd
– Hordaland, Bergen kulturskole,
og Bergen Dansesenter.

Sponset av Statoil Morgendagens Helter

De unges festspilldag

**GRIEGHALLEN
PEER GYNT-
SALEN**

DATO/TID
Mandag 28. mai
kl 10:00

VARIGHET
4 t

Gratis

**ANBEFALT
ALDER**
Passer for alle

**De aller yngste talentene på
scenen hele dagen.**

Unge artistspirer fra kulturskolene i Hordaland inviteres opp på scenen. På dagtid arrangeres gratis konserter hver hele time, og her er de aller yngste artistene midtpunktet. Opplev unge, kreative krefter og glede i kunstnerisk utfoldelse av mange slag. Her blir det rock'n'roll med band, klassiske perler, instrumentale variasjoner i solo og samspill, ballett, jazzdans, hiphop, teater og mye, mye mer. Danser Piero Issa er konferansier.

Dei unges festspelframsyning på Stord

**STORD
KULTURHUS**

DATO/TID
Lørdag 26. mai
kl 16:00

VARIGHET
1 t 30 min

**ANBEFALT
ALDER**
Passer for alle

BILLETT
Ordinær: 100
Barn: 50

Billetter kjøpes
via Stord
Kulturhus.
Festspillenes
priser og
rabatter er ikke
gjeldende.

**Ung festspilkunst frå heile
Sunnhordland.**

Vidarekomne kulturskuleelevar frå Stord, Bømlø, Sveio, Tysnes, Kvinnherad, Fitjar og Etne opptre på denne andre festspelframsyninga for og med unge på Stord. *Dei unges festspelframsyning på Stord* blei først gjennomført i 2015, og er et samarbeid mellom Festspillene i Bergen og kulturskulane i Sunnhordland.

**Skandinavia-
premiere**

Ute

Se www.fib.no/denstorereisen
for spillesteder.

DATO/TID
Lørdag 26. og
søndag 27. mai
kl 10:00, 11:00
og 12:30

VARIGHET
35 min

**ANBEFALT
ALDER**
Fra 4 år

ANNET
Bussen står
stille under
forestillingen.

Forestillingen er
forbeholdt barn.
Begrenset antall
voksenbilletter
tilgjengelig for barn
med behov for
følge.

BILLETT
90

Den store reisen

**Hjulene på bussen, de går rundt og
rundt, gjennom hele verden.**

Den store reisen er en ekspedisjon i miniformat. Sammen med dine medpassasjerer navigerer du verden rundt på bare 35 minutter. Reisen tar deg forbi fjell og daler, gjennom tunneller og mørke skoger på nattetid; du vil til og med reise til havets bunn der sjøhestene bor. På veien vil du lage suppe, spille kort, drikke, spise, telle sauer, sove og drømme. Innimellom rører bussen litt på seg – men det blir aldri skummelt, bare spennende.

Landskapet flyr forbi i bussens vinduer, og lydene forteller om du er i byen, i Spania eller i iskalde Sibir. Med en familietur fra barndommen

friskt i minnet, har den nederlandske artisten Judith Nab laget animasjoner av fotografier og tegninger av alt det rare som skjer på veien.

Den store reisen er en installasjon for små barn, full av assosiasjoner og atmosfære, gjenkjennelig og fantasifull. Turen foregår i en gammel bybuss med interiør i barnestørrelse.

Stig ombord! Verden venter!

Judith Nab idé, animasjon
Judith Nab, Dirck Nab tegninger
HET PALEIS Antwerp produksjon
Charles Mingus, John Fahey, Lorenz Schaetti
m.fl. musikk
Roy Vermeer teknisk ledelse
Fiction Factory, Amsterdam oppussing eksteriør

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet

Nr. 5

FANA
KULTURHUS

DATO/TID
Lørdag 26. mai
kl 16:00

**ANBEFALT
ALDER**
Fra 8 år

VARIGHET
1 t

BILLETT
Ordinær: 250
Under 30: 190
Barn: 100

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

En musikalsk og særdeles underholdende fortelling om en av historiens mest ikoniske kvinner.

Gabrielle «Coco» Chanel (1883–1971) var fra fattigslige kår, og ble sendt på et katolsk barnehjem da moren døde. Av nonnene lærte ungjenten å sy, og dermed var grunnlaget for Coco Chanel's karriere og et av verdens mest berømte varemerker skapt.

BFO-trompetist og brass band-dirigent Allan Withington har skrevet og produsert flere musikalske teaterforestillinger i Norge og i utlandet. Nå har han skrevet musikk til Coco Chanel's unike livshistorie. Gjennom dans, musikk og talende masker dras publikum inn i politikk,

finans, kunst og det sosiale livet slik det utspilte seg på hennes tid.

«Så mange bekymringer man slipper når man bestemmer seg for ikke å være noe, men å være noen.»

– COCO CHANEL

Allan Withington musikk

Manger Musikklag
Langhaugen danselinje
Monica Midtun Reksten koreografi
Open Window Theatre v/Dominika Minkacz-Sira

FANA
KULTURHUS

DATO/TID
Torsdag 31. mai
kl 17:00

Fredag 01. juni
kl 17:00

Lørdag 02. juni
kl 11:00 og 16:00

**ANBEFALT
ALDER**
Fra 5 år

VARIGHET
45 min

BILLETT
Ordinær: 250
Under 30: 190
Barn: 100

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

La balle rouge

Rørende om følelselivet til skumgummi.

To skumgummifigurer treffes ved en rød ball. De forelsker seg, bygger et hjem, får søte skumgummibarn – og glir fra hverandre igjen.

Denne nydelige barneforestillingen formidler en nyansert følelsespalett, båret frem av fremragende dukkeførere og en duo på cello og bandoneon. Historien fortelles uten et eneste ord, og inviterer små og store i salen til å dikte med. På et blunk blir de enkle figurene lys levende karakterer, som om de skulle ha rømt fra fantasien til de to musikerne på scenen.

Forestillingen er laget av franske Compagnie Balle Rouge. I fjor ble den kåret til Årets

produksjon under internasjonale Young Audiences Music Awards i 2017, og vant også prisen for beste mindre ensemble.

Compagnie Balle Rouge
Denis Garénaux, Franck Jublot manus
Franck Jublot iscenesettelse
Denis Garénaux scenografi, rekvisitter
Jacques Trupin musikk

Franck Jublot dukkefører
Denis Garénaux dukkefører
Jacques Trupin bandoneon
Marie-Ange Wachter cello

CORNERTEATRET

DATO/TID

Søndag 27. mai
kl 17:00

Mandag 28. og
tirsdag 29. mai
kl 18:00

ANBEFALT

ALDER

Fra 10 år

VARIGHET

50 min

BILLETT

Ordinær: 250
Under 30: 190
Barn: 100

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:
25 % rabatt

Garage

To menn, en høne og veldig mange maskiner.

På et rotete verksted holder to mekanikere i møkkete kjeledresser til. Med enorm fascinasjon og lidenskap for alt som tikker og går og beveger seg, har de laget maskiner og motorer som kan løse utfordringene de støter på i hverdagen.

De to deler verkstedet med en høne. Hver dag forsyner hun mekanikerne med mat – et nydelig, nylagt egg. Men hva skjer om hønen en dag skulle finne på å legge flere egg, eller plutselig bli helt borte?

Garage er en skitten og humoristisk teaterforestilling om skapertrang og mennesker som kreative vesener. Stykket har ingen dialog, men mye mekanikk som løser hver minste oppgave med store prosesser.

Cirka Teater fra Trøndelag er kjent for et fysisk og visuelt uttrykk, og har skapt en rå forestilling

med en annen teaterestetikk enn det som ofte forbindes med barneteater. Her finnes poesien i det stygge og uslepe, ikke i det vakre og rene. Urpremieren i fjor høst høstet en sjelden sekser i Adresseavisen.

«To øyne er på langt nær nok når du prøver å få med deg alt som skjer mot slutten når maskinene på skrottnisseverkstedet samhandler på episk nivå.»

– ADRESSEAVISEN.

Cirka Teater

Espen Dekko konsept, regi

Martin Smidt komposisjon

Gilles Berger konsept, scenografi

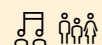
Jenny Hilmo Teig kostymedesign

Silje Michaela Kvalheim koreografikonsept

Turnéteatret i Trøndelag, Cirka Teater

v/**Monica Stendahl Rokne** produksjon

Gilles Berger, Paal Viken medvirkende

KLOKKEKLANG

DATO/TID

Fredag 01. juni
kl 17:00
Lørdag 02. og
søndag 03. juni
kl 10:30, 12:00 og 14:00

ANBEFALT

ALDER

0–3 år

VARIGHET

45 min

BILLETT

Ordinær: 150
Barn: 100

FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

BT Fordel:

25 % rabatt

Skattejazz for de aller minste.

Store øyne. Små fingre. Ører på stilk. En hel verden av nye lyder.

Kling klang er en sanselig musikkopplevelse tilrettelagt festspillpublikummere i alderen 0–3 år. Frøy Aagre og hennes saksofon drar på skattejakt etter spennende lyder og inviterer

smårollingene med på å utforske klangen fra instrumentene som dukker opp på veien. Her avdukes både minixylofoner, rytmeegg og en liten skog av triangler i rolig tempo tilpasset de små medmusikantene. Etter hvert vokser det hele sammen til et eget lite «kling klang»-verk, der hele rommet jammer med.

Finalen er en fri sesjon, der barna tar i bruk instrumentene og rommet som de vil. Jazz it up a little!

«... beint fram ei nydeleg konsertoppleveling.»
– PERISKOP

Frøy Aagre saksofon, kalimba, perkusjon

Ute

SILJUSTØL

DATO/TID
Søndag 27. mai
kl 12:00

Offisiell
åpningsmarkering
kl 13:00

**ANBEFALT
ALDER**
Passer for alle

VARIGHET
4 t

ANNET
Det blir ikke satt
opp egen buss
til Siljustøl.

Gratis

Familedag på Siljustøl

Eventyrlig søndag i Sæveruds trolske paradys.

Den store familedagen på Harald Sæveruds eiendom er en kjær og populær tradisjon under Festspillene. «Naturen er mitt verksted», sa Sæverud som var glad i å vandre i de trolske omgivelsene på Siljustøl. Her fikk han ideer til nye musikkverk.

Denne søndagen blir det ekstra liv og røre, og mye flaksing, på komponistens vakre eiendom i Fana. Fugler, frihet og fangenskap er stikkord som har inspirert mye av det som vil skje. Unge

dansere fra Bergen Dansesenter opptre med klassisk dans og hip hop. Langs turstiene sørger Dukketeaterverkstedet for spennende møter med fascinerende figurer og hittil ukjente fuglearter. Det er høyst mulig at barna vokser på seg vinger og nebb før dagen er omme.

I samarbeid med KODEs komponisthjem, 1. Øvsttun speidergruppe og Dukketeaterverkstedet v/Jan Holden

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet

Oppdrag

FLØIBANEN

DATO/TID
Lørdag 26. mai
kl 19:45

VARIGHET
10 min

BILLETT
For billettpriser
til Fløibanen, se
www.floyen.no

Utspill fra Fløyen

SKOMAKERDIKET

DATO/TID
Lørdag 26. mai
kl 21:30

VARIGHET
1 t 20 min

Gratis

Fløibanen 100 år

Oppdrag

Musikalsk-poetisk forspill for fullsatt fløibanevogn.

Festspillene og Fløibanen inviterer til en helt spesiell tur for å feire banens 100-årsjubileum: Musiker og musikkmaker Gabriel Fliflet vil, sammen med rytmepoet Erlend O. Nødtvedt og utvalgte artister, sørge for en minnerik ferd – en skikkelig høydare!

På Fløibanens øvre stasjon har man tid til å nyte utsikten før man rusler bort til Skomakerdiket, der feiringen fortsetter med utekonserten Utspill fra Fløyen.

Utspill fra Fløyen

Lyder fra fjellet og sanger fra byen ved Skomakerdikets bredd.

Mens maikvelden siger på, finner folk plass i det grønne. Ved Skomakerdiket – ti minutters gange fra Fløibanens øvre stasjon – vil lyder fra fjell og by klinge over vannet.

Musiker og komponist Gabriel Fliflet har samlet et strålende lag av musikervenner til en utekonsert som spenner vidt; fra utprøvende kanomusikk og jodling til melodiose sanger om livet i byen – og byen e' Bergen, selvsagt! Rytmepoet Erlend O. Nødtvedt og Gabriel Fliflet stiller også med tekster og toner laget for anledningen. Lyriske klanger vil sakte tone oppover grønne lier. Allsang vil finne sted. Kort sagt – her blir det både mystisk og morsomt.

Opp på tur!

Gabriel Fliflet trekkspill, piano, sang

Berit Opheim sang

Bjørn Tomren alias Polkabjørn sang, strupesang, jodling m.m.

Jørgen Sandvik gitar, sang

Jorun Marie Kvernberg fele, hardingfele, sang

Kristoffer Chelsom Vogt kontrabass, sang

Per Jørgensen trompet

Erlend O. Nødtvedt rytmisk poesi

I samarbeid med Fløibanen AS

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet

Damsgårdsdagene

Lørdag 02. juni
kl 17:30–21:00

Ute

Søndag 03. juni
kl 12:00–17:00

**DAMSGÅRD
LAKSEVÅGPARKEN**

ANBEFALT ALDER
Passer for alle

DATO/TID

Fredag 01. juni
kl 11:30–14:00

Gratis

Tre dager tett pakket med musikk, dans, teater, kassebilløp, båtaktiviteter, veteranbiler, omvisninger, marked, museer, lek og andre aktiviteter ved Laksevågparken. Fredag arrangeres det program for skoleelever, mens det er ungdomsfestival på lørdag og familiedag på søndag. Med hilsen fra Festspillene åpner fiolinistene Eldbjørg og Ragnhild Hemsing fredagens program kl 11:30 med en klassisk minikonsert for barn og unge.

Se www.damsgardsdagene.no for mer informasjon.

Arrangert av Stiftelsen Damsgårdsdagene og Fyllingsdalen og Laksevåg kulturkontor.

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet

Staffan Mossenmark i fri regi

Bodybuildere i bar overkropp, Bergen taxi, Grønn etat og en rød løper over hele Torgallmenningen.

Dette er noen av ingrediensene i arrangementene komponist og kreativ grunnsjel Staffan Mossenmark tidligere har skapt på Festspillene. I år skal han boltre seg i byrommet i stort format, og lage konsert med – og av – byen i et gratis utendørsarrangement. Følg med på www.fib.no for å se arrangementet ta form i løpet av våren.

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet

Ute

**Skandinavia-
premiere**

**FESTSPILL-
PLASSEN**

DATO/TID
Lørdag 02. og
søndag 03. juni
kl 13:00

VARIGHET
50 min

**ANBEFALT
ALDER**
Passer for alle

Gratis

MellomVerdener

Maskepill på vandring mellom verdener.

I en egen dimensjon mellom de levende og de døde, mellom skjærsild og ingenmannsland, begynner reisen gjennom et fantasiunivers inspirert av det hinsidige. I Bergens hjerte dukker det opp gigantiske marionetter og maskede skuespillere i denne vandreforestillingen på Festplassen og rundt Lille Lungegårdsvann.

Plutselig er man liten igjen, omkranset av store hoder og enda større skjelett, og kan gjenoppdage former og dimensjoner fra et barns perspektiv. Publikum inviteres med på vandringen fra denne verden til den neste, i et univers med elementer fra teater, nysirkus og installasjonskunst.

MellomVerdener er den nyeste forestillingen til det portugisiske kompaniet PIA. Siden 2002 har

de brakt teaterkunst ut i gatene på festivaler i Europa, Asia og Sør-Amerika, hvor de har forvandlet byrom til scene og engasjert publikum på kreativt vis.

PIA - Projectos de Intervenção Artística, CRL Pedro Leal forfatter, kunstnerisk leder
Helena Oliveira produksjonsansvarlig, lyd- og lysdesign
Maria João Domingues, Olinda Cordas, Filomena Godinho, Paulina Almeida kostyme
Pedro Leal figurer, masker
Álvaro Presumido teknisk ansvarlig
Catarina Mota, Helena Oliveira, Luís Amarelo, Manuel Amarelo, Nuno Soares, Rui Rodrigues, Tiago Augusto medvirkende

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet

SRIB på FiB

Ute

**TORG-
ALLMENNINGEN**

DATO/TID
Torsdag 24. mai–
søndag 03. juni
kl 11:00

VARIGHET
2 t

Gratis

Direktesendt festspillstemning fra Torgallmenningen.

Studentradioen i Bergen (SRiB) kringkaster fra sitt utendørsstudio like ved Den Blå Stein. Sendingene fylles med liveopptredener fra festspillartister, samtaler og debatter med gjester fra programmet og andre aktuelle personligheter. Få med deg festivalpuls live eller følg sendingen på radio.

I samarbeid med Studentradioen i Bergen.

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet.

Ute

**TORG-
ALLMENNINGEN**

DATO/TID
Torsdag 24. mai–
tirsdag 05. juni
kl 16:15

VARIGHET
15 min

Gratis

Festspillkvarteret

Festspilltid betyr innrykk av hundrevis av artister i mange sjangre. Hver ettermiddag presenterer noen av dem minikonsert eller kunstneriske innslag fra den lille scenen på Torgallmenningen. Unn deg selv et musikalsk friminutt!

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet.

Ute

Norges-
premiereFESTSPILL-
PLASSEN

DATO/TID

Fredag 01. juni
kl 17:00 og 20:00

Lørdag 02. og
søndag 03. juni
kl 11:00 og 15:00

VARIGHET
1 tANBEFALT
ALDER
Fra 7 årBILLETT
Ordinær: 150
Barn: 100

FIB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

UduL

Mimikk, komikk, musikk og akrobatikk.

UduL er en underholdende forestilling om kroppsspråkets kunst og ukunst. I denne forestillingen maner det katalanske kompaniet Los Galindos frem emosjonelle landskap der byggeklossene i kroppsspråket blir stokket om og satt sammen igjen på fascinerende, forstyrrende og komisk vis.

Los Galindos har latt seg inspirere av vaudeville, fra «voix de ville» – byens røst, en sirkusaktig sjanger som oppsto i Frankrike på 1700-tallet. Kompaniet kombinerer pantomime, dialog, dans og musikk tett på publikum i det runde teltet på Festspillplassen. Resultatet er en hyllest til – og en erklæring om – teaterspråk som folkelig uttrykksform. *UduL* er sirkus for sjelsstemningen, hvor magefølelsen svinger i takt med skuespillernes mimikk og akrobatiske sprell.

Los Galindos

Bet Garrell, Marcel Escolano regi

Los Galindos scenografi

Perturbado de Pozzoña kostymer

Benet Jofre teknikk, konstruksjon

Txell Janot modeller, rekvisitter

Kiku Vidal, Yvonne Miraille, Joan Cot,

Xavi Lozano musikk, lydeffekter

Anna Pascual, Benet Jofre, Bet Garrell, Marcel Escolano medvirkende

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet

Ute

FESTSPILL-
PLASSEN

TULLEMUTTEN

DATO/TID
Onsdag 30. mai–
torsdag 05. juni

Installasjoner åpne
kl 11:00–17:00

Workshop åpen
kl 12:00–15:00

ANBEFALT
ALDER
Passer for alle

Gratis

Spill & spetakkel

Kom og lek! Lekeplassen på Festspillplassen fylles med interaktive kunstverk, spill og hjernenøtter for alle aldre.

De katalanske gatekunstkompaniene Katakarak og Toc de Fusta inspirerer til kreativitet, resirkulering og moro når de fyller Festspillplassen med tre sett installasjoner og et verksted – til allmenn forlystelse.

Crusoes venner av Toc de Fusta er en stor samling lekeautomater, fascinerende figurer og mekaniske nøtter med økende vanskelighetsgrad å bryne seg på. Underholdende for alle, enten man utforsker selv eller vandrer forbi med hendene i lommene.

L'Animalada av Katakarak er interaktive installasjoner som inviterer til å kaste seg ut i leken, spille sammen og ha det gøy. Hvert spill er et dyr skapt av resirkulerte materialer. Bruk kroppen, kløttet og oppfinnsomheten for å finne ut hva som skal til for å spille.

Kompaniet har også med seg sine Øko-poetiske maskiner, som ser på hverdagsobjekter med et kreativt blikk, poesi og fornybar energi. Hver innretning er også et spill som utfordrer ferdighetsnivået.

Kreativ sjel? Ta med deg noe skrap eller krims-krams du ser potensiale i og skap noe helt nytt på workshop i Katakarak's eventyrlige verksted, Trastuss.

Katakarak

Sandra Sardà idé

Sandra Sardà, Paco Hernández, Peppe Cannata, Jordi Codina, David González,

Núria Aragay design, konstruksjon

Alicia Osorio lyrikk

Sergio Jerónimo, Ramon Solà, Koldo Peñas,

Sandra Sardà teknikk

Toc de Fusta

Laura Utge Fontana, Alfred Borràs, Albert Utgé idé, design, konstruksjon

Alfred Borràs, Albert Utgé teknikk

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet

Ute

Urpremiere

TORG-
ALLMENNINGENDATO/TID
Fredag 25. mai
kl 12:00VARIGHET
45 min

Gratis

Det utempererte klaver

Ta det piano!

Torgallmenningen full av piano? Ja, og ikke bare vanlige piano. Dette er piano som er tuklet med, skrudd på, utempererte og preparerte, til glede for både Johann Sebastian Bach og John Cage.

I samarbeid med BIT20 Ensemble

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet

I 2017 komponerte skoleelever fra Ådnamarka skole verket *Sykkelsymfoni*, og tok over Torgallmenningen med sin musikk på og av hjul. I år entrer elever fra Loddefjord scenen under dette årlige samarbeidet mellom BIT20 Ensemble og Festspillene. De inntar Bergens storstue med unike komposisjoner, og skaper liv og røre i bybildet. Hele 50 elever har under veiledning fra BIT20s formidlingsteam komponert egen musikk på disse spesielle pianoene, og urfremfører verket sammen med musikere fra BIT20. Prosjektet inngår i *Vi komponerer!*, BIT20s program i Den kulturelle skolesekken.

Ole André Farstad, Arne Sandvoll, Else Olsen Storesund konsept, idéutvikling

Elever fra Loddefjord skole komposisjon, fremføring

The Atari Show

Ute

DATO/TID
Søndag 27. mai
Torgallmenningen
kl 11:00
Festspillplassen
kl 14:00Mandag 28. mai
Bergen Offentlige
Bibliotek
kl 09:30
Amfiet, Fløyen
kl 12:00VARIGHET
45 minANBEFALT
ALDER
Passer for
alle

Gratis

Finurlig gateteater med fnisegaranti.

Sjonglering av ypperste klasse, fysisk komedie, usynkroniserte dansetrinn og publikumstekke utenom det vanlige – *The Atari Show* er en enmannsforestilling full av spontane spillopper. Ustoppelig fantasi og høy energi kjennetegner den argentinske komikeren og gjøgleren Goma, som har lært seg alt som er å vite om gateteater gjennom opptredener i mer enn 35 land og 15 år med verdens byrom som sin scene.

I *The Atari Show* har han samlet lyder fra berømte filmer og tegnefilmer, og snakker med publikum ved hjelp av disse. Forestillingen leveres med fnisegaranti og flerfoldige hentydninger til videospilleets barndom på 80-tallet.

Juan Manuel Gomez medvirkende

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet

Ute

Skandinavia-
premiere

TORGALLMENNINGEN

DATO/TID
Søndag 27. mai
kl 11:00, 14:00 og 17:00Mandag 28. mai–
fredag 1. juni
kl 12:00, 15:00 og 18:00Lørdag 02. og
søndag 03. juni
kl 11:00, 14:00 og 17:00VARIGHET
Installasjonen
er åpen i 2 timer.
Hver tur tar 2 minutter.ANBEFALT ALDER
Fra 14 årANNET
Ikke egnet for personer
med klaustrofobi eller
hjerteproblemer.

Gratis

The Trip

Se opp for en fascinerende og mystisk reise.

Én etter én forsvinner det noen inn i Tombs Creatius' dekorerte tilhenger. *The Trip* er en individuell opplevelse, der man legger seg ned, blir trillet inn i en spesialdesignet vogn og tilbringer 90 sekunder ansikt til ansikt med det ukjente.

Hvem vet, kanskje tas du med helt til grensen som skiller det virkelige og det uvirkelige? Hva får du oppleve på denne stjernaturen? Vi kan ikke røpe mer, for da blir det jo ingen overraskelse!

Det katalanske kompaniet Tombs Creatius besøkte Festspillene i 2015 med *Herr Tonets fantastiske reise*, og tok over Festplassen med hjemmesnekrede spill av gjenvunnet treverk og gammelt kjøkkenutstyr. Denne gangen inntar de Torgallmenningen, og med seg har de en opplevelse som er både morsom, dypsindig, fantasifull og forbausende.

Tombs Creatius
Antonio Tomas Cami, Maria Domingo Llaras medvirkende

Støttet av Grieg Foundation og Kavlifondet

Ords kifte

Vi inviterer til debatt og samtaler knyttet til festspill-programmet.

Les mer på www.fib.no.

Gratis

Støttet av Fritt Ord

Sponset av Bergens Tidende

The Freedom Room: Symposium on Socially Engaged Arts

FAKULTET FOR KUNST, MUSIKK OG DESIGN
KNUT KNAUS AUDITORIUM

DATO/TID
Onsdag 23. mai kl 19:00–21:30

BERGEN INTERNASJONALE KULTURSENTER, BIKS

DATO/TID
Torsdag 24. mai kl 12:00–21:00
Fredag 25. mai kl 13:00–22:00

Kunstnere, musikere, samfunnsaktivister, terapeuter og lærere bruker kunst i sitt arbeid med individer og grupper i en rekke offentlige og institusjonelle sammenhenger. Gjennom konseptet «socially engaged arts» ønsker symposiet å utforske møtepunkt og forskjeller mellom kunstpraksiser som mobiliserer sosiale og politiske mål gjennom samarbeid, deltakende og inkluderende måter å jobbe på. Symposiet holdes på engelsk. Se www.fib.no/freedomroom for mer info.

Festspillenes bidrag til symposiet er støttet av Kavlifondet.

I samarbeid med Fakultet for kunst, musikk og design ved Universitetet i Bergen, Høgskulen på Vestlandet og Universitetet i Stavanger.

Gal eller normal? Om kunst, kreativitet og hjernen

MUSIKKAVDELINGEN
BERGEN OFF. BIBLIOTEK

DATO/TID
Fredag 25. mai kl 16:00–17:00

Stemmer mytene om at kunsten blir bedre når kunstneren lever utenfor A4-samfunnet? At det kunstneriske geniet jobber best om natten og gjerne i ruspåvirket tilstand? På biblioteket kommer Jo Strømgren (aktuell med *The Road Is Just a Surface*, s. 26) for å snakke om kunstnermyter og galskap sammen med artist Charlotte Dos Santos og Geir Olve Skeie, overlege ved nevrologisk avdeling og professor i musikk. Ordstyrer er litteraturviter Elise Winterthun.

Birdie – teaterets potensial for kritikk

BERGEN OFF. BIBLIOTEK
AMALIES HAGE

DATO/TID
Fredag 25. mai kl 12:00–12:45

Forestillingen *Birdie* (s. 46) bygger på Alfred Hitchcocks mesterverk *Fuglene* – en av verdens aller skumleste filmer. Hva kan en slik gammel klassiker si oss om vår moderne verden? Forurensning, klimaendringer og krig – hvordan kan teateret være et egnet sted for å utforske de massive utfordringene verden står ovenfor? Møt regissør Alex Serrano Tarragó, skuespiller Pau Palacios og filmkritiker Aksel Kielland i samtale med teaterkritiker Therese Bjørneboe. Festspillene byr på en gratis kopp kaffe og noe godt å bite i. Samtalen holdes på engelsk.

Kampen om sannheten

BERGEN OFF. BIBLIOTEK
MUSIKKAVDELINGEN

DATO/TID
Lørdag 26. mai kl 13:00–14:00

Hvordan vet vi at algoritmene som styrer samfunnet vårt er rettferdige? Hva kan gjøres for at det blir bedre? Og hva vet egentlig den gjennomsnittlige databrukeren om algoritmer i det hele tatt? Bli med på en oppklarende samtale om ditt liv på nettet. I panelet er førsteamanuensis på NTNU Jens Barland, som spesialiserte seg på det som skjer i skjæringspunktet mellom medier, journalistikk og kommersiell og digital utvikling, Petter Bae Brandtzæg, seniorforsker ved SINTEF og regissør Annie Dorsen, som er aktuell med forestillingen *The Great Outdoors* (s. 56). Ordstyrer er journalist og forfatter Guri Idsø Viken. Samtalen holdes på engelsk.

Et møte med Gidon Kremer

LITTERATURHUSET, AUDITORIET

DATO/TID
Lørdag 26. mai kl 17:00–18:00

I mer enn femti år har Gidon Kremer vært en av verdens mest ettertraktede fiolinister innen det klassiske repertoaret og ny musikk. Som avhopper fra Sovjet i 1980 har han vært særlig opptatt av undertrykte komponisters muligheter til å nå ut. Som opptakt til samtalen vises Kremers film *Images d'Orient*, der scener fra konserter med Kremers eget orkester Kremerata Baltica kryssklippes med animasjonsfilm om forfulgte mennesker. Musikkjournalist Bodil Maroni Jensen snakker med Kremer om kunst, krig og folkevandring. Samtalen holdes på engelsk.

Formidling av klassisk musikk

BERGEN OFF. BIBLIOTEK
AMALIES HAGE

DATO/TID
Mandag 28. mai kl 17:00–18:00

Hvilken rolle spiller utøveren i musikkritikken? Hva er forholdet mellom komponist og utøver, verk og fremføring? I samarbeid med Norsk kritikerlag inviterer Festspillene norske musikkmenesker til debatt om kritikkens forhold til utøverrollen i formidlingen av både historisk og ny kunstmusikk. Panelet består av Magnus Andersson, musikkritiker i Klassekampen, cellist Tanja Orning, Lene Grenager, komponist og utøver, Jostein Gundersen, førsteamanuensis ved Griegakademiet og aktuell med *Wheels within Wheels* (s. 30). Komponist og musikkritiker Emil Bernhard er ordstyrer. Etter samtalen deler Ida Habbestad, leder av Norsk Kritikerlag, ut prisen for Årets kritikk.

Ulv, ulv – historien gjentar seg

KODE 1, FESTSALEN

DATO/TID
Tirsdag 29. mai kl 14:00–15:00

Forfatter og Ulver-medlem Jørn H. Sværen i samtale med skribent og idéhistoriker Tore Engelsen Espedal om tro, tid og historie blant ulver og bøker. Ulver spiller i Grieghallen 28. mai (s. 22).

En samtale med Vegard Vinge & Ida Müller

LITTERATURHUSET, OLAV H. HAUGE

DATO/TID
Tirsdag 29. mai, kl 17:00–18:00

Filmviter Marc Siegel fra Hildeheim/Berlin leder en samtale med regissør Vegard Vinge og scenograf Ida Müller, som tar over Sentralbadet under årets festspill (s. 44). Samtalen holdes på engelsk.

Merkelapper og identitetspolitikk

BERGEN OFF. BIBLIOTEK
MUSIKKAVDELINGEN

DATO/TID
Fredag 01. juni kl 15:00–16:00

Kan vi tenke oss en verden hinsides identitetspolitikken? Hvorfor har samfunnet behov for å klistre merkelapper på folk? Den danske forfatteren, skuespilleren og kunstneren Madame Nielsen liker å snu opp ned på stereotypier. Hen har nylig skrevet bok om flyktningestrømmen og laget teaterforestillingen *White Nigger # Black Madonna* (s. 50) som kommer til Festspillene. Her møter Madame Nielsen kjønns- og medieforsker Wencke Fugelli Mühleisen i en samtale ledet av Stine H. Bang Svendsen, som har forsket på seksualitet, etnisitet og nordisk hvithet.

Sannheter om sexkjøp

LITTERATURHUSET, AUDITORIET

DATO/TID
Lørdag 02. juni kl 15:00–16:00

Den danske performancekunstneren Eja Due, aktuell med *LYST#2* (s. 52), diskuterer sexarbeid og prostitusjon med forskere og personer fra norske organisasjoner som jobber med feltet. Samtalen tar opp lovgivning på området og konsekvenser for arbeidet i sexindustrien, og setter fokus på hvordan stigma påvirker sexarbeidernes livssituasjon.

Flere ords kifter

I tilknytning til en rekke av konsertene holdes det introduksjoner og/eller samtaler med kunstnerne i for- eller etterkant av forestillingen. Introduksjonene er inkludert i konsertbilletten, og gir mer bakgrunn og innsikt i programmet. Se konsertomtalen for detaljer. På www.fib.no finner du også videointroduksjoner. Konsertforestillingen *Landscape of Hate* innledes med en paneldebatt (s. 49), og det blir to ords kifter i tilknytning til *Nordvegen* (s. 28).

Internett, overgrep og rettigheter

DATO/TID
Fredag 25. mai

Danske Emma Holten har vært en av de sterkeste stemmene i debatten rundt hevnporno på nettet de senere årene, etter at hun selv ble utsatt for dette i 2011. Nå er 25-åringen aktivist, feminist, redaktør og foredragsholder, og kommer til Bergen for å fortelle sin historie. Arrangementet er åpent for inviterede studenter.

Om å tro på noe

BERGEN OFF. BIBLIOTEK, UROM

DATO/TID
Onsdag 30. mai kl 13:00–14:00

I 1992 reiste Safia Abdi Haase fra krigsherjede Somalia med sine tre små døtre til et mottak i Valdres. I dag møter Abdi Haase sin datter Sulekha Ali Omar til samtale om hvordan røtter og føtter preger hvem vi blir, flukt, oppvekst, rasisme og samhold. Ordstyrer er Frøy Gudbrandsen, politisk redaktør i Bergens Tidende. Til stede er elever som har sett forestillingen *A Man of Good Hope* (s. 106). Arrangementet er åpent for inviterte skoleklasser.

Skole- og barnehageforestillinger

Festspillene tilbyr i år åtte ulike forestillinger til skoler og barnehager. Det er gratis å delta, men lærer/leder må registrere sin gruppe via www.fib.no/skole. Registreringen

åpner mandag 19. mars. Begrenset antall billetter. Ordskiftene *Internett*, *overgrep og rettigheter* og *Om å tro på noe* er også åpent for inviterte skoleklasser, se s. 123.

Nr. 5

FANA KULTURHUS

DATO/TID
Torsdag 24. mai
kl 12:00

VARIGHET
60 min

MÅLGRUPPE
Fra 10 år

Mer info s. 110

Nordvegen

OSEANA KUNST- OG KULTURHUS

DATO/TID
Fredag 25. mai
kl 12:00

VARIGHET
45 min

MÅLGRUPPE
5. trinn

Mer info s. 28

I samarbeid med Oseana

Den store reisen

BARNESKOLER

DATO/TID
Torsdag 24. mai, fredag 25. mai, mandag 28. mai og tirsdag 29. mai
kl 10:00, 11:00 og 12:30

VARIGHET
30 min

MÅLGRUPPE
Fra 5 år

Mer info s. 109

Garage

CORNER-TEATERET

DATO/TID
Mandag 28. mai- onsdag 30. mai
kl 11:00

VARIGHET
50 min

MÅLGRUPPE
Fra 10 år

Mer info s. 112

Kling klang

KLOKKEKLING

DATO/TID
Fredag 01. juni
kl 10:00 og 13:30

VARIGHET
45 min

MÅLGRUPPE
Babyforestilling
Mer info s. 113

A Man of Good Hope

DEN NATIONALE SCENE

DATO/TID
Tirsdag 29. mai
kl 13:00

VARIGHET
2 t 30 min

MÅLGRUPPE
10. klasse og videregående skole

Mer info s. 106

La balle rouge

FANA KULTURHUS

DATO/TID
Torsdag 31. mai og fredag 01. juni
kl 11:00

VARIGHET
45 min

MÅLGRUPPE
Fra 5 år

Mer info s. 111

Romeo og Julie

EGEN UNGDOMS-SKOLE

DATO/TID
Mandag 04. juni- onsdag 06. juni
kl 10:00 og 12:30

VARIGHET
1 t 15 min
inkludert samtale etter forestillingen

MÅLGRUPPE
7. og 8. trinn

Mer info s. 57

Kritikerkurs for elever

I samarbeid med Kritikerlaget inviterer vi enkeltskoler til kritikkurs. Elevene får undervisning i anmelderjournalistikk, og skriver selv en omtale av en festspillforestilling på årets program.

Festspillkollektivet

Festspillkollektivet skaper aktiviteter for mennesker i ulike aldre, livssituasjoner og med ulike behov, for å gjøre kunst og kultur tilgjengelig for flere.

Festspillkollektivet går rett til kjernen av Festspillenes ønske om å inkludere, inspirere og utfordre. I 2017 besøkte Festspillenes artister sykehus, sykehjem, fengsel, skoler og asylmottak med skreddersydde konserter. I 2018 og 2019 videreutvikles samarbeidene og tilbudene, også utenom selve festivaldagene i mai og juni.

Det er mange livssituasjoner som kan gjøre det vanskelig å oppsøke konserter og andre kulturarrangement. Festspillkollektivet er et samarbeid mellom Festspillene, artister, fagmiljø og andre samarbeidspartnere som har kompetanse og kontaktnett til å engasjere mennesker som ellers har vanskelig for å oppsøke kulturarrangement. I år vil forestillingene blant annet inkludere *Den store reisen* (s. 109), *Romeo og Julie* (s. 57) og *Kling klang* (s. 113).

Følg med på www.fib.no/festspillkollektivet

Støttet av Kavlifondet.

FESTSPILL HOS VÅRE SAMARBEIDS- PARTNERE

I BERGEN BY KRYR DET AV GODE KULTURTLIBUD. FÅ OGSÅ MED DEG DISSE ARRANGEMENTENE HOS VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE I FESTSPILLPERIODEN!

SIDE
125-129

DEN NATIONALE SCENE

Der går grensen!

Urpremiere

DNS
LILLE SCENE

DATO/TID
Spilles i perioden
Onsdag 23. mai–
lørdag 25. august

Tirsdag–fredag og
søndag kl 19:00

Lørdag kl 18:00

VARIGHET
1 t 30 min

SPRÅK
Spilles på norsk

BILLETT
Ordinær: 300
DNS Ung: 195
Barn: 175

Billetter kjøpes via
Den Nationale Scene.
Festspillenes priser
og rabatter er ikke
gjeldende.

En opplysende kveld med nabo tvister og frydefulle forbannelser.

Er vi nordmenn mer opptatt av grenser og privat eiendom enn de er i andre land? Er det folk i byen eller på landet som krangler mest? Hva betyr det egentlig at eiendommen din går ut i fjorden «så langt en hest kan vasse»?

I norsk folketro ble den som flyttet grensestein dømt til endeløst straffarbeid i det hinsidige. Han fikk ikke fred i graven og måtte til evig tid være ved grensen og fånyttes prøve å sette steinen tilbake. Straffen er betraktelig mildere i dag, men du risikerer faktisk ett års fengsel.

Skuespiller Ane Skumsvoll er dypt fascinert av nabokonflikter – hva vi krangler om, og har kranglet om, opp gjennom tidene. I denne forestillingen dykker hun ned i grensekonflikter, eiendomsgrenser, personlige grenser,

grenseoverskridelser og ikke minst, grenseløs irritasjon over den «jææææævla naboen».

Nabokjerringa Skumsvoll lover også råd om planting og beskjæring av tujahekk, tips for fjerning av uønskede trær og selvsagt oppskrift på nabo varsler. Med seg på scenen har hun Håkon Moe, en foreløpig hyggelig nabo som skal tonesette det hele.

Av **Ane Skumsvoll**
Morten Joachim regi
Ane Skumsvoll, Håkon Moe medvirkende

Produsert av Den Nationale Scene

DEN NATIONALE SCENE

Plutselig står jeg igjen med meg selv i hånden og ser utover byen

– en forestilling om ville drømmer og nye håp

Urpremiere

DNS
TEATER-
KJELLEREN

DATO/TID
Spilles i perioden
Lørdag 26. mai–
lørdag 23. juni

Tirsdag–fredag og
søndag kl 19:30

Lørdag kl 18:00

SPRÅK
Spilles på norsk

VARIGHET
1 t 30 min

BILLETT
Ordinær: 390
DNS Ung: 195
Barn: 175

Billetter kjøpes via
Den Nationale Scene.
Festspillenes priser
og rabatter er ikke
gjeldende.

Følg drømmen din, sies det. Men hvor tar drømmene oss?

Vi snakker om Drømmefyren. Drømmereisen. Drømmehuset. Drømmejobben. Har vi skapt drømmene våre selv eller forteller andre oss hva vi skal drømme om?

Denne forestillingen rommer alle slags drømmer. De små og de store, de merkelige, de ville, de uskyldige, de hemmelige, de private og de profesjonelle.

Vi møter fem kvinnelige skuespillere som har delt drømmer, lengsler, håp og erfaringer med den danske teatermakeren Kamilla Wargo Brekling. Manuset blir til i prøveprosessen. Brekling er kjent for sine slagkraftige og overraskende forestillinger hvor hun med kjærlighet og humor setter våre moderne liv på spissen. Forestillingen tar oss med inn i drømmenes eksplosive univers og kanskje blir vi litt klokere på det livet og den verdenen vi lever i akkurat nå.

For drømmer er ikke bare drømmer, de er en avspeiling av vår tid – og av oss selv og vår plass i virkeligheten.

Kamilla Wargo Brekling,
Karina Dichov Lund regi, manus
Sven Haraldsson scenografi
Kjersti Elvik, Marianne Nielsen,
Irene Waage, Reny Gaassand Folgerø,
Kamilla Grønli Hartvig medvirkende

Produsert av Den Nationale Scene

NORSK
FORFATTERSENTRUM
VESTLANDET

De Litterære Festspill

Festspilledikter Edvard Hoem

Årets festspilledikter debuterte med dikt allerede som 20-åring i 1969 og befester stadig sin posisjon som en av Norges mest betydningsfulle og produktive forfattere.

Edvard Hoem har vist seg som en forfatter med et stort blikk, med politisk bevissthet og eksistensiell dybde. Han har et stort og eksperimenterende forfatterskap innen mangfoldige sjangre, og Ibsenprisen og Gyldendalprisen er blant de mange litterære prisene han har mottatt for sitt arbeid.

Teaterverdenen og dramaet har opptatt ham sterkt og han har gjort en rekke gjendiktninger av Shakespeares skuespill til nynorsk. I 2009 kom den første biografien om Bjørnstjerne Bjørnson. I alt ble det fire bind på like mange år, til en overstrømmende mottakelse.

I 2014 vendte han tilbake til skjønnlitteraturen med romanen *Slåttekar i himmelen*, som baserer seg på hans egen oldefar, Knut Hansen Nesje. Stoffet og fremstillingen av den svunne tiden har en tydelig klangbunn og aktualitet i vår tids migrasjons- og flyktningevirkelighet.

Mesterklasser på Rekstensamlingene

m/Leif Ove Andsnes,
Marianna Shirinyan & Håvard Gimse

REKSTEN- SAMLINGENE

DATO/TID

Søndag 03. juni
kl 12:00–17:45

Mesterklasser
m/Marianna Shirinyan

Mandag 04. juni
kl 10:00–13:00

Mesterklasser
m/Leif Ove Andsnes
kl 13:00–18:45
Mesterklasser
m/Marianna Shirinyan

Tirsdag 05. juni
kl 10:00–12:30

Mesterklasser
m/Leif Ove Andsnes
kl 13:00–18:15
Mesterklasser
m/Håvard Gimse

Onsdag 06. juni
kl 10:00–13:00
og 16:00–18:15
Mesterklasser
m/Håvard Gimse

Gratis

Opplev pianistene Leif Ove Andsnes, Marianna Shirinyan og Håvard Gimse i arbeid med åtte utvalgte nasjonale og internasjonale pianostudenter, i Rekstensamlingens kunstfyllte lokaler.

Mesterklasse- konsert

REKSTENSAMLINGENE PENTAGON

DATO/TID

Onsdag 06. juni
kl 14:00

VARIGHET
1 t 30 min

BILLETT

Ordinær: 250
Under 30: 190
FiB Fordel:
Inntil 30 % rabatt

I løpet av fem dager med mesterklasser har internasjonale studenter fått finpusset teknikken sin, og resultatet kan oppleves når det er duket for mesterklassekonsert.

Produsert av Prof. Jiří Hlinka Klaverakademi i samarbeid med Rekstensamlingene.

BERGEN KUNSTHALL

Festspillutstillingen

Torbjørn Rødland «Fifth Honeymoon»

Årets festspillutstillinger Torbjørn Rødland lager fotografier som samtidig både er enkle og intrikate; både forførende vakre og underlig frastøtende.

Gjennom hele sommeren kan du oppleve Rødlands nye arbeider i Bergen Kunsthall. Hans komplekse fotografiske bilder utforsker koder og konvensjoner i vår tids visuelle kultur.

Rødland behandler fotografiet både som materialitet, som et manipulativt medium for formidling av emosjoner, og som et sosiokulturelt betinget fenomen i samtidskulturen. Han tilfører en langsomhet til det som umiddelbart fremstår som et raskt konsumert og kommersielt billedspråk, lånt fra reklame, mote og film. Bildene motsetter

seg en hurtig lesning, og holder betrakteren fast i en visuell søken som gradvis avdekker nye lag av både ubehag og velbehag.

Torbjørn Rødland fra Stavanger bor og arbeider i Los Angeles.

Festspillutstillingen har vært produsert i Bergen Kunsthall siden 1953 og løfter hvert år frem en norsk samtidskunstner. Utstillingen har befestet seg som en av Norges viktigste separatutstillinger.

TORBJØRN RØDLAND (1970–)

Produsert av Bergen Kunsthall

BERGEN KUNSTHALL

DATO/TID

Åpning:
Torsdag 24. mai
kl 13:00

Torsdag 24. mai–
søndag 12. august
Mandag–søndag
kl 11:00–17:00

Torsdag
kl 11:00–20:00

Åpent mandager kun i
festspillperioden

BILLETT

Ordinær: 50
Student/honnør: 25

ANNET

Omvisninger:
Hver søndag
Tirsdag 22. mai kl 18:00
for medlemmer
Søndag 27. mai kl 13:00
for barnefamilier

Plattform:
Kunstnersamtale
med Torbjørn Rødland
i Bergen Kunsthall
lørdag 26. mai kl 14:00

LILLE OLE BULL SCENE

DATO

Fredag 25. mai
kl 19:00

Lørdag 26. mai
kl 14:00 og 19:00

ANNET

Konserten *Kvar er du Gud? Kvar finn vi deg?* (s. 88) er et samarbeid med De Litterære Festspill.

BILLETT

Billetter kjøpes via Norsk Forfatterseentrum. Festspillenes priser og rabatter er ikke gjeldende.

Bli samarbeids- partner!

Kunst- og kulturopplevelser beveger oss. De er impulser til personlig vekst og til samfunnsutvikling. Slik sett har ikke Festspillene i Bergen bare samarbeidspartnere – vi har investorer.

Et samarbeid med Festspillene gir mulighet for unike opplevelser, tett på kunsten og i en smeltedigel av engasjement, ny teknologi og nye idéer. Et samarbeid med oss sier også noe om våre partners identitet.

Festspillene i Bergen har store ambisjoner. Vi skal – sammen med våre partnere – bringe kunsten ut til enda flere. Vi skal løfte det som skjer på Festspillene ut i verden, og bringe verden til Bergen.

Festspillambassadør & festspillkonsul

Våre ambassadører er privatpersoner eller bedrifter som gir Festspillene en gave på en million kroner eller mer per år, og våre konsulenter er privatpersoner eller bedrifter som gir en gave på opptil en million kroner per år. Våre ambassadører og konsulenter får anledning til å være med på unike opplevelser og møteplasser sentrert rundt kunsten.

Sponsor

Våre sponsorer er næringslivspartnere som investerer i Festspillene med et valgfritt beløp, eller alternativt gjennom bytte av tjenester. Våre næringslivspartnere får definerte gjenytelser fra oss som tilsvarer avtaleverdien, og det legges vekt på gjensidig samarbeid.

Prosjektpartner

Våre prosjektpartnere er stiftelser, fond, privatpersoner eller andre som ønsker å gi en gave i støtte til konkrete forestillinger, prosjekter eller deler av Festspillenes arbeid. Våre prosjektpartnere synliggjøres og takkes i forbindelse med prosjektene de støtter.

Les mer om våre ulike støttespillerordninger på www.fib.no/blisamarbeidspartner.

Festspillene takker

Grieg Foundation

Stiftelsen Grieg Foundation støtter en rekke allmenntilgjengelige prosjekter på global basis, med hovedvekt på barn og unge, medisinsk forskning og miljø. Grieg Foundation går inn med aktivt engasjement for å sikre nødvendig støtte og fremgang, og bidrar på en måte som gjør en forskjell.

Festspillene har vært tilbakevendende når Grieg Foundation fordeler sine gaver, og vi er glade for deres bidrag til festspilltradisjonen i Bergen. Støtten fra Grieg Foundation muliggjør et løft i festspillenes rikholdige uteprogram, slik at enda flere mennesker i alle aldre får medvirke til og erfare gode kulturopplevelser og festspillstemning.

Festspillene i Bergen takker Grieg Foundation for støtten.

GRIEG FOUNDATION

Festspillene takker

Aud Jebsen

Aud Jebsen ble festspillambassadør i 2017. Hun har lenge hatt et engasjement for kulturlivet i Bergen. Gjennom Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen har familien støttet ulike kulturinstitusjoner og –prosjekter, deriblant Festspillene.

Under de 66. festspill støtter Aud Jebsen konsertene med Sir Bryn Terfel (s. 62) og Joseph Calleja m/Vincenzo Scalera (s. 68) i Grieghallen, og Sir Andrés Schiff i Håkonshallen (s. 70).

Festspillene i Bergen skal stå for nyskaping og kunstnerisk utvikling, blant annet gjennom å tiltrekke oss de fremste skapende og utøvende kunstnere i verden. For å kunne realisere dette er vi avhengige av engasjerte og ambisiøse festspillambassadører som ser verdien av et

sterkt kulturliv i Norge. Aud Jebsen er en slik ambassadør, som med sin sans for estetikk og kunst av internasjonal toppkvalitet, bidrar til at publikum kan la seg begeistre og utfordre under Festspillene.

Festspillene takker Aud Jebsen for hennes bidrag.

Festspillene takker

Per Gunnar Strømberg Rasmussen v/Strømberg Gruppen

Per Gunnar Strømberg Rasmussen v/Strømberg Gruppen har vært festspillambassadør siden 2017. I likhet med Festspillene har Strømberg Gruppen kvalitet som en av sine kjerneverdier. Videre er virksomheten opptatt av å ta sosialt ansvar, også gjennom kunst og kultur. Rasmussen begrunner avgjørelsen om å bli festspillambassadør med at han synes Festspillene er inne i en spennende utvikling.

Rasmussen ønsker å bidra til at festivalen oppnår sine visjoner om å løfte det vidstrakte programmet både lokalt, nasjonalt og utover landegrensene.

Festspillene i Bergen takker Per Gunnar Strømberg Rasmussen v/Strømberg Gruppen for deres bidrag.

Festspillene takker

Ekaterina Mohn

Ekaterina Mohn har alltid verdsatt kunst og kultur, og var ny festspillambassadør i 2017. Hennes personlige preferanser ligger gjerne innenfor den klassiske kunsttradisjonen, men hun setter også den moderne kunsten høyt. Ekaterina Mohn ønsker å bidra til å opprettholde balansen mellom tradisjon og røtter og samtidens nerve og energi ved å støtte Festspillenes og deres mangfold. Hun ser viktigheten av å knytte bånd mellom kunsten og fremtidige generasjoner, og gjøre dens skjønnhet og mening tilgjengelig for alle.

Festspillene i Bergen takker Ekaterina Mohn for støtten.

Festspillene takker

Terje Lønne

Terje Lønne ble festspillambassadør i 2017. Festspillenes høye kunstnerisk kvalitet og formidlingen av norsk kulturarv er grunnen til at Lønne ønsker å være festspillambassadør, og han er opptatt av at Festspillene skal fastholde og utbygge sin posisjon som en av de toneangivende festivaler i Europa. Lønne ønsker også å bidra til at Festspillene kan ta i bruk nye digitale tjenester som setter Festspillene i stand til å sende produksjoner ut i verden til et potensielt stort internasjonalt publikum.

Festspillene i Bergen takker Terje Lønne for hans bidrag.

Festspillene takker

Espen Galtung Døsvig v/EGD

Espen Galtung Døsvig v/EGD var ny festspillambassadør i 2017. EGD har som Festspillene lange tradisjoner i Bergen. Siden grunnleggelsen i 1907 har selskapet sikret vekst ved å justere strategien i takt med endringer i markedene og samfunnet ellers.

Espen Galtung Døsvig ønsker som festspillambassadør å bidra til å bringe Festspillene inn i fremtiden. Han er også opptatt av å bygge Bergen som kunst- og kulturby, og Festspillenes rolle i dette oppdraget, blant annet gjennom samtidskunst av høy kvalitet.

Festspillene i Bergen takker Espen Galtung Døsvig v/EGD for støtten.

Festspillene takker

Tom C. Steckmest v/Wallem Steckmest & Co

Tom C. Steckmest v/Wallem Steckmest & Co er ny festspillambassadør i 2018. Wallem Steckmest er en bergensfamilie med lange tradisjoner innen shipping. Familien deler verdier som kvalitet og langsiktighet med Festspillene i Bergen, og har bidratt økonomisk til en rekke kulturtiltak i Bergen.

Tom C. Steckmest ønsker å støtte Festspillene fordi festivalen er viktig for kulturbyen Bergen, og bidrar med dette til at Festspillene kan videreutvikles samtidig som vi fortsetter å formidle kvalitetskunst til flest mulig.

Festspillene i Bergen takker Tom C. Steckmest v/Wallem Steckmest & Co for deres bidrag.

Festspillene takker

Yvonne og Bjarne Rieber v/AS Rika

Yvonne og Bjarne Rieber v/AS Rika har i mange år bidratt med betydelige beløp til Festspillene i Bergen med et ønske om at festivalen fortsatt skal være et viktig kulturarrangement og et løft for kulturlivet nasjonalt og ikke minst internasjonalt. Støtten er avgjørende når Festspillene gjennom ambisiøse prosjekt forbinder tradisjon og fornying, utfordrer og fornøyer publikum. Yvonne og Bjarne Rieber v/AS Rika er av det håp at støtten er med på å gjøre kultur stadig mer tilgjengelig.

I 2018 støtter Yvonne og Bjarne Rieber v/AS Rika, sammen med Trond Mohn, avslutningsforestillingen *Life is a Dream* (s. 24) i Grieghallen 06. juni.

Den prisbelønte danske koreografen Kim Brandstrup gjør en moderne tolkning av Pedro

Calderon del la Barcas skuespill fra 1600-tallet. Danserne kommer fra det berømte britiske dansekompaniet Rambert, musikken er komponert av polske Witold Lutosławski og fremføres av Bergen Filharmoniske Orkester.

Festspillene i Bergen takker Yvonne og Bjarne Rieber v/AS Rika for støtten.

Festspillene takker

Birgitte Friele

Birgitte Friele er ny festspillkonsul i 2018. Hun ønsker å støtte Festspillene fordi festivalen er en svært viktig del av Bergens historie, men ikke mindre viktig for byens fremtid. Hun bidrar med dette til å bevare Festspillenes tradisjoner, samtidig som vi skal stå for nyskaping for å stadig nå ut til nye publikumsgrupper med et variert kunstnerisk innhold på høyt nivå.

Festspillene i Bergen takker Birgitte Friele for støtten.

DEXTRA

Sparebankstiftelsen DNB er en uavhengig stiftelse som har som et av sine hovedmål å øke interessen for og forståelsen av kunst og kultur, spesielt blant barn og unge. Det gjør de gjennom å støtte prosjekter som sørger for god formidling og innbyr til deltakelse. Dextra Musica er et daterselskap av Sparebankstiftelsen DNB, som siden 2006 har kjøpt verdifulle strykeinstrumenter som lånes ut til norske musikere.

Med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB – Dextra Musica byr Festspillene på unge norske musikere i verdensklasse og fremragende internasjonale artister i Troldsalen og i komponisthjemmene til Grieg, Bull og Sæverud på Trolldhaugen, Lysøen og Siljustøl. Midler og samarbeid fra Sparebankstiftelsen DNB – Dextra Musica er i tillegg med på å muliggjøre mentorprogrammet Crescendo.

Festspillene i Bergen takker Sparebankstiftelsen DNB – Dextra Musica for støtten.

Kavlifondet har gjennom en årrekke støttet Festspillene. Særlig har fondet ønsket å støtte tiltak for å gjøre Festspillene tilgjengelig for personer som av ulike årsaker ikke selv har mulighet til å oppsøke det ordinære festspillprogrammet.

Kavlifondet støtter en rekke arrangement på Festspillenes uteprogram som er tilgjengelig og gratis for alle. Støtten fra Kavlifondet bidrar blant annet til at Festspillene kan by på gratis åpningsseremoni til glede for hele byens befolkning.

Gjennom et samarbeid med Røde Kors, Robin Hood-huset og andre organisasjoner får vanskeligstilte tilbud om gratis billetter.

Støtten fra Kavlifondet gjør det også mulig å gjennomføre skreddersydde arrangement på byens sykehjem, sykehus, skoler, dagsentre, fengsel og asylmottak, til glede for elever, pasienter, beboere, brukere, ansatte og pårørende i konseptet Festspillkollektivet. I 2018 og 2019 videreutvikles tilbudene, også utenom selve festivaldagene i mai og juni, med støtte fra Kavlifondet.

Vi takker Kavlifondet for deres bidrag og engasjement for å gjøre festspillopplevelser tilgjengelig for flere.

H. Westfal-Larsen og Hustru Anna Westfal-Larsens Almennyttige Fond

H. Westfal-Larsen og Hustru Anna Westfal-Larsens Almennyttige Fond har som formål å gi støtte til fremme av saker som er til det beste for Bergen bys allmenne vel og kulturelle liv. Fondet støtter oppfølgingen av musikalen *A Man of Good Hope* (s. 106) og årets avslutningsforestilling *Life is a Dream* (s. 24).

A Man of Good Hope skildrer noen av vår tids største utfordringer; kriminalitet, menneskehandel, migrasjon og fremmedfrykt. Prisdekorerte Isango Ensemble fremfører stykket med berusende virtuositet.

H. Westfal-Larsen og Hustru Anna Westfal-Larsens Almennyttige Fond støtter også den internasjonale samproduksjonen *Life is a Dream*, som er et stykke om drømmer, virkelighet og rommet mellom disse.

Festspillene i Bergen takker H. Westfal-Larsen og Hustru Anna Westfal-Larsens Almennyttige Fond for bidragene som bringer nye perspektiver og historier til Bergen, til glede for hele byen.

Herman Friele

Herman Friele er en kjent forretningsmann og politiker med hjerte for Bergen, som ønsker å bidra til videreutviklingen av Festspillene.

Det blir en morsom, tragisk, vakker og helt særegen kveld når diva og kabaretartist Meow Meow inntar Griegsalen sammen med Bergen Filharmoniske Orkester (s. 96).

Vi takker Herman Friele for støtte til oppsetningen av *Meow Meow's Pandemonium* på årets festspillprogram.

Stiftelsen Fritt Ord er en allmennyttig privat stiftelse, hvis fremste formål er å verne om og styrke yttringsfriheten og dens vilkår i Norge, særlig ved å stimulere den levende debatt og den uredde bruk av det frie ord.

Med støtte fra Stiftelsen Fritt Ord videreføres Ordskipet (s. 122), et samtaleprogram som skal bidra til å speile og løfte frem viktige tendenser og problemstillinger i samtiden med grunnlag i Festspillenes vidt forgrenede program.

Festspillene i Bergen takker Stiftelsen Fritt Ord for støtten.

Formålet med Anders Sveaas' Almennyttige Fond (ASAF) er å yte bidrag til allmennyttige og veldedige formål, blant annet til unge norske musikere gjennom stipend og utlån av strykeinstrumenter. ASAF eier en samling strykeinstrumenter som fortrinnsvis lånes ut til fremstående unge, norske talenter. Flere av musikerne kan ofte oppleves som del av festspillprogrammet.

Under våre konsertserier i komponisthjemmene både viderefører og fornyer Festspillene den europeiske salongkonsert-tradisjonen, når vi med støtte fra ASAF fortsetter å løfte frem unge musikere.

Festspillene er takknemlige for støtten vi har fått av ASAF til å gjennomføre konserter med unge utøvere i komponisthjemmene.

Festspillene takker

Våre offentlige støttespillere:

Norsk kulturråd
Bergen kommune
Hordaland fylkeskommune
Kulturdepartementet

Festspillambassadører

Grieg Foundation
Aud Jebsen
Per Gunnar Rasmussen
v/Strømberggruppen
Ekaterina Mohn
Terje Lønne
Espen Galtung Døsvig v/EGD
Tom C. Steckmest
v/Wallem Steckmest & Co
Yvonne og Bjarne Rieber v/AS Rika

Hovedsamarbeidspartnere

DNB
Statoil
Bergens Tidende
Dagens Næringsliv

Prosjektpartnere

Kavlifondet
H. Westfal-Larsen og
Hustru Anna Westfal-Larsens
Allmenntittige Fond
Sparebankstiftelsen DNB
– Dextra Musica
Trond Mohn
Herman Friele
Fritt Ord
Anders Sveaas' Allmenntittige Fond

Festspillkonsul

Birgitte Friele

Festivalpartnere

Morgenbladet
DNV GL

Partnere

A7 Print
07000 Bergen Taxi
Galleriet
Atea
Handelshøyskolen BI
Avinor
BIR Bedrift

Prosjektstøtte

Music Norway
Bergens Riksmålsforening
Regionalt forskningsfond Vestlandet
Acción Cultural Española (AC/E)

Arenaer

Bergen Domkirke
Bergen Offentlige Bibliotek
Bergen kommune
Sentralbadet og utearenaer
Bergen Kunsthall
Bergen Internasjonale Kultursenter
Cornerteateret
Den Nationale Scene
Fana Kulturhus
Grieghallen
Hotel Ullensvang
Hulen
Høgskolen på Vestlandet
Hordaland Teater
Håkonshallen
Jernbanestasjonen – Bane NOR
Johanneskirken
Knarvik kyrkje
KODE Komponisthjem
KODE Kunstmuseene i Bergen
Ole Bull Scene
Litteraturhuset i Bergen
Landås Lystgård
Lysverket
Løo i Bekkjarvik
Mariakirken
Moster Amfi
Møhlenpris skole
OPUS XVI
Oseana Kunst og Kultursenter
Rekstensamlingene
Solstrand Hotell & Bad
St. Jakob kirke
Stord Kulturhus
Studio Bergen
T-Michael
Universitetsaulaen

Co-produksjon

Bergen Filharmoniske Orkester
Bergen Nasjonale Opera
BIT teatergaragen
Crossing the Line festival/
French Institute Alliance Française

Carte Blanche
– Norges nasjonale kompani
for samtidsdans
Jo Strømgren Kompani
Kompani 13
Noorderzon/Grand Theatre Groningen
Sort/Hvid

Andre partnere og bidragsytere

Agderforskning
Barratt Due musikkintitutt (Crescendo)
Bekkjarvik Gjestgiveri
Bekkjarvik Eiendom AS
Bergen Dansesenter
Bergen Domkor
Bergen kulturskole
Bergen internasjonale filmfestival
Damsgårdsdagene
Dukketeaterverkstedet
v/Jan Holden
Fana/Ytrebygda Kulturkontor
Fløibanen A/S
Forsvarsbygg nasjonale festningsverk
Griegakademiet
– Institutt for musikk, UiB
KODE Komponisthjem
Kritikerlaget
Lysverket
Norges musikkhøgskole
Norges Musikkorps Forbund
Norsk Forfattersentrum Vestlandet
Norsk Komponistforening
Norsk kulturskoleråd – Hordaland
Nordisk Råds Musikkpris
NRK
Oslo-Filharmonien (Crescendo)
Prof. Jiri Hlinka Klaverakademi
Revy & Teaterservice
Siljustøls Venner
Steinway Piano Gallery Oslo
Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen
Stiftelsen Siljustøl
Studentradioen i Bergen
Universitetet i Bergen
– Fakultet for kunst, musikk
og design

Crescendo støttes av

Trond Mohn, Bettina Ford Jebsen,
Hans Peter Jebsen,
Sparebankstiftelsen DNB,
Dextra Musica og Talent Norge.

Bror Magnus Tødenes
Vinner av Statoils Klassiske
Musikkstipend 2017

VI STØTTER
**MORGENDAGENS
HELTER**

Statoils suksess skyldes i stor grad mennesker med evne og vilje til å tenke annerledes, med mot til å forsøke å gjøre det umulige mulig og med kompetanse og utholdenhet til å jobbe hardt for å oppnå enestående resultater. Skal vi lykkes i fremtiden trenger vi flere slike mennesker. Ikke bare vi, men også samfunnet vi lever i og av. Vi kaller dem morgendagens helter.

Statoil er stolt sponsor av Festspillene i Bergen.

www.facebook.com/MorgendagensHelter

BILLETTER

www.fib.no/kjopbillett

Telefon: 55 21 61 50

#FESTSPILLENE18

Miljømerket trykksak 2041 0699

FESTSPILLENE I BERGEN

www.fib.no

E-post: info@fib.no

Telefon: 55 21 06 30

Postadresse: Pb. 183 sentrum, 5804 Bergen

Besøksadresse: Vaskerelvsmuet 6, 5014 Bergen

Festspillene i Bergen er under H.M. Kong Harald Vs høye beskyttelse.

Festspillene får offentlige driftstilskudd fra:

NORSK
KULTURFOND
Kulturrådet

BERGEN
KOMMUNE

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

Grieg Foundation | Aud Jebsen | Per Gunnar Rasmussen v/Strømberg Gruppen | Ekaterina Mohn | Terje Lønne
| Espen Galtung Døsvig v/EGD | Tom C. Steckmest v/Wallem Steckmest & Co | Yvonne og Bjarne Rieber v/AS Rika

DNB

Statoil

Bergens Tidende

DN Dagens
Næringsliv